

ZAKON

O POŠTANSKIM USLUGAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja poštanskih usluga, nadležnosti u oblasti poštanskih usluga, prava, obaveze i odgovornosti davalaca i korisnika poštanskih usluga, nadzor nad primenom ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj poštanskih usluga u Republici Srbiji.

Član 2.

Obavljanje poštanskih usluga zasniva se na načelima:

- 1) obezbeđivanja uslova za ravnomeran razvoj poštanskih usluga na teritoriji Republike Srbije;
- 2) obezbeđivanja dostupnosti univerzalne poštanske usluge, propisanog kvaliteta i po pristupačnim cenama, svim građanima u Republici Srbiji, uz zadovoljenje potreba specifičnih društvenih grupa, uključujući osobe sa invaliditetom;
- 3) obezbeđivanja ravnopravnosti, zabrane diskriminacije i visokog nivoa zaštite interesa korisnika poštanskih usluga;
- 4) obezbeđivanja uslova za ravnopravno poslovanje i predvidivost poslovanja poštanskih operatora;
- 5) podsticanja konkurencije, ekonomičnosti i delotvornosti u obavljanju poštanske delatnosti;
- 6) obezbeđivanja razvoja poštanske delatnosti;
- 7) usklađivanja obavljanja delatnosti u oblasti poštanskih usluga sa srpskim i međunarodnim standardima;
- 8) nepovredivosti tajnosti pisama i drugih sredstava opštenja;
- 9) omogućavanja ravnopravnog pristupa poštanskoj mreži i poštanskim uslugama;
- 10) obezbeđivanja održivosti univerzalne poštanske usluge;
- 11) održivog razvoja.

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) adresa je skup oznaka na poštanskoj pošiljci koje jednoznačno označavaju mesto uručenja poštanske pošiljke;
- 2) akta Svetskog poštanskog saveza su propisi koje je doneo Svetski poštanski savez i međunarodni ugovori koji se primenjuju na poštanske usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju, potvrđeni od strane nadležnih organa Republike Srbije;
- 3) automat je sredstvo poštanske mreže koje služi za automatizovani prijem i uručenje poštanskih pošiljaka;
- 4) davalac univerzalne poštanske usluge je poštanski operator koji pruža univerzalnu poštansku uslugu ili delove te usluge, osim rezervisanih poštanskih usluga;

5) direktna pošta u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju je poštanska pošiljka koja se sastoji od reklamnih, marketinških i oglasnih materijala istovetne sadržine, izuzev ličnog/poslovnog imena primaoca i adrese, koja se šalje velikom broju primalaca, koja ne može da sadrži račun, fakturu, finansijski izveštaj i druge neidentične poruke a kada se šalje u istoj pošiljci, odnosno istom omotu sa drugom vrstom pošiljke, ne smatra se direktnom poštom u smislu ovog zakona;

6) dopunske poštanske usluge su usluge koje se realizuju na osnovu posebnih zahteva u pogledu načina postupanja sa pošiljkama, pružanja dodatnih informacija o pošiljkama i dr;

7) dopisnica je otvorena pošiljka, bez omota (koverte), sa najvećom masom do 20 grama. Izrađena je od tvrdog kartona ili papira u obliku pravougaonika i ne sme imati izbočene ili ispupčene delove;

8) zbirni sandučić je sredstvo poštanske mreže koje se koristi za prijem i uručenje poštanskih pošiljaka korisnika koji su udaljeni od naseljenih mesta, korisnika u tržnim centrima i sl;

9) identifikacioni znak je grafički simbol, odnosno logo koji na jedinstven način identifikuje određenog poštanskog operatora;

10) javni poštanski operator je privredni subjekt sa obavezom obavljanja univerzalne poštanske usluge i pravom na ostvarivanje naknade za nepravedno finansijsko opterećenje;

11) konsolidator je lice koje nije poštanski operator, odnosno davalac poštanskih usluga i koje, na osnovu ugovora o prikupljanju poštanskih pošiljaka, poštanske pošiljke prikupljene od pošiljaoca predaje poštanskom operatoru na dalju otpremu, radi uručjenja primaocu;

12) korespondencija je prepiska u pisanoj formi na bilo kojoj vrsti fizičkog medijuma koja se uručuje na adresi, koju je pošiljalac označio na samoj pošiljci ili na njenom omotu;

13) korisnik poštanskih usluga (u daljem tekstu: korisnik) je fizičko ili pravno lice koje koristi poštanske usluge kao pošiljalac ili primalac poštanske pošiljke;

14) kućni sandučić je sandučić koji se koristi za uručenje poštanskih pošiljaka, osim ako posebnim zakonom nije drugačije definisano;

15) međunarodna poštanska pošiljka je poštanska pošiljka upućena u drugu ili primljena iz druge države;

16) nomenklatura je spisak poštanskih usluga u okviru univerzalne poštanske usluge;

17) opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga predstavljaju akt poštanskog operatora donet na osnovu zakona i podzakonskih akata pod kojima je poštanski operator dužan da obavlja poštanske usluge;

18) paket je registrovana poštanska pošiljka mase do 31,5 kilograma, sa ili bez označene vrednosti, pakovana na propisan način, koja sadrži robu i druge predmete i koja na omotu ili dokumentu koji je prati ima naznačenu masu;

19) personalizovana poštanska marka je marka koju javni poštanski operator na zahtev pravnih i fizičkih lica štampa na posebnom papiru, sa nominalnom vrednošću za pismo mase do 20 grama, sa motivom po ličnom izboru korisnika – naručioca marke, sadrži naziv zemlje i koristi se za plaćanje poštarine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju;

20) pisonosna pošiljka je poštanska pošiljka koja obuhvata korespondenciju, štampane stvari, robu i druge predmete;

21) podugovarač je pravni subjekat sa kojim poštanski operator može ugovoriti da u njegovo ime i za njegov račun obavlja pojedine faze poštanske usluge;

22) potvrda o prijemu pošiljke, je potvrda koju poštanski operator izdaje pošiljaocu nakon prijema registrovanih poštanskih pošiljaka, sadrži podatke o pošiljci i služi kao dokaz da je pošiljka predata poštanskom operatoru na dalju otpremu;

23) pošiljalac je fizičko ili pravno lice odgovorno za slanje pošiljke;

24) pošiljka najbrže kategorije je pošiljka prve stope mase koju javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge otprema najbržim putem do odredišta i ima prednost u odnosu na druge pošiljke, a u slučaju da davalac univerzalne poštanske usluge ima samo jedan način postupanja sa svim poštanskim pošiljkama, on se smatra najbržim;

25) poštanska mreža je sistem pristupnih tačaka i svih vrsta sredstava međusobno povezanih u jedinstvenu tehničko-tehnološku celinu, koja se koristi za obavljanje univerzalne poštanske usluge na celokupnoj teritoriji Republike Srbije;

26) poštanska pošiljka je pošiljka koju adresuje pošiljalac, odgovoran za tačnost adresnih podataka, na način da se nesporno može utvrditi primalac, a sadržina te pošiljke može biti: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina, časopis i/ili roba;

27) poštanska uputnica je registrovana poštanska pošiljka koja se prenosi poštanskom mrežom ili elektronskim putem, a služi kao osnov za isplatu novčanog iznosa primaocu;

28) poštanska usluga je usluga koja, po pravilu, obuhvata faze prijema, usmeravanja, prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju;

29) poštanske marke su vrednosnice kojima se unapred vrši plaćanje poštanskih usluga;

30) poštanski adresni kod je niz karaktera koji jednoznačno određuje deo ulice kome pripada adresa pošiljaoca ili primaoca i koji je jedinstven za teritoriju Republike Srbije;

31) poštanski operator je privredni subjekt koji obavlja jednu ili više poštanskih usluga, na osnovu dozvole;

32) poštanski sandučić je sredstvo poštanske mreže koje se koristi za prijem neregistrovanih pismonosnih pošiljaka;

33) poštarina je cena koju korisnik plaća za izvršenje poštanske usluge;

34) prenos poštanskih pošiljaka obuhvata fizički ili elektronski prenos poštanskih pošiljaka, od mesta prijema do mesta uručenja;

35) privredni subjekt je lice koje obavlja delatnost poštanskih usluga;

36) prijem poštanskih pošiljaka je postupak preuzimanja poštanskih pošiljaka radi uručenja primaocu, koje se mogu preuzeti u pristupnim tačkama operatora ili na adresi pošiljaoca preko poštanskog operatora, na način propisan odredbama ovog zakona i opštih uslova poštanskih operatora;

37) pristupne tačke poštanske mreže su prijemna mesta (prostorije poštanskog operatora, poštanski sandučići, zbirni sandučići, automati i dr.), gde pošiljalac može predati poštansku pošiljku na dalju otpremu;

38) sekogram je otvorena pismonosna pošiljka koja sadrži štampane stvari i korespondenciju prilagođenu slepim i slabovidim licima;

39) terminalni troškovi predstavljaju nadoknadu davaocima univerzalne poštanske usluge za dalju distribuciju međunarodnih poštanskih pošiljaka u dolazu;

40) uručenje poštanskih pošiljaka obuhvata dostavu poštanskih pošiljaka primaocu na adresi, putem kućnih, zbirnih sandučića ili drugih automata, isporuku u poslovnim prostorijama poštanskog operatora ili na drugo sigurno mesto po izboru korisnika;

41) usmeravanje poštanskih pošiljaka je tehnološki usklađen i optimizovan postupak razvrstavanja poštanskih pošiljaka prema odredištima uručenja;

42) hibridna pošiljka je poštanska pošiljka koju formira i distribuira poštanski operator na osnovu podataka koje je dostavio pošiljalac elektronskim putem;

43) cenovnik poštanskih usluga je spisak cena poštanskih usluga;

44) štampane stvari su pošiljke koje sadrže knjige, publikacije, novine, časopise, kataloge, brošure i druge štampane sadržine i odštampane su na papiru, kartonu ili drugom sličnom materijalu.

Svi termini, koji su u ovom zakonu, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni, muški i ženski rod lica na koje se odnose.

II. NADLEŽNOSTI

Član 4.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove poštanskog saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo):

1) utvrđuje osnovna opredeljenja i principe obavljanja poštanskih usluga, rukovodeći se opštim interesom u ovoj oblasti, profesionalnim principima poštanske struke, načelima Svetskog poštanskog saveza, drugih međunarodnih organizacija, kao i preuzetim međunarodnim obavezama;

2) donosi programe i akcione planove za njihovo sprovođenje, kojima se utvrđuju načela, ciljevi i prioriteti razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji;

3) određuje uslove i način korišćenja poštanske mreže javnog poštanskog operatora, odnosno davaoca univerzalne poštanske usluge u slučaju nastanka vanrednih situacija;

4) odlučuje o drugim pitanjima kada je to predviđeno zakonom.

Član 5.

Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom:

1) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih zakonom;

2) vrši nadzor nad primenom ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje poštanskih usluga;

3) rešava po žalbama na rešenje inspektora za poštanske usluge;

4) predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim organizacijama i institucijama u oblasti poštanskog saobraćaja, stara se o sprovođenju sporazuma u oblasti poštanskih usluga i obaveštava Svetski poštanski savez o javnom poštanskom operatoru i entitetima nadležnim za ispunjavanje obaveza iz Svetske poštanske konvencije;

5) obavlja i druge poslove kada je to predviđeno zakonom.

Član 6.

Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) je nezavisna regulatorna organizacija koja, između ostalog, vrši javna ovlašćenja u cilju regulisanja tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji.

Pravni položaj i rad Regulatora propisani su zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih komunikacija.

Regulator u skladu sa ovim zakonom:

- 1) donosi podzakonske akte;
- 2) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje poštanskih usluga;
- 3) učestvuje u radu međunarodnih organizacija i institucija u svojstvu nacionalnog regulatornog tela u oblasti poštanskih usluga;
- 4) vrši stručni nadzor nad radom poštanskih operatora;
- 5) vodi registar izdatih i oduzetih dozvola poštanskim operatorima i obezbeđuje javni pristup tom registru;
- 6) sprovodi vansudsko rešavanje sporova između poštanskih operatora i korisnika;
- 7) rešava sporove između javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa u vezi sa pristupom poštanskoj mreži;
- 8) sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga;
- 9) sačinjava geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz geografskog pregleda;
- 10) podstiče konkurenciju i inovacije na tržištu poštanskih usluga;
- 11) prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru;
- 12) prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa;
- 13) prikuplja i objavljuje podatke u vezi aktivnosti poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj i podstiče saradnju između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju;
- 14) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 3. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog člana Regulator obavlja kao poverene poslove.

Nadzor nad obavljanjem poverenih poslova vrši Ministarstvo.

III. POŠTANSKE USLUGE

Član 7.

Poštanske usluge se obavljaju na osnovu ugovora po pristupu ili na osnovu zaključenog ugovora koji mora biti u skladu sa zakonom, propisima donetim na osnovu zakona, opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i drugim aktima poštanskih operatora zasnovanih na zakonu, kao i na osnovu međunarodnih konvencija, sporazuma i drugih međunarodnih akata potvrđenih od strane Republike Srbije.

Član 8.

Regulator bliže utvrđuje uslove i način obavljanja poštanskih usluga, postupanje sa poštanskim pošiljkama od prijema do uručenja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje poštanskih usluga.

Član 9.

Poštanski operatori su dužni da u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, donesu opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga.

Opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga (u daljem tekstu: opšti uslovi) moraju sadržati:

- 1) naziv, sedište poštanskog operatora, internet stranicu, kontakt telefon i imejl poštanskog operatora;
- 2) vrste poštanskih usluga koje će obavljati;
- 3) teritoriju na kojoj će obavljati poštanske usluge;
- 4) način i uslove obavljanja poštanskih usluga;
- 5) rokove za uručenje poštanskih pošiljaka;
- 6) dopunske usluge;
- 7) postupanje sa neisporučivim pošiljkama i otvaranje ovih pošiljaka;
- 8) način plaćanja poštanskih usluga;
- 9) rokove čuvanja dokumentacije o poštanskim pošiljkama, postupak reklamacije i potraživanja, kao i postupak obeštećenja korisnika u reklamacionom postupku i
- 10) uslove i način pakovanja poštanskih pošiljaka.

Opšti uslovi poštanskih operatora moraju biti u skladu sa zakonom.

Opšti uslovi poštanskih operatora i dokumentacija koja se nalazi na poštanskoj pošiljci ili prati pošiljku u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, moraju biti napisani u skladu sa zakonom kojim je uređena službena upotreba jezika i pisma u Republici Srbiji.

Regulator daje saglasnost na opšte uslove poštanskih operatora.

Regulator može zahtevati izmenu opštih uslova poštanskih operatora, ako je to potrebno radi zaštite korisnika ili obezbeđivanja zaštite konkurencije.

Javni poštanski operator po dobijanju saglasnosti Regulatora objavljuje opšte uslove u „Službenom glasniku Republike Srbije”, kao i na internet stranici.

Poštanski operatori su dužni da opšte uslove istaknu na vidnom mestu u poslovnim prostorijama, internet stranici i na drugi način učine javno dostupnim korisnicima, najmanje osam dana pre početka njihove primene.

Opšti uslovi svih poštanskih operatora objavljuju se na internet stranici Regulatora.

Poštanski operatori su dužni da obavljaju poštanske usluge u skladu sa svojim opštim uslovima.

Član 10.

Poštanski operator može, prilikom obavljanja poštanskih usluga koristiti poštansku mrežu, tehničko-tehnološka rešenja ili baze podataka drugih poštanskih operatora, na osnovu ugovora.

Formiranje i održavanje baze podataka poštanskih adresnih kodova obavlja javni poštanski operator i obezbeđuje javni pristup bazi.

Član 11.

Poštanski operator može ugovoriti sa podugovaračem da u njegovo ime i za njegov račun obavlja pojedine faze poštanske usluge.

Odgovornost za obavljanje poverenih poslova iz stava 1. ovog člana je na poštanskom operatoru.

Član 12.

Poštanski operator je dužan da na vidljiv način istakne radno vreme sa korisnicima na ulazu u poslovne prostorije gde se pružaju poštanske usluge.

Član 13.

Korisnici imaju pravo i obavezu da odaberu onu vrstu usluge koja odgovara prirodi, sadržini, značaju, odnosno stvarnoj vrednosti poštanske pošiljke.

Član 14.

Korisnici mogu poštanske usluge da ostvare preko punomoćnika u skladu sa zakonom i opštim uslovima operatora.

Punomoćje se može izdati za prijem i uručenje svih pošiljaka ili za pojedinačnu poštansku pošiljku.

Punomoćje izdato od strane nadležnih organa važi za period koji je naveden u punomoćju, a punomoćje izdato od strane poštanskog operatora važi samo za usluge tog operatora, i to za period naveden u punomoćju.

Punomoćje izdato na određen vremenski period prestaje da važi istekom vremena za koje je izdato ili iz drugih razloga prestanka važenja punomoćja, u skladu sa opštim odredbama o punomoćju.

Član 15.

Poštanski operatori i Regulator su dužni da na zahtev Ministarstva i/ili Regulatora preduzmu aktivnosti, dostave ili ažuriraju podatke u vezi sa obavljanjem poštanskih usluga koji su neophodni za sprovođenje radnji i mera u skladu sa ovim zakonom, kao i podatke za jasno definisane statističke svrhe.

Poštanski operatori su dužni da Regulatoru dostavljaju podatke koji su neophodni za unapređenje prekogranične dostave paketa, a koji su definisani aktom iz člana 8. ovog zakona.

Svi vidovi prikupljanja podataka od strane Regulatora i poštanskih operatora, vrsta i obim podataka, svrha obrade podataka, sadržaj podataka, dostupnost podataka, mere njihove zaštite i druga pitanja od značaja za zaštitu podataka o ličnosti moraju biti u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 16.

Poštanski operatori su dužni da pri obavljanju poštanskih usluga obezbede nepovredivost tajnosti pisama i drugih sredstava opštenja.

Nepovredivost tajnosti pisama i drugih sredstava opštenja je narušena ako poštanski operator:

- 1) poštansku pošiljku uruči neovlašćenom licu, na neovlašćen način sazna sadržinu poštanskih pošiljaka ili je zadrži ili prikrije;
- 2) neovlašćenom licu saopšti podatke o sadržini, pošiljaocu, primaocu ili druge podatke o pošiljkama.

Načelo nepovredivosti tajnosti sadržine poštanskih pošiljaka, pisama i drugih sredstava opštenja može se narušiti samo na osnovu odluke suda, kada je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili zaštite bezbednosti Republike Srbije, otvaranjem ili privremenim oduzimanjem pisama.

Član 17.

Poštanske usluge su:

- 1) univerzalna poštanska usluga i
- 2) poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge.

Član 18.

Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg ekonomskog interesa koja se obavlja u kontinuitetu na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, bez diskriminacije.

Za obavljanje usluga iz stava 1. ovog člana, ovlašćuje se Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator.

Univerzalna poštanska usluga obuhvata:

- 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih pošiljaka mase do dva kilograma;
- 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na limite;
- 3) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do deset kilograma;
- 4) usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do 20 kilograma u međunarodnom dolaznom poštanskom saobraćaju;
- 5) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje sekograma mase do sedam kilograma bez naplate poštarine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju;
- 6) prijem, prenos i isplatu poštanskih uputnica.

Najmanje i najveće dimenzije pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju moraju biti u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza.

Član 19.

Javni poštanski operator je dužan da obezbedi propisanu gustinu pristupnih tačaka u cilju obezbeđenja uslova za unapređenje i održivost pružanja univerzalne poštanske usluge, u skladu sa potrebama korisnika.

Javni poštanski operator je dužan da korisnicima sa invaliditetom omogući dostupnost poštanskih usluga u smislu prilagođenog pristupa, odnosno ulaza u objekte poštanske mreže, kao i da prilagodi poštanske terminale osobama sa invaliditetom.

Bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne

poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom, kao i nomenklaturu, propisuje ministar nadležan za poslove poštanskog saobraćaja (u daljem tekstu: Ministar) na predlog Regulatora.

Merila i kriterijume koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge propisuje Regulator.

Davalac univerzalne poštanske usluge treba da ispuni uslove i kriterijume iz st. 3. i 4. ovog člana, sopstvenom poštanskom mrežom, ili sopstvenom poštanskom mrežom i na osnovu ugovora o pristupu mreži javnog poštanskog operatora.

U obavljanju univerzalne poštanske usluge, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge je dužan da u slučaju štrajka obezbedi minimum procesa rada u cilju obezbeđivanja opšteg interesa građana u korišćenju univerzalne poštanske usluge, a zaposleni mogu početi štrajk ako se obezbedi minimum procesa rada, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način organizovanja štrajka.

Organizovanje štrajka, odnosno učešće u štrajku ili drugom prekidu rada koji nije organizovan u skladu sa zakonom iz stava 6. ovog člana predstavlja povredu radne obaveze i organizatori štrajka i učesnici u štrajku u tom slučaju ne uživaju zaštitu u skladu sa tim zakonom.

Javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge utvrđuje način obavljanja univerzalne poštanske usluge u slučaju vanredne situacije i ratnog stanja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove koji se odnose na oblast poštanskog saobraćaja.

Član 20.

Pravo na korišćenje naziva ili reči „pošta” na bilo kom jeziku ili pismu u nazivu ili poslovanju ima isključivo javni poštanski operator.

Pravo na korišćenje naziva ili reči „pošta” na bilo kom jeziku ili pismu ima i pravno lice, u kome javni poštanski operator ima akcije, odnosno udele.

Član 21.

Prijem i uručenje poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne poštanske usluge obavlja se po pravilu, pet dana u nedelji, osim u dane državnih i verskih praznika, više sile i odluke nadležnog organa u vezi ugroženosti zdravlja i sigurnosti zaposlenih kod poštanskog operatora.

U slučaju drugih posebnih okolnosti, uključujući i geografske uslove, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge dužan je da dostupnost univerzalne poštanske usluge obezbedi na način da se prijem poštanskih pošiljaka i uručenje poštanskih pošiljaka na adresi primaoca obavljaju najmanje u jednom, unapred određenom, danu u toku nedelje.

Regulator bliže uređuje uslove i način prijema i uručjenja poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne poštanske usluge u drugim okolnostima iz stava 2. ovoga člana aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona.

Obavljanje pojedinih usluga koje pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi može se pravnim aktom nadležnog državnog organa prekinuti ili obustaviti u cilju zaštite opšteg interesa, javnog morala, javne bezbednosti, krivične istrage, javne politike i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 22.

Javni poštanski operator i davaoci univerzalne poštanske usluge dužni su da najmanje jednom godišnje Regulatoru dostave izveštaje o svom poslovanju, u cilju analize i unapređenja obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Javni poštanski operator godišnje obavlja ispitivanje o dostignutom nivou realizacije univerzalne poštanske usluge, merenjem kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge na osnovu utvrđenih kriterijuma.

Ukoliko Regulator na nesporan način utvrdi da poštanski operatori iz stava 1. ovog člana, ne obavljaju univerzalnu poštansku uslugu skladu sa parametrima utvrđenim aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona, bez odlaganja će o tome obavestiti Ministarstvo.

Član 23.

Regulator na svojoj internet stranici objavljuje informacije o uslovima koji se odnose na obavljanje poštanskih usluga, vrste usluga, njihove karakteristike, poštarine i propisane parametre kvaliteta.

Član 24.

Rezervisane poštanske usluge su deo univerzalne poštanske usluge poverene javnom poštanskom operatoru, odnosno Javnom preduzeću „Pošta Srbije”, Beograd i obuhvataju:

- 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih poštanskih pošiljaka mase do 20 grama;
- 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, kao preporučenih poštanskih pošiljaka, bez obzira na limite;
- 3) prijem i prenos elektronske poruke u Jedinstveno elektronsko sanduče na Portalu eUprava.

Poštanske usluge se ne smatraju rezervisanim poštanskim uslugama, ako im je poštarina bez dopunskih usluga viša od iznosa koji je dva i po puta veći od poštarine za prenos pismonosne pošiljke najbrže kategorije prema važećem cenovniku javnog poštanskog operatora.

Javni poštanski operator je ovlašćen da rezervisane poštanske usluge iz stava 1. ovog člana obavlja kako u unutrašnjem, tako i u međunarodnom poštanskom saobraćaju.

Član 25.

Javni poštanski operator odnosno Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, pored poštanskih usluga, može obavljati i druge delatnosti, i to:

- 1) zastupanje u osiguranju;
- 2) menjačke poslove;
- 3) platne i druge usluge za čije je obavljanje ovlašćen zakonom kojim se uređuju platne usluge;
- 4) poslove u vezi sa međunarodnim uputnicama u dinarima, efektivnom stranom novcu i devizama;
- 5) druge delatnosti u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Poslove iz stava 1. tač. 2) - 4) ovog člana javni poštanski operator obavlja u skladu sa odredbama posebnih zakona kojima se uređuje obavljanje navedenih poslova.

Član 26.

Poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge obuhvataju:

- 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase preko deset kilograma u unutrašnjem poštanskom saobraćaju;
- 2) prijem, usmeravanje i prenos paketa mase preko deset kilograma u međunarodnom poštanskom saobraćaju, u polazu;
- 3) usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase preko 20 kilograma u međunarodnom poštanskom saobraćaju, u dolazu;
- 4) kurirske usluge koje podrazumevaju prijem registrovane poštanske pošiljke na adresi pošiljaoca i direktan prenos i uručenje istog dana na adresi primaoca;
- 5) ekspres usluge koje podrazumevaju prijem, usmeravanje, prenos i uručenje registrovanih poštanskih pošiljaka u najkraćim rokovima, s tim što se u unutrašnjem poštanskom saobraćaju moraju garantovati rokovi koji ne mogu biti duži od narednog radnog dana od dana prijema pošiljke, a na zahtev pošiljaoca, uručenje pošiljke izuzetno se može izvršiti određenog dana.

Poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge mogu obavljati svi poštanski operatori u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.

Član 27.

Dopunske poštanske usluge su usluge koje se realizuju na osnovu posebnih zahteva pošiljaoca ili primaoca u pogledu načina postupanja sa pošiljkama i pružanja dodatnih informacija u vezi sa poštanskom uslugom.

Zahtev za sve dopunske poštanske usluge se može podneti u bilo kojoj fazi obavljanja poštanskih usluga, u skladu sa mogućnostima, do uručenja.

Član 28.

Poštarina za obavljanje poštanskih usluga plaća se prema cenovniku poštanskih usluga, po pravilu unapred, ako ugovorom poštanskog operatora i korisnika nije drugačije određeno.

Cenovnik poštanskih usluga iz stava 1. ovog člana, i uslove za ostvarivanje popusta poštanski operator je dužan da istakne na vidnom mestu u prostorijama u kojima pruža poštanske usluge i na svojoj internet stranici.

Poštanski operator je dužan da na zahtev korisnika da na uvid važeći cenovnik poštanskih usluga.

Poštanski operator je dužan da primenjuje poštarinu u skladu sa cenovnikom poštanskih usluga.

Član 29.

Poštarina za poštanske usluge biće određena tako da ne predstavlja nepravičnu cenu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

U slučajevima kada Regulator dođe do saznanja da poštarina nije određena u skladu sa stavom 1. ovog člana, bez odlaganja će obavestiti:

- 1) organ nadležan za zaštitu konkurencije i tražiti njegovo mišljenje ili predložiti pokretanje postupka u slučajevima mogućeg sprečavanja ili narušavanja konkurencije, kada je reč o poštanskom operatoru koji ima dominantan položaj na tržištu;

2) nadležne organe za zaštitu potrošača, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, osim u slučajevima iz tačke 1) ovog stava.

U slučajevima iz stava 2. ovog člana, Regulator nadležnim organima pruža svu potrebnu stručnu i tehničku pomoć.

Član 30.

Poštarina za univerzalnu poštansku uslugu mora biti:

1) ista za sve korisnike na celokupnoj teritoriji Republike Srbije na kojoj se obavlja univerzalna poštanska usluga;

2) pristupačna, zasnovana na realnim troškovima i podsticajna za efikasno obavljanje univerzalne poštanske usluge;

3) besplatna za sekograme koje koriste slepa i slabovidna lica;

4) transparentna;

5) određena na način da pojedinim korisnicima ne daje prednost u odnosu na druge korisnike pod istim ili sličnim uslovima.

Na poštarinu iz stava 1. ovog člana, osim rezervisanih poštanskih usluga, saglasnost daje Regulator.

Cenovnik za univerzalnu poštansku uslugu osim rezervisanih poštanskih usluga i uslovi na osnovu kojih se daju popusti, dostavljaju se Regulatoru na saglasnost, koji je u obavezi da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Na akt javnog poštanskog operatora kojim se utvrđuje poštarina za rezervisane poštanske usluge saglasnost daje Vlada.

Član 31.

Javni poštanski operator i davalac univerzalne poštanske usluge mogu odobriti popuste korisnicima koji šalju veći broj pošiljaka, pod uslovom da je takav popust određen uz uvažavanje stvarnih troškova i da je predviđen cenovnikom poštanskih usluga, kao i da se primenjuje na sve korisnike koji šalju pošiljke pod jednakim ili sličnim uslovima, uvažavajući načela transparentnosti i zabrane diskriminacije.

Popusti iz stava 1. ovog člana, ne uračunavaju se u neto trošak javnog poštanskog operatora.

Član 32.

Poštarine za poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge određuje poštanski operator.

Poštanski operator je dužan da cenovnik poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge i uslove na osnovu kojih daje popuste, dostavi, Regulatoru na saglasnost, najkasnije 30 dana pre početka planirane primene.

Član 33.

Javni poštanski operator, koji obavlja univerzalnu poštansku uslugu, ostvaruje održivost obavljanja univerzalne poštanske usluge iz sredstava obezbeđenih iz prihoda ostvarenih pružanjem univerzalne poštanske usluge.

Troškovi nastali pri obavljanju univerzalne poštanske usluge od strane javnog poštanskog operatora, podmiruju se prvenstveno od prihoda nastalih obavljanjem rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga, iz domena univerzalne poštanske usluge.

Član 34.

Poštanski operator koji pored poštanskih usluga obavlja jednu ili više drugih delatnosti dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanskih usluga.

Javni poštanski operator i davalac univerzalne poštanske usluge su dužni da računovodstveno odvoje prihode i troškove ostvarene od univerzalne poštanske usluge, od prihoda i troškova ostvarenih od poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, prema vrstama usluga.

Javni poštanski operator je dužan da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju prihoda i troškova svih usluga, kako bi se omogućio pregled prihoda i troškova po vrstama poštanskih usluga, po fazama obavljanja poštanskih usluga i po jedinici poštanske usluge. Računovodstveno razdvajanje služi kao izvor podataka za davanje saglasnosti na poštarine univerzalne poštanske usluge, kao i za obračun neto troška univerzalne poštanske usluge.

Javni poštanski operator dužan je da prihode od rezervisanih poštanskih usluga računovodstveno odvoji od prihoda ostvarenih od nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge.

Troškovi koji se mogu direktno pripisati pojedinačnoj usluzi se pripisuju toj usluzi.

Zajednički troškovi, odnosno troškovi koji ne mogu direktno da se pripisuju pojedinačnim uslugama, raspoređuju se, kada je to moguće, na osnovu direktne analize nastanka tih troškova.

Ako direktna analiza nije moguća, kategorije zajedničkih troškova dele se na osnovu indirektnog povezivanja sa drugim kategorijama troškova koje je moguće utvrditi, pri čemu se indirektna povezanost temelji na sličnim troškovnim strukturama.

Kada ni direktne ni indirektno mere utvrđivanja troškova ne mogu da se sprovedu, određena kategorija troškova će biti utvrđena na osnovu opšteg pokazatelja određenog i izračunatog posebno za svaku pojedinačnu uslugu.

Zajednički troškovi koji su neophodni za obavljanje univerzalne poštanske usluge i poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge biće odgovarajuće raspodeljeni kada univerzalna poštanska usluga i poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge koriste iste izvore troškova.

Javni poštanski operator ne može da koristi prihode od rezervisanih poštanskih usluga za subvencionisanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge ili drugih poslovnih aktivnosti, osim za troškove nastale obavljanjem univerzalne poštanske usluge.

Regulator bliže uređuje način vođenja odvojenog računovodstva, alokaciju troškova i provere verodostojnosti internog obračuna javnog poštanskog operatora.

Javni poštanski operator sačinjava godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Regulator po službenoj dužnosti vrši proveru izveštaja iz stava 12. ovog člana samostalno ili angažuje nezavisno revizorsko telo.

Regulator je dužan da jednom godišnje, do 31. decembra tekuće godine, objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana.

Član 35.

Neto trošak je svaki trošak koji je neophodan za obavljanje univerzalne poštanske usluge i koji je povezan sa tom uslugom, a izračunava se kao razlika između neto troška javnog poštanskog operatora koji posluje sa obavezom obavljanja univerzalne poštanske usluge i neto troška koji bi imao da nema obavezu obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Obračun neto troška sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstveno poslovanje tako da se izbegne višestruki obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova u obavljanju univerzalne poštanske usluge.

Obračun neto troška javnog poštanskog operatora uključuje troškove univerzalne poštanske usluge koji se mogu izvršavati samo sa gubitkom, kao i sve direktne i indirektno koristi koje javni poštanski operator ima na osnovu obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Direktne i indirektno koristi javnog poštanskog operatora usluge obuhvataju:

- 1) prihode od univerzalne poštanske usluge;
- 2) prihode od usluga koje ne čine univerzalnu poštansku uslugu, a javni poštanski operator ih ne bi ostvario kada ne bi obavljao univerzalnu poštansku uslugu.

Član 36.

Javni poštanski operator ima pravo na naknadu neto troška nastalog u obavljanju univerzalne poštanske usluge, ako dokaže da su troškovi veći od ostvarenih prihoda u prethodnoj godini i predstavljaju nepravedan teret za poslovanje poštanskog operatora.

Javni poštanski operator sačinjava obračun neto troška nastalog obavljanjem univerzalne poštanske usluge i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Javni poštanski operator može u postupku sačinjavanja obračuna neto troška angažovati nezavisno revizorsko telo.

Na osnovu dostavljenog obračuna iz stava 2. ovog člana, Regulator vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje javnog poštanskog operatora.

Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge.

Regulator može u postupku provere angažovati nezavisno revizorsko telo.

Regulator donosi odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora.

Troškovi iz stava 1. ovog člana se nadoknađuju na zahtev javnog poštanskog operatora u skladu sa odlukom Regulatora iz stava 4. ovog člana, iz budžeta Republike Srbije, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, a u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.

Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog poštanskog operatora iz člana 35. ovog zakona i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja.

IV. POŠTANSKE POŠILJKE

Član 37.

Poštanska pošiljka mora biti upakovana tako da obezbedi nepovredivost sadržine i tajnost podataka, na način propisan zakonom.

Adresa pošiljaoca je obavezna na svim poštanskim pošiljkama, osim na neregistrovanim pošiljkama ili ukoliko je na omotu označeno „za konkurs”, „za licitaciju” i sl.

U slučajevima kada zaposleni kod poštanskog operatora na prijemu pošiljke osnovano proceni da ambalaža u koju je upakovana pošiljka ne odgovara prirodi i sadržini pošiljke, odnosno da ne može da obezbedi nepovredivost sadržine i tajnost podataka, na način propisan zakonom, dužan je da odbije prijem takve pošiljke.

Član 38.

Poštanska pošiljka je vlasništvo pošiljaoca dok se ne uruči primaocu, odnosno punomoćniku ili ovlašćenom licu.

Pošiljalac ima pravo raspolaganja pošiljkom do uručenja.

Primalac može da odbije prijem poštanske pošiljke prispele na njegovu adresu.

Za određene poštanske pošiljke moraju biti ispunjeni i uslovi koji su utvrđeni drugim zakonima, a naročito:

1) za poštanske pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, čiju sadržinu čine predmeti za čije je slanje potrebno odobrenje nadležnih organa, pošiljalac je dužan da takvo odobrenje priloži;

2) za poštanske pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju, čija sadržina podleže carinskom pregledu, odnosno deviznoj kontroli, postupa se u skladu sa propisima koji uređuju datu oblast.

Član 39.

Poštanske pošiljke, u smislu ovog zakona, su neregistrovane i registrovane poštanske pošiljke.

Neregistrovana poštanska pošiljka je poštanska pošiljka za koju poštanski operator prilikom prijema ne izdaje potvrdu o prijemu pošiljke i o kojoj ne vodi evidenciju ni u jednoj od faza obavljanja poštanske usluge.

Registrovane poštanske pošiljke su poštanske pošiljke za koje poštanski operator izdaje pošiljaocu potvrdu o prijemu pošiljke, o kojima vodi posebnu evidenciju i koje se primaocu uručuju uz potpis ili drugi odgovarajući način, koji je propisan opštim uslovima operatora.

Uz saglasnost primaoca registrovana poštanska pošiljka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju može se uručiti i bez potpisa.

Registrovane poštanske pošiljke mogu biti:

1) preporučena pismonosna pošiljka, za koju korisnik može da dobije, na svoj zahtev, dokaz o uručenju;

2) vrednosna poštanska pošiljka, koja je osigurana za slučaj gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržina pošiljke, do visine vrednosti koju je naveo pošiljalac;

3) otkupna poštanska pošiljka je vrednosna poštanska pošiljka pri čijem uručenju se od primaoca preuzima iznos novca koji je na pošiljci naveo pošiljalac i

koji poštanski operator uplaćuje pošiljaocu na tekući račun ili prosleđuje poštanskom uputnicom ili novčanom doznakom;

4) paket, sa ili bez označene vrednosti;

5) poštanska uputnica, koja je osigurana za slučaj gubitka, do visine vrednosti koju je naveo pošiljalac.

Član 40.

Prijem poštanskih pošiljaka se obavlja u prostorijama poštanskog operatora, posredstvom poštanskih sandučića, zbirnih sandučića, automata, posredstvom ovlašćenog lica poštanskog operatora na adresi korisnika ili elektronskim putem.

Poštanski operator može da izvrši uvid u sadržinu pošiljke na prijemu, pre njenog zatvaranja, a pošiljalac je dužan da omogući uvid, osim u pošiljke čija je sadržina pisano saopštenje.

Poštanski operator je dužan da svaku primljenu poštansku pošiljku i dokumenta koja se na tu pošiljku odnose označi datumom prijema i svojim identifikacionim znakom.

Datumom prijema iz stava 3. ovog člana, ne moraju biti označene pošiljke koje su primljene po ugovoru kojim je, između ostalog, uređeno da se sve pošiljke predate operatoru ne označavaju datumom prijema, već za njih važi datum otisnut na dokumentu koji služi kao dokaz o predaji pošiljke na dalju otpremu.

Prilikom prijema registrovane poštanske pošiljke, pošiljaocu se obavezno izdaje potvrda o prijemu pošiljke koja mora da sadrži sve elemente na osnovu kojih se može identifikovati pošiljka: ime i prezime ili naziv i adresa primaoca, broj pošiljke, datum prijema, masa, naznaka i iznos vrednosti (ukoliko je vrednosna pošiljka), naznaka „lomljivo” (ukoliko je pošiljka sa lomljivim sadržajem) i poštarina.

Potvrda o prijemu pošiljke se može izdati i elektronskim putem.

Pošiljaoci koji predaju pošiljke na osnovu zaključenog ugovora, pošiljke predaju preko lica opunomoćenog za predaju svih vrsta pošiljaka. Poštanski operator odnosno zaposleni kod poštanskog operatora, vrši uvid u ličnu ispravu sa fotografijom punomoćnika za predaju pošiljaka i evidentira registarski broj lične isprave, u cilju utvrđivanja identiteta punomoćnika.

Dokumentacija koja se nalazi na pošiljci ili prati pošiljku, mora sadržati sve podatke kao i potvrda o prijemu pošiljke iz stava 5. ovog člana.

Član 41.

Javni poštanski operator postavlja i održava poštanske sandučice na javnim površinama na osnovu odobrenja nadležnog organa.

Član 42.

Zabranjeno je slanje poštanskih pošiljaka koje sadrže:

1) opasne i štetne materije, kao i predmete koji mogu ugroziti zdravlje i život ljudi i oštetiti druge poštanske pošiljke, osim materija u vezi sa kojima je postupanje uređeno posebnim zakonom, međunarodnom konvencijom i drugim međunarodnim aktima;

2) narkotike i psihotropne supstance, osim kada su pošiljalac i primalac ovlašćeni za njihov promet odnosno za njihovu upotrebu;

3) materijale pornografskog ili erotskog karaktera koji prikazuju seksualnu eksploataciju dece (dečiju pornografiju), odnosno seksualne radnje ljudi koje se odnose na životinje i nekrofiliju;

- 4) proizvode ili supstance koje mogu oštetiti druge poštanske pošiljke ili poštansku opremu zbog svoje prirode ili ambalaže, odnosno pakovanja;
- 5) novac, kovanice, novčanice, druge hartije od vrednosti, plemenite metale i vredne komade nakita, osim u vrednosnim pošiljkama;
- 6) žive životinje, osim životinja čiji je prijem i slanje uređen opštim uslovima operatora za obavljanje poštanskih usluga;
- 7) predmete čiji je uvoz zabranjen u državi u koju se šalje;
- 8) druge materije, odnosno predmete čije slanje je zabranjeno drugim propisima.

Kada postoji osnovana sumnja da se u poštanskoj pošiljci nalaze zabranjeni predmeti iz stava 1. ovog člana, poštanski operator je dužan da bez odlaganja o tome obavesti nadležni organ i da po njegovoj odluci komisijski otvori i pregleda sadržinu pošiljke.

Član 43.

Poštanski operator, po pravilu, uručuje neregistrovane poštanske pošiljke preko kućnih sandučića, zbirnih sandučića, kao i automata.

Poštanski operator, po pravilu, uručuje registrovanu poštansku pošiljku lično primaocu, punomoćniku ili ovlašćenom licu.

Ukoliko registrovanu poštansku pošiljku nije moguće uručiti licima iz stava 2. ovog člana, poštanski operator može uručiti registrovanu poštansku pošiljku odraslom članu domaćinstva, licu zaposlenom u domaćinstvu, kao i zaposlenom licu zatečenom u poslovnoj prostoriji primaoca.

Po zahtevu ili uz saglasnost korisnika, registrovana poštanska pošiljka se može uručiti i preko kućnog sandučića primaoca, zbirnog sandučića, paketomata, drugih automata, ili sigurnih mesta u skladu sa opštim uslovima operatora.

Pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku uručuju se u skladu sa posebnim zakonima.

Član 44.

Poštanski operator, odnosno, zaposleni kod poštanskog operatora, dužan je da pri prijemu vrednosnih pošiljaka i poštanske uputnice izvrši uvid u ličnu ispravu korisnika sa fotografijom i evidentira registarski broj lične isprave u cilju utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i prometa robe neregistrovanih subjekata.

Ukoliko se vrednosna pošiljka prima putem automata, identifikacija pošiljaoca se vrši pomoću odgovarajuće bezbedne tehnologije propisane opštim uslovima operatora, uz prethodno evidentiranje pošiljaoca u sistemu poštanskog operatora, uvidom u ličnu ispravu sa fotografijom i upisivanjem registarskog broja lične isprave.

Poštanski operator je dužan da podatke iz st. 1. i 2. ovog člana, koristi u svrhu za koju su prikupljeni i da samo po zahtevu suda ili drugog nadležnog organa, za potrebe postupka koji se vodi pred tim organom, dostavi tražene podatke.

Podatke iz st. 1. i 2. ovog člana poštanski operator je dužan da čuva 12 meseci, na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 45.

U slučaju neuspele dostave registrovane poštanske pošiljke, poštanski operator je dužan da ostavi izveštaj o prispeću pošiljke koji sadrži obaveštenje u kom roku i mestu gde primalac može preuzeti poštansku pošiljku.

U slučaju neuspele dostave, umesto ostavljanja izveštaja o prispeću pošiljke, poštanski operator može za obaveštavanje primaoca o prispelim pošiljkama koristiti i sredstva elektronskih komunikacija (SMS, imejl i drugim pisanim putem), uz instrukcije za dalje postupanje.

Ako je primaocu dostavljen izveštaj o prispeću pošiljke pre isteka roka za uručenje pošiljke, smatra se da je poštanski operator ispunio svoju obavezu i pošiljku uručio u propisanom roku. Poštanske pošiljke koje se uručuju u poslovnim prostorijama davaoca poštanskih usluga ili njegovog podugovarača, primaoci mogu preuzeti u rokovima koje utvrđuju poštanski operatori opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ukoliko poštanski operator nema definisano mesto za preuzimanje neuručenih poštanskih pošiljaka, dužan je da obavesti primaoca o pokušaju uručjenja (SMS, imejl i drugim pisanim putem), uz instrukcije za dalje postupanje.

Član 46.

Ako pošiljalac nije drugačije odredio, poštanska pošiljka se vraća pošiljaocu kada je:

- 1) primalac odbio prijem;
- 2) primalac nepoznat;
- 3) nepotpuna adresa;
- 4) netačna adresa;
- 5) istekao rok čuvanja;
- 6) primalac preseljen;
- 7) primalac preminuo.

Poštanski operator je dužan da svojim opštim uslovima utvrdi rokove za vraćanje pošiljaka iz stava 1. ovog člana.

Za registrovane poštanske pošiljke može se naplatiti ležarina, odnosno povratna poštarina, ako za njihovo neuručenje nije odgovoran poštanski operator.

Poštanska pošiljka se smatra neisporučivom ako:

- 1) pošiljku nije moguće uručiti ni primaocu ni pošiljaocu;
- 2) poštarina nije plaćena ili je delimično plaćena, a pošiljalac i primalac su odbili da plate neplaćeni iznos poštarine.

Član 47.

Poštanski operator je dužan da komisijski pregleda neisporučive poštanske pošiljke, što podrazumeva i njihovo otvaranje, ako:

- 1) je istekao vremenski period za čuvanje i nije moguće utvrditi tačnu adresu pošiljaoca;
- 2) postoje dokazi na pakovanju, odnosno omotu da je poštanska pošiljka oštećena i da može oštetiti druge poštanske pošiljke ili opremu ili može ugroziti zaposlene kod poštanskog operatora;
- 3) postoji odluka nadležnog organa.

Ako se i posle komisijskog pregleda poštanska pošiljka ne može uručiti primaocu ili vratiti pošiljaocu, poštanski operator:

- 1) korespondenciju komisijski odmah uništava;

2) poštansku pošiljku koja sadrži robu i druge predmete čuva šest meseci, računajući od dana komisijskog pregleda;

3) uputnicu i otkupni iznos čuva tri godine, računajući od dana kada je ustanovljeno da je neisplativa;

4) isprave i druga dokumenta pronađena u poštanskoj pošiljci, uključujući i pošiljku čija je sadržina zabranjena, dostavlja u roku od trideset dana od dana komisijskog pregleda, organu koji je isprave i druga dokumenta izdao ili nadležnom organu opštine na čijoj je teritoriji predmetna pošiljka primljena.

Član 48.

Robu i druge predmete koje sadrži neisporučiva poštanska pošiljka, po isteku roka čuvanja, poštanski operator izlaže javnoj prodaji.

Ako je sadržina neisporučive poštanske pošiljke podložna kvarenju, poštanski operator predmetnu pošiljku uništava ili je prodaje neposrednom pogodbom.

Član 49.

Novčana sredstva dobijena prodajom sadržine poštanske pošiljke čuvaju se godinu dana od isteka roka za čuvanje poštanske pošiljke.

Sredstva iz stava 1. ovog člana isplaćuju se pošiljaocu ako u roku od godinu dana od dana izvršene prodaje podnese zahtev za isplatu, umanjena za troškove čuvanja, javne prodaje i isplate ovih sredstava.

Ako pošiljalac ne podnese zahtev za isplatu u roku iz stava 2. ovog člana, novčana sredstva od prodaje sadržine neisporučive pošiljke postaju vanredni prihod poštanskog operatora.

Po isteku roka za čuvanje uputnice ili otkupnog iznosa novčana sredstva postaju vanredni prihod poštanskog operatora.

Član 50.

Na dostavnoj teritoriji jedinice poštanske mreže investitori, odnosno vlasnici stambenih zgrada i poslovnih objekata dužni su da, na ulazu u stambenu zgradu, poslovni objekat, dvorište ili na drugom odgovarajućem mestu postave kućne sandučiće i osiguraju pristup kućnim sandučićima. Održavanje kućnih sandučića je obaveza vlasnika objekata. Kućni sandučić mora biti izrađen od čvrstog i postojanog materijala i postavljen na način koji omogućava nesmetano uručenje poštanskih pošiljaka.

Kućni sandučić mora biti pravilno obeležen sa prezimenom primaoca ili nazivom privrednog subjekta, brojem stana/broj poslovne prostorije, ukoliko na kućnom broju ima više stanova i/ili privrednih subjekata.

Kućni sandučić se mora održavati u ispravnom stanju, kojim se onemogućava neovlašćen pristup pošiljkama u kućnom sandučiću.

Ukoliko se zbog svojih dimenzija ne mogu ubaciti u kućni sandučić, za poštanske pošiljke, za koje je ovim zakonom propisano da se mogu dostaviti ubacivanjem u kućni sandučić, poštanski operator može da ostavi izveštaj o prispeću pošiljke.

Ako lica iz stava 1. ovog člana ne postave ili ne održavaju kućne sandučiće, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge može da ih pisanim putem upozori i odredi razuman rok, ne kraći od 30 dana, za otklanjanje nedostataka. U slučaju nepostupanja po upozorenju, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge nije u obavezi da primaocu uruči poštanske pošiljke.

Član 51.

Rokom za uručenje poštanskih pošiljaka smatra se vreme od prijema poštanske pošiljke do njenog uručjenja.

U rokove uručjenja poštanskih pošiljaka ne računaju se:

- 1) vreme kašnjenja zbog nepotpune i netačne adrese;
- 2) vreme kašnjenja zbog više sile;
- 3) neradni dani i dani kada se ne obavlja dostava poštanskih pošiljaka.

Ako je poštanska pošiljka primljena posle poslednje otpreme pošiljaka iz pristupne tačke poštanskog operatora, rok se produžava za jedan radni dan.

Poštanski operator je dužan da poštanske pošiljke, izuzev ekspres usluga, prenese i uruči primaocima u rokovima ne dužim od pet radnih dana. Davalac univerzalne poštanske usluge je dužan da poštanske pošiljke uručuje u skladu sa parametrima kvaliteta propisanim aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona.

Poštanski operator može sa korisnicima koji predaju veći broj poštanskih pošiljaka iz stava 4. ovog člana, ugovoriti i drugačije rokove za uručenje, s tim da rokovi za uručenje ekspres usluge ne smeju biti duži od tri radna dana.

V. PRISTUP POŠTANSKOJ MREŽI JAVNOG POŠTANSKOG OPERATORA

Član 52.

Javni poštanski operator je dužan da omogući drugim poštanskim operatorima i konsolidatorima (u daljem tekstu: korisnik pristupa), pristup poštanskoj mreži.

Regulator bliže propisuje pristup poštanskoj mreži iz stava 1. ovog člana.

Uslovi i cene pristupa poštanskoj mreži moraju biti unapred poznati, transparentni i nediskriminativni za sve korisnike pristupa.

Član 53.

Zahtev za pristup poštanskoj mreži mora da sadrži:

- 1) podatke o korisniku pristupa (naziv i sedište);
- 2) spisak poštanskih usluga i procenu količine pošiljaka kojima pristupa mreži u toku kalendarskog meseca;
- 3) procenu dinamike predaje pošiljaka;
- 4) tačke i način pristupa poštanskoj mreži;
- 5) period za koji se zahteva pristup poštanskoj mreži.

Javni poštanski operator je u obavezi da o zahtevu za pristup mreži odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Član 54.

Javni poštanski operator može odbiti zahtev za pristup poštanskoj mreži ako:

- 1) korisnik pristupa nema tehničko-tehnološke mogućnosti za podršku pristupa mreži;
- 2) se pristupom mreži ugrožavaju prava i obaveze javnog poštanskog operatora u pružanju univerzalne poštanske usluge ili se ugrožava kvalitet pružanja usluge;

3) poštanski operator ne prihvati uslove utvrđene aktom Regulatora i cene utvrđene cenovnikom za pružanje usluga javnog poštanskog operatora.

Javni poštanski operator je, u slučaju odbijanja zahteva o pristupu mreži, dužan da podnosiocu zahteva dostavi odluku o odbijanju sa obrazloženjem u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

Član 55.

Regulator rešava sporove u vezi sa pristupom mreži.

Regulator odlučuje o sporu u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka za rešavanje spora i odluku objavljuje na svojoj internet stranici u roku od osam dana od dana donošenja.

U rešavanju spora u vezi sa pristupom Regulator donosi odluke u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Odluke Regulatora iz stava 3. ovog člana su konačne i protiv tih odluka se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Upravnim sudom.

Član 56.

Međusobna prava i obaveze javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa uređuju se ugovorom o pristupu.

Ugovor iz stava 1. ovog člana mora da sadrži:

- 1) prava i obaveze javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa;
- 2) vrste usluga koje će korisnik pristupa obavljati i uslove pristupa;
- 3) tačke pristupa poštanskoj mreži;
- 4) cene, način i rokove plaćanja za pristup poštanskoj mreži;
- 5) postupak izmene ugovora;
- 6) rok važenja ugovora i razloge za raskid ugovora.

Na ugovor iz stava 1. ovog člana Regulator daje saglasnost u roku od 30 dana od dana prijema ugovora.

Član 57.

Na osnovu zaključenog ugovora, javni poštanski operator je dužan da korisnicima pristupa omogućiti pristup:

- 1) bazi poštanskih adresnih podataka na osnovu koje se vrši adresovanje, sortiranje i usmeravanje pošiljaka;
- 2) podacima o promeni adrese, preusmeravanju poštanskih pošiljaka i vraćanju pošiljaka pošiljaocu.

Korisnik pristupa je dužan da adresne podatke dobijene od javnog poštanskog operatora koristi u svrhu adresovanja, sortiranja i usmeravanja poštanskih pošiljaka, u skladu sa ugovorom.

Korisnik pristupa navedene podatke ne može ustupati drugim licima.

Baze poštanskih adresnih podataka i drugi podaci su vlasništvo javnog poštanskog operatora.

Član 58.

Cena pristupa poštanskoj mreži utvrđuje se na osnovu stvarnih troškova pristupa mreži pri čemu se cena umanjuje za troškove koje je korisnik pristupa imao

za obezbeđenje pristupa poštanskoj mreži, kao izbegnuti trošak javnog poštanskog operatora.

Cene pristupa poštanskoj mreži, kao i cene za pristup podacima i uslugama, deo su cenovnika za pružanje usluga javnog poštanskog operatora.

Regulator može utvrditi i godišnju naknadu na ime učešća u troškovima održavanja poštanske mreže aktom iz člana 52. stav 2. ovog zakona.

Član 59.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži prestaje da važi:

- 1) istekom roka na koji je zaključen, u slučaju da nije produžen;
- 2) sporazumno;
- 3) otkazom jedne ugovorne strane;
- 4) izricanjem mere zabrane obavljanja delatnosti korisniku pristupa.

Ugovor iz stava 1. ovog člana prestaje da važi i u slučaju oduzimanja dozvole jednoj od ugovornih strana ili kada se nad ovlašćenim davaocem univerzalne poštanske usluge ili korisnikom pristupa pokrene postupak stečaja ili likvidacije.

VI. DOZVOLE ZA OBAVLJANJE POŠTANSKIH USLUGA

Član 60.

Poštanski operator, koji je upisan u registar privrednih subjekata u Republici Srbiji, obavlja poštanske usluge na osnovu dozvole.

Regulator izdaje sledeće vrste dozvola:

- 1) dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge i
- 2) dozvola za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge.

Dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge se izdaje:

- 1) javnom poštanskom operatoru za celokupnu teritoriju Republike Srbije i obuhvata sve usluge iz opsega univerzalne poštanske usluge;
- 2) poštanskom operatoru za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge kao davaocu univerzalne poštanske usluge za celokupnu teritoriju Republike Srbije.

Dozvolu za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge Regulator može izdati poštanskom operatoru za celu teritoriju Republike Srbije ili za određeni deo teritorije Republike Srbije.

Član 61.

Dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge javnom poštanskom operatoru se dodeljuje odlukom kada Regulator, na osnovu analize stanja na tržištu poštanskih usluga u Republici Srbiji, utvrdi da postoji:

- 1) samo jedan zainteresovani poštanski operator koji može da osigura obavljanje univerzalne poštanske usluge iz člana 18. ovog zakona. Regulator je dužan da u tom slučaju sprovede javne konsultacije o predlogu odluke u trajanju od najmanje 30 dana, i
- 2) dva ili više zainteresovanih poštanskih operatora koji mogu da osiguraju obavljanje univerzalne poštanske usluge iz člana 18. ovog zakona i sprovede postupak javnog konkursa.

Regulator vrši analizu stanja tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji:

- 1) dve godine pre isteka roka važenja dozvole javnog poštanskog operatora za obavljanje univerzalne poštanske usluge ili
- 2) ukoliko je ugroženo obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Član 62.

Regulator bliže uređuje sadržaj, postupak, uslove i rokove za sprovođenje javnog konkursa, kao i kriterijume za izbor iz člana 61. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

Kriterijumi za izbor, na osnovu kojih Regulator bira javnog poštanskog operatora u postupku javnog konkursa moraju da se zasnivaju na načelima objektivnosti, transparentnosti, srazmernosti i nediskriminacije, pri čemu posebno treba uzeti u obzir ciljeve iz člana 18. stav 1. ovog zakona.

Poziv za javni konkurs za izbor javnog poštanskog operatora se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na internet stranici Regulatora.

Na osnovu kriterijuma za izbor iz stava 1. ovog člana, a nakon ocene svih ponuda primljenih u postupku javnog konkursa, Regulator donosi odluku o izboru javnog poštanskog operatora, u roku od 90 dana.

Izuzetno, rok iz stava 4. ovog člana može se dodatno produžiti na period od 60 dana u izuzetnim slučajevima koji se odnose na obimnost i kompleksnost predmeta odlučivanja.

Član 63.

Dozvola javnom poštanskom operatoru za obavljanje univerzalne poštanske usluge mora da sadrži:

- 1) podatke o imaoocu dozvole (poslovno ime, sedište, matični broj i PIB);
- 2) specifikaciju poštanskih usluga koje se pružaju na osnovu dozvole;
- 3) teritoriju na kojoj se obavlja univerzalna poštanska usluga;
- 4) rok važenja dozvole;
- 5) prava i obaveze u obavljanju univerzalne poštanske usluge.

Dozvola javnom poštanskom operatoru za univerzalnu poštansku uslugu izdaje sa na period od 15 godina.

Član 64.

Dozvolu za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge davaocu univerzalne poštanske usluge izdaje Regulator, na osnovu podnetog zahteva privrednog subjekta.

Dozvolu za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge izdaje Regulator, na osnovu podnetog zahteva privrednog subjekta.

Sadržaj zahteva za izdavanje dozvole iz st. 1. i 2. ovog člana bliže propisuje Regulator aktom iz člana 8. ovog zakona.

Regulator je dužan da o urednom zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje univerzalne poštanske usluge odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, a urednost zahteva se ceni u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Regulator je dužan da o urednom zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge odluči u roku od 30

dana od dana podnošenja zahteva, a urednost zahteva se ceni u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Član 65.

Dozvola iz člana 64. st. 1. i 2. ovog zakona mora da sadrži:

- 1) podatke o imaocu dozvole (poslovno ime, sedište, matični broj i PIB);
- 2) specifikaciju poštanskih usluga koje se pružaju na osnovu dozvole;
- 3) teritoriju na kojoj se obavljaju poštanske usluge;
- 4) rok važenja dozvole.

Dozvola se izdaje sa rokom važenja do deset godina.

Član 66.

Imalac dozvole je dužan da obavlja poštanske usluge u skladu sa dozvolom.

Imalac dozvole može da prestane da koristi dozvolu i pre isteka roka, na koji je dozvola izdata, izuzev javnog poštanskog operatora.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, imalac dozvole je dužan da o prestanku korišćenja dozvole obavesti Regulatora u roku od 30 dana pre prestanka obavljanja delatnosti i da izmiri sve preuzete obaveze prema korisnicima, Regulatoru i drugim licima.

Dozvola je neprenosiva.

Poštanski operator koji poštanske usluge obavlja na osnovu dozvole, obavezan je da pisanim putem obavesti Regulatora o svakoj promeni podatka u dozvoli iz čl. 63. i 65. ovog zakona, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promena.

Član 67.

Regulator može izmeniti dozvolu, po službenoj dužnosti, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima, drugim propisima ili u cilju obezbeđenja održivosti obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Regulator može izmeniti dozvolu i na zahtev poštanskog operatora.

Dozvola prestaje da važi oduzimanjem, istekom roka na koji je izdata ili na zahtev imaoca dozvole.

Pre donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Regulator je dužan da obavesti Ministarstvo ukoliko se izmene odnose na dozvolu za obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Član 68.

Poštanski operatori plaćaju taksu za izdavanje dozvola i taksu za izmenu dozvole.

Poštanski operatori su dužni da na ime naknade operativnih troškova plaćaju Regulatoru do 0,4% od ukupnog prihoda ostvarenog od obavljanja poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini.

Regulator, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, utvrđuje visinu i način plaćanja takse iz stava 1. ovog člana i visinu i način plaćanja naknade na ime operativnih troškova iz stava 2. ovog člana.

Sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana koriste se za obavljanje regulatornih poslova Regulatora.

Član 69.

Regulator može imaću dozvole oduzeti dozvolu za obavljanje poštanskih usluga u sledećim slučajevima:

- 1) ako je dozvolu dobio na osnovu neistinitih podataka, koji su bili od značaja za donošenje odluke;
- 2) ako ne obavlja poštanske usluge u skladu sa zakonom, na način i pod uslovima utvrđenim dozvolom;
- 3) ako i posle pisane opomene u roku od 15 dana ne izmiri obavezu iz člana 68. stav 2. ovog zakona;
- 4) ako je protivzakonitim obavljanjem delatnosti naneo štetu opštem interesu ili prouzrokovao štetu većih razmera;
- 5) ako nije otpočeo sa obavljanjem poštanskih usluga u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole ili je nastupio prekid u obavljanju poštanskih usluga u neprekidnom trajanju duže od 12 meseci.

Regulator donosi odluke u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Odluke Regulatora iz stava 2. ovog člana su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Upravnim sudom.

VII. POŠTANSKE MARKE**Član 70.**

Poštanske marke se koriste za plaćanje poštanskih usluga koje obavlja javni poštanski operator, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju.

Član 71.

Poslovi u vezi sa izdavanjem, prodajom i povlačenjem iz upotrebe poštanskih maraka poveravaju se Javnom preduzeću „Pošta Srbije”, Beograd.

Poštanske marke Republike Srbije moraju ispunjavati uslove propisane aktima Svetskog poštanskog saveza i sadržati reč: „Srbija”.

Ministar u tekućoj godini utvrđuje plan izdavanja prigodnih poštanskih maraka, kao i motive redovnih izdanja poštanskih maraka koje će se izdavati u narednoj godini.

Poštanske marke se izdaju u skladu sa planom izdavanja iz stava 3. ovog člana.

Uslove i način izdavanja poštanskih maraka, uz saglasnost Vlade, utvrđuje Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd.

Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd je dužno da na zahtev Ministarstva, a najmanje jednom godišnje, dostavlja izveštaj o broju i količini štampanih redovnih, prigodnih i personalizovanih poštanskih maraka, kao i podatke o korisnicima, podnosiocima zahteva za štampanje personalizovanih poštanskih maraka.

Član 72.

Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd:

- 1) izdaje redovne, prigodne i personalizovane poštanske marke;
- 2) izdaje prigodne koverta koje se izdaju prvog dana izdavanja poštanske marke;
- 3) izdaje maksimum karte;

- 4) izdaje prigodne poštanske žigove;
- 5) izdaje razglednice sa uštampanom poštanskom markom;
- 6) izdaje dopisnice sa uštampanom poštanskom markom;
- 7) izdaje kataloge i druge filatelističke proizvode;
- 8) prodaje i razmenjuje međunarodne kupone za odgovor.

Doplatna poštanska marka se ne smatra poštanskom markom u smislu ovog zakona.

Član 73.

Poštanske marke se smatraju nevažećim ako:

- 1) nisu izdate u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 2) su oštećene, usled čega nisu vidljive oznake, naziv izdavača ili nominalna vrednost;
- 3) su izdate od strane neovlašćenog lica;
- 4) su poništene;
- 5) su povučene iz upotrebe.

Ako je na poštanskoj pošiljci nalepljena nevažeća poštanska marka, smatra se da poštanska usluga nije plaćena.

VIII. ZAŠTITA KORISNIKA POŠTANSKIH USLUGA I PRIGOVORI

Član 74.

Ukoliko korisnik smatra da poštanska pošiljka nije uručena primaocu ili da je uručena sa zakašnjenjem, da posebno ugovorena obaveza nije izvršena ili da nije izvršena u celini, da je pogrešno obračunata i naplaćena poštarina, može izjaviti reklamaciju poštanskom operatoru u roku od 60 dana u unutrašnjem i u roku od šest meseci u međunarodnom poštanskom saobraćaju, računajući od narednog dana od dana predaje poštanske pošiljke.

Reklamacija sadrži broj poštanske pošiljke, ime, prezime i adresu pošiljaoca i primaoca, kao i podatke o vrednosti pošiljke i otkupnom iznosu, ukoliko je predmet reklamacije vrednosna ili otkupna pošiljka.

U slučaju da korisnik ne podnese reklamaciju u rokovima iz stava 1. ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari po odredbama ovog zakona.

Član 75.

U slučajevima oštećenja ili umanjenja poštanske pošiljke, korisnik ili ovlašćeno lice može izjaviti reklamaciju poštanskom operatoru najkasnije narednog radnog dana od dana uručenja pošiljke.

U slučaju da korisnik ne podnese reklamaciju u roku iz stava 1. ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari po odredbama ovog zakona.

Član 76.

Poštanski operator je dužan da po prijemu reklamacije u slučajevima iz člana 75. stav 1. ovog zakona sačini zapisnik, koji mora sadržati sve podatke o pošiljci, pošiljaocu i primaocu iz člana 74. stav 2. ovog zakona.

Poštanski operator je dužan da pre uručenja poštanske pošiljke sačini zapisnik, ako uoči oštećenje pošiljke nastalo u tokovima poštanskog operatora, kao i da o tome obavesti korisnika.

Član 77.

Poštanski operator je dužan da se izjasni o osnovanosti reklamacije u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u roku od osam dana od dana prijema reklamacije i da donese odluku o podnetoj reklamaciji u roku od 15 dana od dana prijema reklamacije, dok odluku o osnovanosti reklamacije u međunarodnom poštanskom saobraćaju donosi u rokovima propisanim aktima Svetskog poštanskog saveza.

Za univerzalnu poštansku uslugu, nakon okončanog reklamacionog postupka, korisnik ima pravo da podnese prigovor poštanskom operatoru u roku od 15 dana od dana uručenja pisanog odgovora, koji je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema prigovora odluči o prigovoru korisnika.

Poštanski operator mora, kao sastavni deo svojih opštih uslova, opisati postupak podnošenja i rešavanja reklamacija i postupanja po prigovorima korisnika poštanskih usluga koji mora biti transparentan, objektivan, nediskriminirajući i javno dostupan svim korisnicima poštanskih usluga.

Član 78.

Protiv odluke iz člana 77. st. 1. i 2. ovog zakona o odbijanju reklamacije, korisnik poštanskih usluga može podneti prigovor Regulatoru u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Korisnik može podneti prigovor Regulatoru i zbog nedostavljanja odluke iz člana 77. st. 1. i 2. ovog zakona u roku od 90 dana od dana podnošenja reklamacije.

Po podnetim prigovorima iz st. 1. i 2. ovog člana, spor između poštanskog operatora i korisnika rešava se u vansudskom postupku.

Regulator bliže propisuje način sprovođenja postupka iz stava 3. ovog člana.

Ukoliko spor ne može biti rešen sporazumno, Regulator, najkasnije u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka iz stava 3. ovog člana, donosi odluku na osnovu izvedenih dokaza (dostavljene dokumentacije, prikupljenih izjava strana u sporu i dr.), po pravilu, bez sprovođenja usmene rasprave. Regulator obrazloženu odluku dostavlja podnosiocu prigovora i poštanskom operatoru.

Odluka iz stava 5. ovog člana je konačna i protiv te odluke se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom.

Postupak vansudskog rešavanja spora pred Regulatorom ne isključuje mogućnost pokretanja postupka pred nadležnim sudom.

Član 79.

Poštanski operator je dužan da poštansku pošiljku uruči primaocu u stanju u kome je primljena od pošiljaoca.

Za prouzrokovanu štetu koja je nastala u međunarodnom poštanskom saobraćaju, poštanski operator odgovara u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza ili međunarodnih konvencija, sporazuma i drugih međunarodnih akata potvrđenih od strane Republike Srbije, u granicama utvrđene odgovornosti.

Za prouzrokovanu štetu koja je nastala u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, poštanski operator je dužan da korisniku isplati naknadu štete i to:

1) za gubitak ili potpuno oštećenje vrednosne poštanske pošiljke – iznos označen na pošiljci i iznos naplaćene poštarine za tu pošiljku;

2) za gubitak ili pogrešnu isplatu uputnice – iznos u visini iznosa označenog na uputnici, uvećan za iznos naplaćene poštarine za prijem, prenos i isplatu uputnice;

3) za delimično oštećenje ili umanjenje sadržine vrednosne poštanske pošiljke – iznos u visini utvrđenog dela oštećenja ili umanjenja sadržine, s tim da iznos ne može biti veći od iznosa koji bi se isplatio na osnovu tačke 1) ovog stava;

4) za gubitak ili potpuno oštećenje registrovane poštanske pošiljke – desetostruki iznos naplaćene poštarine;

5) za delimično oštećenje ili umanjenje sadržine registrovane poštanske pošiljke – iznos u visini utvrđenog dela oštećenja ili umanjenja sadržine, s tim da iznos ne može biti veći od iznosa koji bi se isplatio na osnovu tačke 4) ovog stava;

6) za neizvršenu, nepotpuno ili pogrešno izvršenu poštansku uslugu registrovane poštanske pošiljke – trostruki iznos naplaćene poštarine;

7) za prekoračenje roka za uručenje registrovane poštanske pošiljke – dvostruki iznos naplaćene poštarine.

U slučaju pogrešno obračunate poštarine i za pogrešno isplaćen ili neisplaćen otkupni iznos, poštanski operator je u obavezi da korisniku isplati:

1) za više naplaćenu poštarinu – iznos više naplaćene poštarine;

2) za pogrešno isplaćen ili neisplaćen otkupni iznos – iznos u visini neisplaćenog otkupnog iznosa.

Prilikom obračuna naknade štete, na obračunati iznos iz stava 3. ovog člana, dodaje se i jedna povratna poštarina ukoliko je ista naplaćena prilikom vraćanja poštanske pošiljke pošiljaocu.

Naknada štete korisniku se može isplatiti po više osnova, saglasno stavu 3. ovog člana, s tim da ukupan iznos ne može biti veći od iznosa koji bi se isplatio, u slučaju gubitka pošiljke, potpunog oštećenja pošiljke ili pogrešne isplate poštanske uputnice.

Poštanski operator je dužan da korisniku ili ovlašćenom licu isplati naknadu štete u roku od 30 dana od dana donošenja odluke ili prihvatanja reklamacije iz člana 77. st. 1. i 2. ovog zakona ili dostavljanja odluke Regulatora iz člana 78. stav 5. ovog zakona kojom je spor rešen u korist korisnika poštanskih usluga.

Ako poštanski operator ne isplati korisniku ili drugom ovlašćenom licu naknadu štete u roku od 30 dana od dana prihvatanja reklamacije ili dostavljanja odluke Regulatora pravo na naknadu štete se može ostvarivati sudskim putem.

Indirektna šteta ili izmakla dobit se ne uzima u obzir prilikom obračuna naknade štete iz stava 3. ovog člana od strane poštanskog operatora, kao ni u postupku vansudskog rešavanja spora pred Regulatorom, što ne isključuje mogućnost pokretanja postupka pred nadležnim sudom.

Poštanski operator je dužan da nadoknadi štetu iz stava 3. ovog člana korisniku koji je platio poštarinu.

Ukoliko poštarina nije naplaćena poštanski operator je dužan da nadoknadi štetu korisniku koji je ugovorio uslugu sa poštanskim operatorom, pri čemu korisnik ostvaruje naknadu štete u visini koja je propisana stavom 3. tač. 1), 2) i 4) ovog člana umanjenu za iznos poštarine.

Ukoliko pošiljalac ima pravo na nadoknadu štete, može se odreći iste u korist primaoca uz dostavljanje saglasnosti na obrascu propisanom u opštim uslovima poštanskog operatora.

Ako se izgubljena pošiljka ili njen deo pronađe nakon isplate naknade, poštanski operator je dužan da obavesti pošiljaoca ili ovlašćeno lice. Ako pošiljalac ili ovlašćeno lice zahteva isporuku naknadno pronađene pošiljke, dužni su da vrate primljeni iznos naknade. U suprotnom, poštanski operator ima pravo da uništi pošiljku ili proda njen sadržaj.

Poštanski operator može sa korisnikom koji predaje veći broj poštanskih pošiljaka ugovoriti i drugačiji iznos naknade štete, ukoliko je ugovorom predviđeno da pošiljalac plaća poštarinu.

Član 80.

Poštanski operator se oslobađa odgovornosti za naknadu štete ako je:

- 1) šteta nastala usled okolnosti, koje poštanskom operatoru nisu bili poznate prilikom preuzimanja poštanske pošiljke, koje se nisu mogle predvideti, izbeći ili otkloniti (viša sila);
- 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje poštanske pošiljke obavljeno u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 3) šteta nastala usled propusta pošiljaoca u vezi sa izborom poštanske usluge ili obezbeđenjem njene sadržine;
- 4) adresa nepotpuna ili netačna.

Član 81.

Pošiljalac je dužan da na poštanskoj pošiljci pravilno i jasno označi naziv, odnosno ime i prezime primaoca i tačnu adresu primaoca.

Pošiljalac je dužan da na poštanskoj pošiljci pravilno i jasno označi naziv, odnosno svoje ime i prezime i tačnu adresu.

Ukoliko poštanska pošiljka ne sadrži podatke iz st. 1. i 2. ovog člana, poštanski operator, odnosno zaposleni na prijemu pošiljaka, dužan je da zahteva od korisnika da otkloni uočene nedostatke u adresovanju, a ukoliko korisnik ne postupi u skladu sa zahtevom, dužan je da odbije prijem takve pošiljke.

Pošiljalac je dužan da pravilno upakuje poštansku pošiljku u odgovarajuće unutrašnje i spoljašnje pakovanje na način kojim se štiti sadržina te pošiljke, druge pošiljke, zaposleni koji rukuju pošiljkom, kao i oprema i sredstva koja se koriste pri rukovanju sa pošiljkom, u skladu sa zakonom i pravilima pakovanja propisanim opštim uslovima poštanskih operatora.

Prilikom prijema poštanske pošiljke, zaposleni kod poštanskog operatora je dužan da ukaže na nepravilno pakovanje i da ukoliko se isto ne otkloni dužan je da odbije prijem takve pošiljke.

Za pošiljku sa lomljivom ili drugom specifičnom sadržinom, dužnost poštanskog operatora je da proveri da li je pošiljka adekvatno upakovana, da ukaže na nepravilno pakovanje, da pošiljaocu ponudi odgovarajuću uslugu, kao i da odbije prijem takve pošiljke ukoliko se nepravilnost ne otkloni. Takođe, dužnost poštanskog operatora je da označi pošiljke sa lomljivom ili drugom specifičnom sadržinom i da sa njima posebno pažljivo rukuje u svim fazama prenosa.

Član 82.

Potraživanja korisnika za naknadu štete zastarevaju istekom roka od tri godine. Zastarelost iz stava 1. ovog člana, počinje da teče:

- 1) za potraživanja naknade štete zbog manje ili više naplaćene poštarine ili drugih troškova – od dana plaćanja;

2) za potraživanja koja se odnose na otkupninu – nakon 15 dana od dana kada je istekao rok za uručenje poštanske pošiljke;

3) za potraživanje naknade štete zbog oštećenja ili umanjenja sadržine vrednosne poštanske pošiljke ili zbog prekoračenja roka za uručenje registrovane poštanske pošiljke – od dana uručjenja poštanske pošiljke, odnosno od dana isteka roka za uručenje;

4) za potraživanja naknade štete zbog gubitka poštanske pošiljke – nakon 30 dana od isteka roka za uručenje poštanske pošiljke.

Član 83.

Zastarevanje se prekida kada se poštanskom operatoru dostavi zahtev za isplatu potraživanja u pisanoj formi ili se pokrene postupak za vansudsko rešavanje spora pred Regulatorom, u skladu sa ovim zakonom. Zastarevanje počinje iznova da teče kada je korisniku ili ovlašćenom licu dostavljen pisani odgovor na taj zahtev.

Zastarevanje ne može da nastupi pre isteka roka od 30 dana od dana dobijanja odgovora poštanskog operatora u vezi sa zahtevom za potraživanje.

Naknadni zahtevi u vezi sa istim predmetom ne prekidaju zastarevanje.

IX. NADZOR

Član 84.

Nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijски nadzor iz stava 1. ovog člana Ministarstvo vrši preko inspektora za poštanske usluge (u daljem tekstu: inspektor).

Član 85.

Poštanski operatori i Regulator su dužni da na zahtev Ministarstva dostave sve potrebne podatke u vezi sa obavljanjem poštanskih usluga, uključujući i podatke koji imaju karakter poslovne tajne.

Član 86.

Inspektor je samostalan u granicama ovlašćenja utvrđenih zakonom i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje poslova inspekcije i za svoj rad je lično odgovoran.

Inspektor mora da poseduje legitimaciju prilikom vršenja nadzora, kojom dokazuje svojstvo inspektora.

Obrazac legitimacije iz stava 2. ovog člana i način njenog izdavanja, propisuje ministar nadležan za poslove državne uprave.

Član 87.

U vršenju nadzora, inspektor je dužan da:

1) obavlja nadzor savesno i pošteno, u skladu sa zakonom;

2) sarađuje sa drugim inspektorima, pravosudnim, prekršajnim i drugim nadležnim organima;

3) postupa po prijavama fizičkih i pravnih lica u vezi sa poslovima iz svoje nadležnosti i da o postupku i rezultatima postupka, u primerenom roku, obavesti podnosioca prijave;

4) preduzima i predlaže preventivne mere i radnje u cilju sprečavanja povrede zakona i drugih propisa.

Član 88.

U vršenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) vrši identifikaciju lica koja obavljaju delatnost poštanskih usluga ili lica koja zatekne u obavljanju poslova iz delatnosti poštanskih usluga, uvidom u ličnu ispravu ili drugu ispravu sa fotografijom;
- 2) pregleda poslovne prostorije u kojima se obavljaju poštanske usluge;
- 3) pregleda opšte i pojedinačne akte, vrši uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje poštanskih usluga;
- 4) fotografiše, vrši video snimanje prostora u kome se vrši nadzor, kao i drugih predmeta koje su predmet nadzora i/ili su zatečeni u objektu ili vozilu kojim se vrši prevoz pošiljaka;
- 5) vrši pregled vozila kojima se obavlja prevoz poštanskih pošiljaka;
- 6) zahteva i dobije blagovremeno asistenciju policije ili komunalne policije, ako osnovano proceni da je to potrebno prema prilikama određenog slučaja;
- 7) uzima izjave od lica koja obavljaju poštanske usluge, odnosno svedoka i odgovornih lica, kao i da poziva lica radi davanja izjava o pitanjima od značaja za predmet nadzora;
- 8) u saradnji sa nadležnim državnim organima podnosi predlog za izdavanje sudskog naloga za pretres stambenog ili pratećeg prostora, kada ima saznanja da se u tom prostoru obavljaju poštanske usluge;
- 9) prikuplja druge podatke i dokaze koji su od značaja za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja;
- 10) naloži da mu se u određenom roku dostavi izveštaj o preduzetim merama i radnjama koje je naložio u postupku vršenja inspekcijskog nadzora;
- 11) preduzima i druge radnje u skladu sa zakonom.

Pod poslovnim prostorijama iz stava 1. tačka 2) ovog člana, smatra se i stan, prateća prostorija ili drugi prostor stambenog karaktera, koji je registrovan kao sedište ili kao mesto u kome se obavlja delatnost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji za privredne registre.

Član 89.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da mu se stavi na uvid potrebna dokumentacija, odnosno dostavi potrebna dokumentacija;
- 2) naloži povraćaj više naplaćene poštarine;
- 3) naloži obeštećenje korisnika zbog gubitka, oštećenja registrovane poštanske pošiljke ili prekoračenja roka za uručenje registrovane poštanske pošiljke;
- 4) podnese nadležnom organu krivičnu prijavu ili prijavu za privredni prestup, podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i izda prekršajni nalog.

Član 90.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen da:

- 1) privremeno, najduže do okončanja postupka, oduzme poštanske pošiljke čija je sadržina zabranjena i izda potvrdu o privremeno oduzetim predmetima;
- 2) privremeno, najduže do okončanja postupka, oduzme poštanske pošiljke ili predmete koji su upotrebljeni, namenjeni ili su nastali izvršenjem prekršaja,

privrednog prestupa ili krivičnog dela i izda potvrdu o privremeno oduzetim predmetima;

3) privremeno zabrani obavljanje delatnosti, zatvaranjem prostorija u kojima se obavlja delatnost ili na drugi odgovarajući način u slučajevima:

- (1) sprečavanja inspektora u vršenju poslova nadzora;
- (2) neovlašćenog obavljanja delatnosti;

4) privremeno oduzme dozvolu ukoliko korisnik dozvole ne postupa u skladu sa izdatom dozvolom.

Inspektor će rešenjem utvrditi vreme trajanja privremene zabrane obavljanja delatnosti iz stava 1. tačka 3) ovog člana i roka na koji je dozvola privremeno oduzeta iz stava 1. tačka 4) ovog člana, u kome su lica dužna da otklone nepravilnosti zbog kojih je mera izrečena.

O privremenom oduzimanju dozvole iz stava 1. tačka 4) ovog člana, inspektor obaveštava Regulatora. Inspektor može zatražiti i preduzimanje mera iz nadležnosti Regulatora.

Potvrda o privremenom oduzimanju poštanskih pošiljaka, odnosno predmeta iz stava 1. ovog člana, sadrži podatke o nadziranom subjektu, vreme i mesto oduzimanja, pravni osnov oduzimanja, vrstu i količinu oduzetih pošiljaka odnosno predmeta, potpis nadziranog subjekta, odnosno ovlašćenog lica, odnosno napomenu da je nadzirani subjekt, odnosno ovlašćeno lice odbilo da potpiše potvrdu, ime, prezime i potpis inspektora.

Član 91.

Ako inspektor prilikom vršenja nadzora utvrdi da zakon ili nije primenjen ili da nije pravilno primenjen, donosi rešenje kojim nalaže otklanjanje utvrđene nepravilnosti i određuje rok u kome je nadzirani subjekt dužan da postupi po nalogu iz rešenja.

Rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti iz člana 90. ovog zakona, inspektor donosi u roku od 48 časova od zatvaranja objekta.

Član 92.

Po žalbi na rešenje inspektora rešava Ministar.

Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje Ministra je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

X. STRUČNI NADZOR

Član 93.

Regulator obavlja stručni nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu zakona u delu kojim je uređen kvalitet obavljanja poštanske usluge, pristup mreži javnog poštanskog operatora, cena poštanskih usluga, računovodstveno razdvajanje poštanske od drugih delatnosti poštanskih operatora i računovodstveno razdvajanje univerzalne poštanske usluge i usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge davalaca univerzalne poštanske usluge.

Način i postupak stručnog nadzora, kao i druga pitanja u vezi sa stručnim nadzorom, propisuje Ministar na predlog Regulatora.

Član 94.

Stručni nadzor Regulator može obavljati samo kod privrednih subjekata koji se nalaze u registru poštanskih operatora.

Poslove stručnog nadzora u ime Regulatora može da vrši lice koje ima ovlašćenje Regulatora.

U postupku stručnog nadzora ovlašćeno lice Regulatora ima pravo i obavezu da:

- 1) kontroliše ispunjenost propisanih parametara kvaliteta pri obavljanju univerzalne poštanske usluge, kao i kvalitet obavljanja poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge;
- 2) kontroliše primenu važećih cenovnika poštanskih usluga;
- 3) kontroliše poštovanje opštih uslova od strane operatora;
- 4) kontroliše primenu ugovora o pristupu mreži;
- 5) kontroliše računovodstveno razdvajanje poštanskih usluga;
- 6) kontroliše kvalitet dostavljenih ili ažuriranih podataka u vezi sa obavljanjem poštanskih usluga koji su neophodni za sprovođenje radnji i mera u skladu sa ovim zakonom, kao i podataka za jasno definisane statističke svrhe.

Poštanski operatori su dužni da na zahtev Regulatora dostave sve podatke neophodne za obavljanje stručnog nadzora, uključujući i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu operatora.

O izvršenom stručnom nadzoru iz stava 1. ovog člana, utvrđenom činjeničnom stanju i preduzetim merama, Regulator obaveštava inspektora za poštanske usluge.

Ako u vršenju stručnog nadzora Regulator utvrdi nepravilnosti, nedostatke ili propuste u primeni ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega, o tome obaveštava nadzirani subjekat i određuje mu rok u kome je dužan da ih otkloni.

Rok iz stava 6. ovog člana ne može biti kraći od 15 dana od dana prijema obaveštenja, osim u slučajevima koji zahtevaju hitno postupanje.

Ako Regulator utvrdi da nadzirani subjekat nije, u ostavljenom roku, otklonio utvrđene nepravilnosti, nedostatke ili propuste u primeni ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega, podnosi prijavu inspektorima za poštanske usluge.

Regulator je dužan da postupi po zahtevu inspektora da obavi stručni nadzor i da o ishodu nadzora obavesti inspektora.

Član 95.

Obrazac legitimacije i način izdavanja legitimacije ovlašćenog lica Regulatora, utvrđuje Regulator.

Legitimacija ovlašćenog lica iz stava 1. ovog člana mora da sadrži: logo Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge, ime i prezime ovlašćenog lica, fotografiju ovlašćenog lica, službeni broj legitimacije, datum izdavanja legitimacije, pečat Regulatora, potpis direktora Regulatora, kao i odštampan tekst sledeće sadržine: „Imalac ove legitimacije ima ovlašćenja u skladu sa odredbama člana 94. stav 3. Zakona o poštanskim uslugama”.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 96.

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredni subjekt ako neovlašćeno obavlja rezervisane poštanske usluge ili poveri obavljanje rezervisanih poštanskih usluga neovlašćenom privrednom subjektu (član 24).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu, odnosno privrednom subjektu.

Član 97.

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako obavlja univerzalnu poštansku uslugu bez dozvole za univerzalnu poštansku uslugu (član 60. stav 2. tačka 1)).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Član 98.

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako obavlja poštanske usluge bez dozvole (član 60. stav 1).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Član 99.

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javni poštanski operator ako:

- 1) ne postupa u skladu sa uslovima i načinom obavljanja univerzalne poštanske usluge propisanim aktom iz člana 8. ovog zakona;
- 2) obavlja univerzalnu poštansku uslugu suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona;
- 3) računovodstveno ne prati razdvojeno prihode i troškove ostvarene od univerzalne poštanske usluge od prihoda i troškova ostvarenih od poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge (član 34. stav 2);
- 4) računovodstveno ne prati razdvojeno prihode rezervisanih poštanskih usluga od prihoda nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge (član 34. stav 4);
- 5) prihodima od rezervisanih poštanskih usluga subvencionise poštanske usluge koje nisu univerzalna poštanska usluga (član 34. stav 10);
- 6) ne dostavi godišnji izveštaj u propisanom roku (član 34. stav 12);
- 7) ne omogući pristup mreži na način utvrđen ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona (član 52. stav 1);
- 8) izdaje poštanske marke suprotno članu 71. st. 4. i 6. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup davalac univerzalne poštanske usluge sa svojstvom pravnog lica u slučajevima iz stava 1. tač. 1) 2) i 3) ovog člana.

Za privredni prestup iz st. 1. i 2. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u javnom poštanskom operatoru, odnosno kod davaoca univerzalne poštanske usluge.

Član 100.

Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poštanski operator sa svojstvom pravnog lica ako:

- 1) ne postupa u skladu sa svojim opštim uslovima (član 9. stav 10);
- 2) postupa suprotno članu 15. ovog zakona;
- 3) neovlašćeno koristi naziv „pošta” (član 20);
- 4) ne dostavi Regulatoru izveštaj o svom poslovanju (član 22. stav 1);
- 5) postupa suprotno odredbama člana 44. ovog zakona;
- 6) ne obavlja poštanske usluge u skladu sa dozvolom (član 66. st. 1. i 4);
- 7) ne postupi po nalogu inspektora (član 89. stav 1. tač. 1), 2) i 3));
- 8) ne postupi po rešenju inspektora (član 91. stav 1);
- 9) ne dostavi Regulatoru podatke i informacije potrebne za vršenje poslova stručnog nadzora, odnosno ako ne otkloni utvrđene nepravilnosti u propisanom roku (član 94. st. 4. i 6).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaje iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8) i 9) ovog člana, kazniće se poštanski operator sa svojstvom preduzetnika novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.

Član 101.

Novčanom kaznom u iznosu od 40.000 dinara kazniće se za prekršaj poštanski operator ako postupa suprotno članu 9. st. 3. i 9, članu 12, članu 28. st. 2-4, članu 32. stav 2, članu 37. stav 3, članu 40. st. 3, 5. i 8, članu 45. stav 1, članu 66. st. 3. i 5, čl. 76. i 77. i članu 81. stav 3. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara odgovorno lice kod poštanskog operatora.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara kazniće se za prekršaj pošiljalac ako preda poštanskom operatoru poštansku pošiljku čija je sadržina zabranjena (član 42. stav 1).

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 102.**

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti doneti do stupanja na snagu ovog zakona primenjivaće se do donošenja podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom, osim u delu u kojem su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 103.

Dozvole izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Član 104.

Postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima po kojima su započeti.

Član 105.

Odredbe člana 24. ovog zakona primenjuju se do dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Odredbe člana 36. ovog zakona primenjuju se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 106.

Član 18. stav 2. ovog zakona primenjuje se i nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, do donošenja odluke iz člana 61. stav 1. ovog zakona.

Čl. 61 - 62. ovog zakona primenjuju se po isteku pet godina od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, osim odredbe iz člana 61. stav 2. ovog zakona koja se primenjuje po isteku tri godine od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 107.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19), osim odredaba člana 81. st. 3-5, koje prestaju da važe po isteku 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 13. Ustava Republike Srbije, kojim je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje režim i bezbednost u svim vrstama saobraćaja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Poštanski saobraćaj u Republici Srbiji je jedan od pokretača sveukupnog razvoja i od vitalnog je značaja za privredu i stanovništvo. Poštanske usluge imaju veoma značajnu i specifičnu ekonomsku funkciju, pa se svrstavaju u usluge od opšteg ekonomskog interesa. Poštanski saobraćaj, kroz pružanje efikasnih i kvalitetnih poštanskih usluga, predstavlja značajan element infrastrukture koji omogućava brz i siguran prenos ne samo pisanih saopštenja, nego i robe. Razvojem elektronske trgovine poštanski saobraćaj postao je i jedan od ključnih segmenata razvoja trgovine, a samim tim, i privrede u celini.

Razvoj savremenih tehnologija, pre svega, elektronskih komunikacija, interneta i širokopoljanskih pristupnih tehnologija, nametnuli su potrebu da budući razvoj poštanskih usluga, pored redefinisanja i unapređenja univerzalne poštanske usluge i razvoja poštanske mreže, uključi i odluke koje se odnose na e-poštanske usluge, elektronsku trgovinu, digitalizaciju, međunarodno poslovanje, očekivanja korisnika i zadovoljenje njihovih potreba razvojem i širokom primenom novih tehnoloških rešenja i kreiranjem i ponudom novih usluga. Poštanska mreža zbog svoje dostupnosti i jedinstvenosti otvara nove mogućnosti za zadovoljenje potreba korisnika usluga na komunikacionom tržištu, čime poštanski sektor postaje značajan činilac opšteg razvoja u uslovima digitalne ere za razvoj usluga, posebno elektronskih.

Ubrzane promene koje se dešavaju u sektoru poštanskih usluga, na globalnom i nacionalnom nivou, stvaraju potrebu za kontinuiranim planiranjem razvoja poštanske delatnosti i unapređenjem zakonodavnog okvira u ovoj oblasti, u cilju obezbeđenja održivog i razvijenog tržišta poštanskih usluga u digitalnom okruženju.

Kako bi se obezbedili uslovi za podsticanje održivosti poštanske delatnosti u eri digitalizacije, kao i uslovi da Republika Srbija uspešno postane deo jedinstvenog evropskog poštanskog tržišta, neophodno je stvoriti novi regulatorni i institucionalni okvir za unapređenje stanja na nacionalnom poštanskom tržištu, što podrazumeva dalje usklađivanje sa zakonodavstvom Evropske unije i aktima Svetskog poštanskog saveza.

Oblast poštanskih usluga je uređena Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19), podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona, međunarodnim aktima, kao i Strategijom razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji za period 2021-2025. godine, sa Akcionim planom za sprovođenje ovog strateškog dokumenta.

Naime, Strategijom razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji za period 2021-2025. godine („Službeni glasnik RS”, broj 68/21), u okviru Posebnog cilja 1: Obezbeđivanje pružanja dostupnih, pouzdanih i efikasnih poštanskih usluga u Republici Srbiji u skladu sa direktivama i preporukama Svetskog poštanskog saveza, Mera: Usklađivanje poštanske regulative sa zakonodavstvom EU i Svetskog poštanskog saveza u oblasti poštanskih usluga, predviđena je Aktivnost: 1.1.1. Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, sa rokom za realizaciju: četvrti kvartal 2024. godine.

Pored toga, donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama planirano je i Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA), sa rokom za realizaciju: decembar 2024. godine. S tim u vezi, Evropska komisija (EK) je odobrila stručno-tehničku pomoć Ministarstvu informisanja i telekomunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo), u okviru treće etape Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) projekta, koji pruža podršku na izradi regulative u okviru Pregovaračkog poglavlja 3: Pravo poslovnog nastanjivanja i sloboda pružanja usluga, koja je realizovana u 2023. godini i početkom 2024. godine i koja je dala značajne smernice za izradu Nacrta zakona.

S tim u vezi, bitno je istaći da je, u toku sačinjavanja teksta Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, u odnosu na postojeći zakon o poštanskim uslugama izmenjeno više od polovine od ukupnog broja članova zakona, zbog čega je odlučeno da se pristupi izradi Predloga zakona o poštanskim uslugama.

Predlog zakona o poštanskim uslugama se oslanja na evropski regulatorni okvir u oblasti poštanskih usluga koji čine Uredba (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. godine o uslugama prekogranične dostave paketa i set od tri poštanske direktive (Direktiva 97/67/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 15. decembra 1997. godine o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta zajednice u području poštanskih usluga i poboljšanju kvaliteta poštanskih usluga, Direktiva 2002/39/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 10. juna 2002. godine kojom se menja Direktiva 97/67/EC u vezi sa daljim otvaranjem poštanskih usluga prema tržišnoj konkurenciji na nivou zajednice i Direktiva 2008/06/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 20. februara 2008. godine kojom se menja Direktiva 97/67/EC u vezi sa potpunim razvojem unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga u zajednici).

U procesu ispunjavanja uslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji, Republika Srbija je dužna da svoje zakonodavstvo uskladi sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti poštanskih usluga.

Osnovni razlozi za donošenje novih zakonskih rešenja ogledaju se, prvenstveno, u unapređenju kvaliteta poštanskih usluga, efikasnijem funkcionisanju poštanske mreže, razvoju tržišta poštanskih usluga u skladu sa kontinuirano promenljivim potrebama privrede i građana i stvaranju uslova za obavljanje univerzalne poštanske usluge, u skladu sa društvenim, ekonomskim i tehnološkim okruženjem u Republici Srbiji, a sve u cilju postizanja napretka u vezi sa pitanjima od strateški prioritnog značaja za stalni i održivi razvoj poštanskog sektora u digitalnom okruženju.

Na osnovu sprovedene analize tržišta poštanskih usluga, uočena je potreba za kreiranjem novih zakonskih rešenja, koja će, u odnosu na postojeći zakon, doprineti digitalizaciji procesa kroz primenu novih digitalnih tehnologija u poštanskoj delatnosti i savremene poštanske opreme, ostvarivanju većeg stepena zaštite prava korisnika poštanskih usluga, pojednostavljenju administrativnih procedura za otpočinjanje obavljanja delatnosti poštanskih usluga, podsticanju razvoja prekograničnih poštanskih usluga i povećanju globalne povezanosti, daljem usklađivanju sa poštanskom regulativom Evropske unije, kao i podsticanju i jačanju konkurencije na poštanskom tržištu, što će, kao krajnji efekat, dovesti do povoljnijih uslova za građane za sve širu upotrebu različitih klasičnih i novih poštanskih usluga, u digitalnom dobu.

Predlogom zakona uređuju se sva ključna pitanja funkcionisanja domaćeg tržišta poštanskih usluga i uređuju se oblasti koje su podeljene na sledeća poglavlja:

- I. Osnovne odredbe;
- II. Nadležnosti;
- III. Poštanske usluge;
- IV Poštanske pošiljke;
- V. Pristup mreži javnog poštanskog operatora;

- VI. Dozvole za obavljanje poštanskih usluga;
- VII. Poštanske marke;
- VIII. Zaštita korisnika poštanskih usluga i prigovori;
- IX. Nadzor;
- X. Stručni nadzor;
- XI. Kaznene odredbe;
- XII. Prelazne i završne odredbe.

1. Problemi koje zakon treba da reši:

- unapređenje zakonskih rešenja i otklanjanje nedostataka u postojećem zakonu koji su uočeni kroz njegovu dosadašnju primenu;
- obezbeđenje ekonomski i socijalno održive univerzalne poštanske usluge, kao usluge od opšteg ekonomskog interesa za sve građane Republike Srbije, u digitalnom okruženju;
- izmena limita po masi koji se odnose na rezervisani servis u cilju unapređenja konkurencije na tržištu poštanskih usluga;
- redefinisane seta usluga koje čine rezervisanu poštansku uslugu u cilju obezbeđenja održivosti i unapređenja konkurentnosti poštanske delatnosti u digitalnoj eri;
- povećanje stepena zaštite korisnika poštanskih usluga putem stvaranja jednostavnijih i efikasnijih postupaka podnošenja reklamacija i prigovora poštanskim operatorima, kao i načina ostvarivanja naknade štete korisnicima poštanskih usluga;
- sprovođenje aktivnosti koje su usmerene na dalje jačanje kapaciteta i unapređenje okvira nadležnosti Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator);
- pojednostavljenje administrativnih procedura za otpočinjanje obavljanja delatnosti poštanskih usluga u cilju daljeg jačanja konkurencije na tržištu poštanskih usluga;
- podsticanje razvoja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti;
- uspostavljanje pravnog okvira za digitalizaciju procesa u cilju primene novih digitalnih tehnologija u poštanskoj delatnosti i savremene poštanske opreme, kroz izmenu postojećih zakonskih rešenja u vezi sa prijemom i uručenjem poštanskih pošiljaka, u pogledu omogućavanja prijema i uručenja paketa preko paketomata, odnosno automata;
- podizanje nivoa transparentnosti i pojednostavljenje pristupa korisnika poštanskih usluga regulativi, i, samim tim, olakšavanje obavljanja poštanske delatnosti i lakše ostvarivanje zaštite prava korisnika, kroz optimizaciju broja podzakonskih akata.

Imajući u vidu činjenicu da je Republika Srbija kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, kao i da je postojećem zakonu o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19) u potpunosti usklađen sa Direktivom 97/67/EC (prva poštanska direktiva), Direktivom 2002/39/EC (druga poštanska direktiva) i većinom odredaba Direktive 2008/06/EC (treća poštanska direktiva), uočeno je da je potrebno sprovesti dalje usklađivanje sa pravnim okvirom EU koji obuhvata pomenute tri poštanske direktive i Uredbu (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. godine o uslugama prekogranične dostave paketa, tako što će se vršiti dalje transponovanje određenih odredaba treće poštanske direktive i navedene

Uredbe u nacionalni poštanski zakon.

S tim u vezi, poslednjih godina primetan je intenzivan rast paketskih, ekspres i kurirskih usluga, koji je nastao zbog ubrzanog razvoja e-trgovine u Republici Srbiji i u celoj Evropi. Glavni preduslov za dalji rast elektronske trgovine je unapređena paketska dostava, koja može da prati taj rast i da odgovori na zahteve korisnika u segmentu cena i kvaliteta usluga. Uočeno je da su tržišta poštanskih usluga pretrpela veliku promenu, uglavnom, vođenu tehnološkim inovacijama, digitalizacijom i e-trgovinom. Pismonosne pošiljke se sve više zamenjuju sa elektronskom komunikacijom, posebno, u kontekstu e-uprave. Istovremeno, e-trgovina je dovela do značajnog povećanja obima usluga dostave paketa. Imajući u vidu izuzetan značaj kvalitetnog regulisanja odvijanja prekograničnog paketskog saobraćaja na očekivani dalji rast elektronske trgovine, sprovedena je detaljna analiza u vezi sa mogućnošću primene ove Uredbe na domaćem poštanskom tržištu i potrebom njene implementacije u poštansku regulativu. Naime, Uredba je usvojena 2018. godine u kontekstu Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta EU, kako bi se rešio problem relativno visokog nivoa poštarina primenjenih na usluge prekogranične dostave paketa i nedostatak transparentnosti cena i regulatornog nadzora takvih usluga. Ovaj akt donosi obaveze poštanskim operatorima da redovno dostavljaju podatke Regulatoru o poštarinama za prekograničnu dostavu paketa, kao i Regulatoru, da te podatke prikuplja i obezbeđuje transparentnost i dostupnost ovih podataka korisnicima poštanskih usluga. Na osnovu napred navedenog, uočena je potreba implementacije Uredbe, putem davanja nove nadležnosti Regulatoru u vidu prikupljanja i obrade podataka od poštanskih operatora, potrebnih za unapređenje prekogranične dostave paketa i obaveze donošenja pravilnika, koji će se, između ostalog, odnositi na predmetnu temu. U navedenom pravilniku Regulator će detaljno razraditi i preneti odredbe Uredbe i prateće anekse sa tabelama koje će poštanski operatori kontinuirano popunjavati i dostavljati Regulatoru. Na taj način biće stvoren kompletan pravni osnov za transponovanje Uredbe (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. godine o uslugama prekogranične dostave paketa.

Pored navedenog, na nivou Evropske unije, razmatrajući ključna pitanja o tome da li postojeći EU pravni okvir za oblast poštanskih usluga odgovara svrsi i da li odgovara sadašnjim i budućim potrebama korisnika poštanskih usluga i poštanskih operatora, došlo se do zaključka da je održavanje nekog oblika univerzalne poštanske usluge za sve građane EU opravdano i neophodno, ali uz odgovarajući nivo fleksibilnosti za države članice da kreiraju poštanske politike na nacionalnom nivou. U tom smislu, rukovodeći se prethodno istaknutim, predložene novine u poštanskoj regulativi zasnivaju se na fleksibilnoj primeni poštanske direktive, u skladu sa nacionalnim specifičnostima sa težištem na zaštiti potrošača, uvođenju novih tehnologija i digitalizaciji.

Imajući u vidu napred navedeno, Predlogom zakona predloženo je smanjenje limita po masi za rezervisane poštanske usluge sa 50 grama na 20 grama, što će predstavljati naredni korak u liberalizaciji tržišta koja se u EU i u državama kandidatima za članstvo sprovodila postepeno, spuštanjem limita po masi i ceni, počev od 350 grama, preko 100 grama, sve do 50 grama i niže. Na ovaj način daće se dodatni podstrek jačanju konkurencije u ovom segmentu, ali će se zadržati i postojanje rezervisanog servisa zbog izuzetnog značaja istog, kao načina nadoknade troškova pružanja univerzalne poštanske usluge, za čije obavljanje se ovlašćuje Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator. Ovako definisani prag za rezervisanu poštansku uslugu će se primenjivati do dana pristupanja Republike Srbije EU, odnosno potpuna liberalizacija tržišta poštanskih usluga planira se sa ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.

Novine u zakonu su i u redefinisaniu opsega rezervisane poštanske usluge, tako da umesto faza usluga, koje su u vežećem Zakonu navedene alternativno, kumulativno su definisane sve faze koje čine rezervisanu poštansku uslugu, tako da u pogledu faza usluga nema razlike u okviru opsega univerzalne poštanske usluge. Pored navedenog, prijem, prenos i isplata poštanskih uputnica, kao jedna u setu usluga u okviru univerzalnog servisa, isključuje iz rezervisanog servisa. Takođe, a imajući u vidu potrebe građana i privrede za uslugama kvalifikovane elektronske dostave, kao uslugama od poverenja, i tendencije obezbeđenje održivosti poštanskih usluga u digitalnom dobu, u rezervisani servis uključeni su i: prijem i prenos elektronske poruke u Jedinstveno elektronsko sanduče na Portalu eUprava. Javni poštanski operator pružaće ove usluge svim građanima garantujući sigurnost i zaštitu podataka.

Takođe, novim zakonom jasno je propisano koje usluge se ne smatraju rezervisanim, što je, naročito važno jer je predložena definicija, prema postojećem zakonu, često, dovela do nedoumice, da li su u poštarinu uključene i dopunske usluge ili ne. U tom smislu, predloženo je rešenje da se poštanske usluge ne smatraju rezervisanim poštanskim uslugama, ako im je poštarina bez dopunskih usluga viša od iznosa koji je dva i po puta veći od poštarine za prenos pismonosne pošiljke najbrže kategorije prema važećem cenovniku javnog poštanskog operatora.

Preimenovan je opseg ostalih poštanskih usluga, tako što je definisan obuhvat poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, koji, između ostalog, podrazumeva kurirske usluge i ekspres usluge, koje su u vežećem Zakonu bile posebnim članom definisane kao usluge dodatne vrednosti, dok je definisano da se uručenje ekspres pošiljaka, izuzetno, može izvršiti određenog dana.

Kada je reč o poštarinama za obavljanje poštanskih usluga, predloženo je da je poštanski operator dužan da uslove za ostvarivanje popusta istakne na vidnom mestu u prostorijama u kojima pruža poštanske usluge i na svojoj internet stranici. Takođe, je novim rešenjem predviđeno da se cenovnik za univerzalnu poštansku uslugu, osim rezervisanih poštanskih usluga, kao i uslovi na osnovu kojih se daju popusti, dostavljaju Regulatoru na saglasnost, koji je u obavezi da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Kod poštarina za poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge, predviđa se da je poštanski operator dužan da cenovnik poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge i uslove na osnovu kojih daje popuste, dostavi, Regulatoru na saglasnost, najkasnije 30 dana pre početka planirane primene, umesto dosadašnja tri dana.

Takođe, predloženo je preciznije odvojeno računovodstvo, neto trošak, kao i naknada za nepravedno finansijsko opterećenje. Detaljnije su definisane procedure vođenja odvojenog računovodstva, od strane javnog poštanskog operatora, koji ima obavezu da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju troškova svih usluga, imajući u vidu da će ovakvo računovodstveno razdvajanje služiti i kao izvor podataka za obračun eventualnog neto troška univerzalne poštanske usluge. Utvrđen je rok u kojem javni poštanski operator dostavlja sačinjen godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva, na saglasnost Regulatoru, a to je, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu. Utvrđen je rok u kojem Regulator ima obavezu da objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, a to je do 31. decembar tekuće godine.

Unapređen je postupak ostvarivanja naknade za nepravedno finansijsko opterećenje, tako što Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog

poštanskog operatora i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja, vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje javnog poštanskog operatora. Zatim, Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge.

U vezi sa naknadom za nepravedno finansijsko opterećenje, redefinisana je rok za dostavljanje Regulatoru na saglasnost obračuna neto troška od obavljanja univerzalne poštanske usluge od strane javnog poštanskog operatora, i predloženo je da isti bude umesto 31. marta, prolongiran na 31. jul tekuće godine, za prethodnu godinu. Odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno finansijsko opterećenje donosi Regulator u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora. Neto trošak se nadoknađuje na osnovu zahteva javnog poštanskog operatora, shodno odluci Regulatora, iz budžetskih sredstava, uz saglasnost Ministarstva finansija i u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.

Kada je reč o vrstama poštanskih usluga, predložena je nova podela poštanskih usluga, tako da se iste grupišu u dve grupe, i to: univerzalna poštanska usluga i poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge. Dalje, predložena je nova preciznija i jasnija definicija opsega univerzalne poštanske usluge, imajući u vidu da je data definicija, u postojećem zakonu, često dovodila do različitih tumačenja u pogledu definisanja faza i vrsta usluga koje su obuhvaćene opsegom univerzalne poštanske usluge.

U delu regulisanja održivosti i unapređenja pružanja univerzalne poštanske usluge, predložena je optimizacija broja podzakonskih akata koja donose resorno Ministarstvo, Regulator i javni poštanski operator, tako da:

- bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom kao i nomenklaturu, propisuje ministar nadležan za poslove poštanskog saobraćaja na predlog Regulatora;

- merila i kriterijume koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge propisuje Regulator;
- javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge utvrđuje način obavljanja univerzalne poštanske usluge u slučaju vanredne situacije i ratnog stanja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove koji se odnose na oblast poštanskog saobraćaja.

U cilju dalje harmonizacije sa pravnim okvirom Evropske unije u oblasti poštanskih usluga, Predlogom zakona proširene su nadležnosti Regulatora, tako da se zakonom sada propisuje da Regulator sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora i objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga, sačinjava geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i objavljuje podatke iz geografskog pregleda, podstiče konkurenciju i inovacije na tržištu poštanskih usluga, prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru, prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa,

prikuplja i objavljuje podatke u vezi aktivnosti poštanskih operatera usmerenih na održivi razvoj i podstiče saradnju između poštanskih operatera i zainteresovanih institucija po tom pitanju.

Takođe, u postojećem zakonskom rešenju je bilo utvrđeno da Ministarstvo i Regulator donose veći broj podzakonskih akata, koji su se, u nekim slučajevima, i u određenim segmentima preplitali, što je korisnike poštanskih usluga i poštanske operatore ponekad dovodilo u nedoumicu, prilikom tumačenja pojedinih odredbi. S tim u vezi, a u cilju povećanja transparentnosti, pojednostavljenja pristupa korisnika poštanskih usluga poštanskoj regulativi, olakšavanja obavljanja poštanskih usluga i lakšeg ostvarivanja zaštite prava korisnika poštanskih usluga, smanjen je i broj podzakonskih akata koje donosi Ministarstvo i Regulator i konkretno je precizirano koja institucija donosi koji akt i šta se tačno i precizno njime uređuje.

Kada je reč o nedostacima postojećeg zakona, koji su uočeni kroz njegovu aktuelnu primenu, važno je napomenuti da su inspektori za poštanske usluge, vršeći nadzor nad primenom zakona, kao i drugih propisa, kojima je regulisano obavljanje poštanskih usluga, uočili postojanje manjkavosti u postojećem zakonu koje bi ovim zakonskim rešenjima trebalo otkloniti. Naime, postojeći zakon, ne propisuje obavezu poštanskih operatera da postupajućem inspektoru dostave potrebnu dokumentaciju, što ih je često ometalo u vršenju inspeksijskog nadzora. Novim predlogom je predviđena obaveza poštanskih operatera da, pored toga što imaju obavezu da stave na uvid potrebnu dokumentaciju, imaju obavezu i da je dostave, a u suprotnom je predviđena novčana kazna za učinjeni prekršaj. Inspektori za poštanske usluge su, vršeći inspeksijske nadzore, se često na terenu susretali sa situacijama da nisu od poštanskih operatera mogli dobiti tražene podatke jer nigde nisu bili propisani rokovi u kojima poštanski operatori imaju obavezu da čuvaju dokumentaciju. Predloženim zakonskim rešenjima je predviđeno da opšti uslovi poštanskih operatera moraju da sadrže rokove čuvanja dokumentacije, što će značajno olakšati rad inspektora za poštanske usluge. Pored navedenog, u sprovođenju postojećeg zakona uočeno je da poštanski operatori trenutno pri prijemu vrednosnih pošiljaka vrše uvid u ličnu ispravu korisnika sa fotografijom i evidentiraju registarski broj lične isprave u cilju utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i prometa robe neregistrovanih subjekata, ali da je neophodno vršiti uvid i u isprave korisnika koji šalju poštanske uputnice, imajući u vidu da ova usluga u navedenom smislu takođe nosi rizik.

U skladu sa postojećim zakonom, uz zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje poštanske delatnosti, kao deo potrebne dokumentacije, neophodno je podneti i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje poštanske usluge. Ministarstvo je, preko inspektora za poštanske usluge, vršilo proveru uslova ispunjenosti i izdavalo rešenje, dok je, na osnovu toga Regulator izdavao dozvole. EU je, preko PLAC projekta, dala smernice da navedeno novim zakonskim rešenjima treba ukinuti u cilju pojednostavljenja i skraćivanja procedure za otpočinjanje poštanske delatnosti, kako bi se unapredili uslovi poslovanja privrednih subjekata u oblasti poštanskih usluga, što je i sprovedeno.

Kako bi se povećao nivo zaštite korisnika poštanskih usluga, Predloga zakona su predložena rešenja za unapređenje reklamacionog postupka, odnosno načina nadoknade štete. Naime, članom 9. Predloga zakona je propisano da opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga, moraju da sadrže i rokove čuvanja dokumentacije o poštanskim pošiljkama, postupak reklamacije i potraživanja, kao i postupak obeštećenja korisnika u reklamacionom postupku. Imajući u vidu da poštanski operatori imaju obavezu da svoje opšte uslove objave na svojim internet stranicama, a javni poštanski operator i u Službenom glasniku Republike Srbije, ovo

je naročito važno sa aspekta zaštite interesa korisnika poštanskih usluga. Takođe je Predlogom zakona predloženo i da poštanski operatori imaju obavezu da u svojim opštim uslovima moraju da propišu i način pakovanja poštanskih pošiljaka, što je važno za sprovođenje reklamacionog postupka.

Kada je reč o obezbeđivanju uslova za primenu novih tehnologija i savremene poštanske opreme, Predlogom zakona je predloženo da se prijem i uručenje paketa mogu vršiti i preko paketomata/automata, a potvrde o prijemu pošiljaka se mogu izdavati i elektronskim putem, što svakako predstavlja veliko olakšanje za same korisnike poštanskih usluga, što je i cilj ovog zakona.

U postojećem zakonu nije bio definisan postupak i način izbora javnog poštanskog operatora i shodno tome odredbama Predloga zakona jasno je definisano sprovođenje postupka javnog konkursa za izbor javnog poštanskog operatora i utvrđena je obaveza Regulatora da bliže utvrdi sadržaj, postupak, uslove i rokove za sprovođenje javnog konkursa. U odredbama Predloga zakona je predloženo da se poziv za javni konkurs objavljuje u Službenom glasniku Republike Srbije i na internet stranici Regulatora, što svakako doprinosi transparentnosti i unapređenju tržišta poštanskih usluga u korist korisnika.

2. Ciljevi koji se ovim zakonom postižu

Osim uvođenja niza poboljšanja koja su proistekla iz do sad stečenih iskustava u primeni Zakona o poštanskim uslugama, predloženim zakonskim rešenjima realizovaće se sledeći ciljevi:

- obezbeđivanje uslova za održivost univerzalne poštanske usluge i pokrivenost celokupne teritorije Republike Srbije pod jednakim uslovima za sve građane ovim setom usluga, kao i razvoj poštanskih usluga van univerzalne poštanske usluge, orijentisanih na korisnike u konkurentnom i digitalnom okruženju;
- dalje obezbeđenje uslova za unapređenje razvoja tržišta poštanskih usluga i ravnopravnu utakmicu na tržištu poštanskih usluga;
- dodatno jačanje samostalnosti i efikasnosti Regulatora u njegovom vršenju regulatornih i drugih poslova;
- stvaranje uslova za dalje unapređenje kvaliteta u obavljanju poštanskih usluga;
- unapređenje pružanja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti;
- stvaranje pravnog okvira za digitalizaciju procesa u cilju primene novih tehnologija i savremene poštanske opreme;
- obezbeđivanje uslova za povećanje stepena zadovoljenja potreba korisnika i unapređenje zaštite interesa korisnika poštanskih usluga;
- poboljšavanje efikasnosti i transparentnosti u procesu otpočinjanja obavljanja delatnosti poštanskih usluga.

3. Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja zakona

Imajući u vidu probleme koji su prepoznati u oblasti poštanskih usluga, utvrđeno je da se isključivo stvaranjem novog pravnog okvira mogu obezbediti uslovi za unapređenje i održivost univerzalne poštanske usluge u eri digitalizacije, stvoriti uslovi kojima će se povećati stepen zadovoljenja potreba korisnika i unaprediti zaštita korisnika poštanskih usluga, omogućiti primena novih tehnologija i obezbediti

pružanje kvalitetnijih tradicionalnih i novih poštanskih usluga, čime se povećava kvalitet svakodnevnog života svih građana.

Takođe, a s obzirom da je u postupku pridruživanja Evropskoj uniji Republika Srbija preuzela obavezu da uskladi svoje zakonodavstvo sa propisima Evropske unije, potrebno je izvršiti dalje usklađivanje zakonodavstva i, na taj način, ispuniti preuzete obaveze.

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Svi navedeni očekivani efekti novog zakona treba da omogućе održivost i unapređenje tržišta poštanskih usluga u digitalnom okruženju.

Pored toga, izražena je potreba da zakonska rešenja budu fleksibilna i da omogućavaju primenu novih poštanskih tehnologija, kao i da se zasnivaju na rešenjima sadržanim u međunarodnim dokumentima i na rešenjima tehnološki razvijenih zemalja, u kojima poštanska delatnost na najbolji mogući način podržava sveukupni razvoj i zadovoljava potrebe privrede i stanovništva.

S tim u vezi, a imajući u vidu postojeći normativni okvir u oblasti poštanskih usluga, probleme koji su prepoznati na tržištu poštanskih usluga, kao i ciljeve koji se žele postići, donošenje novog zakona nije samo najbolji, već je i jedini način za rešavanje prepoznatih problema i postizanja zadatih ciljeva.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

U poglavlju I. Osnovne odredbe, čl. 1-3. Predloga zakona utvrđuju se predmet uređivanja, načela i pojmovi sa značenjima.

U poglavlju II. Nadležnosti, čl. 4-6. Predloga zakona utvrđuju se nadležnosti Vlade, Ministarstva i Regulatora u oblasti poštanskih usluga. Vlada utvrđuje osnovna opredeljenja i principe obavljanja poštanskih usluga, donosi programe i akcione planove za njihovu realizaciju i određuje uslove i način korišćenja poštanske mreže javnog poštanskog operatora, odnosno davaoca univerzalne poštanske usluge u slučaju nastanka vanrednih situacija. Ministarstvo donosi propise, vrši nadzor nad primenom ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje poštanskih usluga, rešava po žalbama, predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim organizacijama, stara se o sprovođenju sporazuma u oblasti poštanskog saobraćaja i obavlja druge poslove predviđene Predlogom zakona. Regulator donosi podzakonske akte, izdaje i oduzima dozvole, uvodi registar izdatih i oduzetih dozvola, učestvuje u radu međunarodnih organizacija, posreduje u vansudskom rešavanju sporova između operatora i korisnika poštanskih usluga, rešava sporove između javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa u vezi sa pristupom poštanskoj mreži, sprovodi postupak izrade uporednog pregleda cena, izrade geografskog pregleda rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora, podstiče konkurenciju i inovacije na tržištu poštanskih usluga, prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa, vrši stručni nadzor.

U poglavlju III. Poštanske usluge, čl. 7-36. Predloga zakona uređuje se: obavljanje poštanskih usluga, ko bliže utvrđuje uslove i način obavljanja, donosi opšte uslove, i ko na njih daje saglasnost, mogućnost poštanskih operatora da pri obavljanju poštanskih usluga koriste poštansku mrežu, tehničko-tehnološka rešenja ili baze podataka drugih poštanskih operatora, obaveze poštanskih operatora u pogledu obaveštavanja o radnom vremenu, pravo i obavezu korisnika poštanskih

usluga da odaberu uslugu koja odgovara prirodi i značaju, odnosno stvarnoj vrednosti poštanske pošiljke, pravo poštanskih operatera da mogu da ostvaruju poštanske usluge preko punomoćnika, obaveze poštanskih operatera u pogledu dostavljanja podataka Regulatoru u vezi sa unapređenjem prekogranične dostave paketa, vrste poštanskih usluga, koje usluge čine usluge unutar opsega univerzalne poštanske usluge, ko obavlja univerzalne poštanske usluge, odnosno propisuje se da se za obavljanje ovlašćuje Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator, zatim, ko propisuje bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, ko propisuje merila i kriterijume koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge, ko ima pravo na korišćenje reči ili dela reči „pošta“, potom obaveza Regulatora da prati rad davalaca univerzalne poštanske usluge, koje usluge spadaju u rezervisane poštanske usluge, koje usluge čine usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge, definišu se dopunske poštanske usluge, poštarina za obavljanje poštanskih usluga, poštarina za univerzalnu poštansku uslugu, poštarina za poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge, održivost univerzalne poštanske usluge, odvojeno računovodstvo, neto trošak, kao i naknada za nepravedno finansijsko opterećenje.

U poglavlju IV. Poštanske pošiljke, čl. 37-51. Predloga zakona propisano je koje uslove treba da ispune poštanske pošiljke, koje se poštanske pošiljke smatraju registrovanim a koje neregistrovanim, prijem poštanskih pošiljaka, šta se sve smatra zabranjenom sadržinom poštanskih pošiljaka, kako se uručuju poštanske pošiljke, postupanje sa neisporučenim poštanskim pošiljkama, rokovi za uručenje poštanskih pošiljaka.

U poglavlju V. Pristup poštanskoj mreži javnog poštanskog operatora, čl. 52-59. Predloga zakona propisuju se: obaveza javnog poštanskog operatora, odnosno, Javnog preduzeća „Pošta Srbije”, Beograd da omogući drugim poštanskim operatorima i konsolidatorima pristup poštanskoj mreži, ko bliže propisuje pristup poštanskoj mreži javnog poštanskog operatora, šta treba da sadrži zahtev za pristup poštanskoj mreži, u kojim slučajevima javni poštanski operator može da odbije zahtev za pristup poštanskoj mreži, ko rešava eventualne nastale sporove u vezi sa pristupom poštanskoj mreži, međusobna prava i obaveze javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa poštanskoj mreži, cena pristupa poštanskoj mreži, u kojim slučajevima prestaje važenje ugovora o pristupu poštanskoj mreži.

U poglavlju VI. Dozvole za obavljanje poštanskih usluga, čl. 60-69. Predloga zakona utvrđuju se vrste dozvola, i to: dozvole za obavljanje univerzalne poštanske usluge i dozvole za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, kome se izdaje dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge, a kome za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, ko bliže uređuje postupak javnog konkursa, sadržina dozvola, u kojim slučajevima Regulator može oduzeti ili izmeniti dozvolu, propisano je ko snosi troškove izdavanja dozvole.

U poglavlju VII. Poštanske marke, čl. 70-73. Predloga zakona je utvrđeno da se poštanske marke koriste kao sredstvo plaćanja koje obavlja javni poštanski operator, ko obavlja poslove u vezi izdavanja, prodaje i povlačenja iz upotrebe poštanskih maraka, ko utvrđuje plan izdavanja poštanskih maraka, koje su obaveze javnog poštanskog operatora u vezi sa poštanskim markama, koje marke se smatraju nevažećim.

U poglavlju VIII. Zaštita korisnika poštanskih usluga i prigovori, čl. 74-83. Predloga zakona je utvrđeno u kojim slučajevima korisnik poštanskih usluga može podneti reklamaciju poštanskom operatoru, izjašnjenje operatora i prigovor

Regulatoru, naknada štete, odgovornost poštanskog operatora, oslobađanje od odgovornosti, odgovornost pošiljaoca, kao i u kojim slučajevima dolazi do zastarelosti potraživanja.

U poglavlju IX. Nadzor, čl. 84-92. Predloga zakona je propisano: ko vrši nadzor nad primenom zakona i drugih propisa kojima je uređeno obavljanje poštanskih usluga, ovlašćenja inspektora za poštanske usluge, odnosno, prava i dužnosti inspektora za poštanske usluge, mere u postupku inspekcijskog nadzora, zaštitne mere, rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti, ko rešava po žalbi na rešenje inspektora.

U poglavlju X. Stručni nadzor, čl. 93-95. Predloga zakona propisano je ko vrši stručni nadzor nad primenom ovog zakona i drugih propisa kojima je uređeno obavljanje poštanskih usluga, ko propisuje način i postupak stručnog nadzora, kod kojih privrednih subjekata se može obavljati stručni nadzor, ko može da vrši poslove stručnog nadzora, ko utvrđuje obrazac legitimacije i način izdavanja legitimacije.

U poglavlju XI. Kaznene odredbe, čl. 96-101. Predloga zakona utvrđeno je koje povrede materijalnih odredaba čine privredni prestup, prekršaj, kao i raspon novčane kazne koja se može izreći za učinjen privredni prestup i prekršaj kao i u kojim slučajevima i u kom iznosu će se kazniti poštanski operator za prekršaj (prekršajni nalog).

U poglavlju XII. Prelazne i završne odredbe, čl. 102-108. Predloga zakona utvrđeno je u kom roku Ministarstvo i Regulator donose podzakonske akte, koji podzakonski akti doneti do stupanja na snagu ovog zakona se primenjuju do donošenja podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom, da dozvole izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate, po kojim propisima se okončavaju započeti postupci, do kada se primenjuju odredbe člana zakona u vezi rezervisane poštanske usluge, od kada se primenjuju odredbe člana u vezi sa naknadom za nepravedno finansijsko opterećenje, kad prestaju i od kad se primenjuju utvrđene odredbe Predloga zakona, koje odredbe prestaju da važe po isteku 12 meseci od dana stupanja na snagu zakona, kada prestaje da važi postojeći zakon, kao i stupanje na snagu ovog zakona.

IV. SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Uvod

Oblast poštanskih usluga je uređena Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19), podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona, međunarodnim aktima, kao i Strategijom razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji za period 2021-2025. godine („Službeni glasnik RS”, broj 68/21) sa Akcionim planom za sprovođenje ovog strateškog dokumenta.

Strategijom razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji za period 2021-2025. godine (u daljem tekstu: Strategija), u okviru Posebnog cilja 1: Obezbeđivanje pružanja dostupnih, pouzdanih i efikasnih poštanskih usluga u Republici Srbiji u skladu sa direktivama i preporukama Svetskog poštanskog saveza, Mera 1.1: Usklađivanje poštanske regulative sa zakonodavstvom EU i Svetskog poštanskog saveza u oblasti poštanskih usluga, predviđena je Aktivnost: 1.1.1. Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, sa rokom za realizaciju: četvrti kvartal 2024. godine.

Pored toga, donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama planirano je i Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA), sa rokom za realizaciju: decembar 2024. godine. S tim u vezi, Evropska komisija (EK) je odobrila stručno-tehničku pomoć Ministarstvu informisanja i telekomunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo), u okviru treće etape Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) projekta, koji pruža podršku na izradi regulative u okviru Pregovaračkog poglavlja 3: Pravo poslovnog nastanjanja i sloboda pružanja usluga, koja je realizovana u 2023. godini i koja je dala značajne smernice za izradu ovog zakona.

Predlog zakona o poštanskim uslugama se oslanja na evropski regulatorni okvir u oblasti poštanskih usluga koji čine Uredba (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa i set od tri poštanske direktive (Direktiva 97/67/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 15. decembra 1997. godine o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta zajednice u području poštanskih usluga i poboljšanju kvaliteta poštanskih usluga, Direktiva 2002/39/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 10. juna 2002. godine kojom se menja Direktiva 97/67/EC u vezi sa daljim otvaranjem poštanskih usluga prema tržišnoj konkurenciji na nivou zajednice i Direktiva 2008/06/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 20. februara 2008. godine kojom se menja Direktiva 97/67/EC u vezi sa potpunim razvojem unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga u zajednici).

U procesu ispunjavanja uslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji, Republika Srbija je dužna da svoje zakonodavstvo uskladi sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti poštanskih usluga.

Takođe, pored implementacije EU pravnog okvira, osnovni razlozi za donošenje novih zakonskih rešenja ogledaju se, prvenstveno, u unapređenju kvaliteta poštanskih usluga, efikasnijem funkcionisanju poštanske mreže, razvoju tržišta poštanskih usluga u skladu sa kontinuirano promenljivim potrebama privrede i građana i stvaranju uslova za obavljanje univerzalne poštanske usluge, u skladu sa društvenim, ekonomskim i tehnološkim okruženjem u Republici Srbiji, a sve u cilju postizanja napretka u vezi sa pitanjima od strateškog značaja za kontinuirani i održivi razvoj poštanskog sektora u digitalnom okruženju. Dalje, a na osnovu sprovedene studije i analize tržišta poštanskih usluga, uočena je potreba za kreiranjem novih zakonskih rešenja, koja će, u odnosu na postojeći zakon, doprineti ostvarivanju većeg stepena zaštite prava korisnika poštanskih usluga, podsticanju razvoja prekograničnih poštanskih usluga i povećanju globalne povezanosti, daljem usklađivanju sa poštanskom regulativom Evropske unije, kao i podsticanju i jačanju konkurencije na poštanskom tržištu, što će, kao krajnji efekat, dovesti do povoljnijih uslova za građane za sve širu upotrebu različitih klasičnih i novih poštanskih usluga, u digitalnom dobu.

S tim u vezi, Ministarstvo je obrazovalo Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, koju su pored predstavnika Ministarstva, činili i predstavnici Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator), Javnog preduzeća „Pošta Srbije”, Beograd, Ministarstva finansija, Ministarstva privrede, Ministarstva unutrašnje i spoljne trgovine, Komisije za kontrolu državne pomoći, Komisije za zaštitu konkurencije, Privredne komore Srbije i Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Najznačajniji ciljevi ovoga zakona su: obezbeđivanje uslova za održivost univerzalne poštanske usluge i pokrivenost celokupne teritorije Republike Srbije pod jednakim uslovima za sve građane, kao i razvoj poštanskih usluga van univerzalne poštanske usluge, orijentisanih na korisnike u konkurentnom i digitalnom okruženju; dalje obezbeđenje uslova za unapređenje razvoja tržišta poštanskih usluga i ravnopravnu utakmicu na tržištu poštanskih usluga; dodatno jačanje samostalnosti i efikasnosti Regulatora u njegovom vršenju regulatornih i drugih poslova; stvaranje uslova za dalje unapređenje kvaliteta u obavljanju poštanskih usluga; unapređenje pružanja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti; stvaranje pravnog okvira za digitalizaciju procesa u cilju primene novih tehnologija i savremene poštanske opreme; obezbeđivanje uslova za povećanje stepena zadovoljenja i unapređenje zaštite interesa korisnika poštanskih usluga; podizanje nivoa transparentnosti i pojednostavljenje pristupa korisnika poštanskih usluga regulativi i samim tim, olakšavanje obavljanja poštanske delatnosti i lakše ostvarivanje zaštite prava korisnika, kroz optimizaciju broja podzakonskih akata. Pored navedenog, Strategijom, u okviru Posebnog cilja 2. Osiguranje dostupnosti i održivosti univerzalnog poštanskog servisa u skladu sa potrebama korisnika i promenama na tržištu, Mera 2.1: Obezbeđenje održivosti pružanja svih usluga iz okvira univerzalne poštanske usluge, kao usluge od opšteg interesa, predviđena je Aktivnost 2.1.1: Analiza održivosti univerzalne poštanske usluge i definisanje njene uloge u skladu sa promenljivim potrebama korisnika. Shodno tome, kao nosilac ove aktivnosti, Regulator je formirao Radnu grupu za izradu Studije o održivosti univerzalne poštanske usluge u definisanju njene uloge u skladu sa promenljivim potrebama korisnika, sačinjenu od predstavnika Regulatora, Ministarstva i javnog poštanskog operatora. Navedena Radna grupa je sprovedla svoj zadatak i dala preporuke da se izmenom regulative trebaju izvršiti sledeća unapređenja iste: usklađivanje sa EU regulativom; obezbeđivanje uslova za održivost univerzalne poštanske usluge; redefinisane opsega univerzalne poštanske usluge u skladu sa potrebama korisnika poštanskih usluga; redefinisane parametara kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka, uzimajući u obzir potrebe korisnika poštanskih usluga i troškove pružanja usluga, kao i redefinisane parametara kvaliteta dostupnosti poštanskih usluga uzimajući u obzir geografske i demografske specifičnosti.

Uzimajući u obzir sve napred navedeno, Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, održala je veliki broj sastanaka i sprovedla niz aktivnosti u koji su uključeni predstavnici značajnog broja institucija i u skladu sa prethodno navedenim ciljevima i potrebama sačinila obiman materijal, nakon čega je ustanovila da je u važećem zakonu izmenjeno više od polovine od ukupnog broja članova i zato je odlučeno da se pristupi izradi Nacrta zakona o poštanskim uslugama.

2. Stanje tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji

Poštanski operatori

Poštanski operatori su privredni subjekti koji obavljaju jednu ili više vrsta poštanskih usluga. Na tržištu poštanskih usluga u Republici Srbiji, poštanske usluge obavljaju:

- javni poštanski operator (u daljem tekstu: JPO), tj. Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, koji poseduje posebnu licencu za pružanje univerzalne poštanske usluge, uz pravo obavljanja rezervisanih poštanskih usluga i odobrenje za obavljanje ostalih poštanskih usluga;

- poštanski operatori koji poseduju odobrenja za obavljanje ostalih poštanskih usluga.

Na tržištu poštanskih usluga na kraju 2023. godine, prema javnim podacima koje vodi Regulator, bilo je 55 poštanskih operatora koji su obavljali poštanske usluge. U toku prethodne godine, Regulator je po službenoj dužnosti pojedinim poštanskim operatorima oduzeo dozvole, a neki su na lični zahtev prestali sa obavljanjem ili su privremeno prekinuli obavljanje poštanske delatnosti.

Broj poštanskih operatora, po godinama za period 2021-2023. godina prikazan je tabelarno i grafički (Tabela 1 i Grafički prikaz1).

Datum	Broj poštanskih operatora
31. 12. 2021.	53
31. 12. 2022.	56
31. 12. 2023.	55

Tabela 1: Broj poštanskih operatora

Grafički prikaz 1: Broj poštanskih operatora

Prema teritorijalnoj dostupnosti, odobrenje za pružanje poštanske usluge, u unutrašnjem poštanskom saobraćaju na teritoriji Republike Srbije, ima 30 poštanskih operatora od kojih je jedan ujedno i davalac univerzalne poštanske usluge. U međunarodnom poštanskom saobraćaju, odobrenje za pružanje usluga ima 17 poštanskih operatora. Od operatora koji pružaju usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju, jedan je davalac univerzalne poštanske usluge, a dva operatora pružaju isključivo usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Kurirske usluge, koje su zastupljenije u većim gradovima, pre svega, u Beogradu i Novom Sadu, pruža 25 operatora.

Opšte karakteristike poštanskog tržišta

U Republici Srbiji, tokom 2023. godine poštanski operatori su realizovali preko 277 miliona poštanskih usluga ostvarivši prihod od 33,6 milijardi dinara (oko 286 miliona evra). U odnosu na prethodnu godinu uvećan je prihod za 14%, odnosno za oko 4,2 milijarde dinara (oko 36 miliona evra).

Godina	Broj usluga	Prihod u milijardama dinara (od poštanskih usluga)	Broj zaposlenih
2021.	312.976.000	27,7	18.911
2022.	301.104.000	29,4	18.752
2023.	277.797.000	33,6	18.459

Tabela 2: Opšte karakteristike poštanskog tržišta za period 2021-2023. godina

Prema podacima Agencije za privredne registre (APR), sačinjen je prikaz aktive za privredna društva i za preduzetnike, koji su registrovali svoju pretežnu delatnost iz oblasti poštanskih usluga (5310 za pružanje usluga javnog poštanskog operatora i 5320 za pružanje komercijalnih poštanskih usluga), po godinama, za period od 2021. do 2023. godine. Dve godine se evidentira pad broja usluga, koji je u 2023. godini iznosio -7,7%. U tokovima je bilo 23,3 miliona pošiljaka manje, u odnosu na 2022. godinu.

U proseku je uručeno 107 pošiljaka po domaćinstvu, 14 pošiljaka manje u odnosu na 2022. godinu, od čega 87 pošiljaka iz domena univerzalne poštanske usluge, što predstavlja smanjenje od 14 pošiljaka. Podaci su računati u odnosu na broj stanovnika i domaćinstva, prema podacima iz popisa iz 2022. godine.

Po stanovniku su prosečno uručene 42 pošiljke. Uručene pošiljke iz opsega ostalih poštanskih usluga su na nivou od 8 pošiljaka po stanovniku, odnosno 20 po domaćinstvu. Udeo prihoda od poštanske delatnosti u bruto društvenom proizvodu (u daljem tekstu: BDP) u tekućim cenama je na nivou od prethodne godine od 0,41%.

Godina	Ukupna aktiva (AOP 0059)			
	(finansijski podaci u 000 dinara)			
	Privredna društva sa šifrom 5310	Privredna društva sa šifrom 5320	Preduzetnici sa šifrom 5310	Preduzetnici sa šifrom 5320
2021.	32.664.593	9.611.026	0	185.921
2022.	33.645.824	11.618.489	1	298.486
2023.	35.113.314	12.702.048	2.737	276.868

Tabela 3: Ukupna aktiva

Godina	Nefinansijski sektor		Finansijski sektor
	% Učešća aktive privrednih društava (5310 i 5320) u aktivi nefinansijskog sektora - privredna društva	% Učešća aktive preduzetnika (5310 i 5320) u aktivi nefinansijskog sektora - preduzetnici	% Učešća aktive privrednih društava preduzetnika (5310 i 5320) u aktivi finansijskog sektora
2021.	2,51	0,58	0,73
2022.	2,24	0,81	0,73
2023.	2,1	0,66	0,7

Tabela 4: Učešće u bilansnoj sumi obveznika

Trendovi poštanskog tržišta

Univerzalna poštanska usluga (UPU) i ostale poštanske usluge (OPU)

Univerzalna poštanska usluga je najmasovnija kategorija poštanskih usluga i broji više od 226 miliona usluga u 2023. godini, dok je u okviru ostalih poštanskih usluga realizovano preko 51 milion poštanskih usluga, skoro 4 puta manje. Međutim, ostale poštanske usluge, sa značajno većim poštarinama, ostvaruju za 50% veći prihod (Tabela 5).

Vrste usluga	Obim	Prihod	Obim	Prihod
	u hilj.jedinica	u hilj.jedinica	%	%
Univerzalna poštanska	226342	13443014	81	40

Vrste usluga	Obim	Prihod	Obim	Prihod
	u hilj.jedinica	u hilj.jedinica	%	%
usluga				
Ostale poštanske usluge	51.455	20.128.263,65	19	60
UKUPNO	277.797	33.571.277,65	100	100

Tabela 5: Obim i prihod ostvarenih usluga u 2023. godini

UPU je ostvarila prihod od 13,4 milijardi dinara (40%), dok su ostale poštanske usluge ostvarile prihod od preko 20,1 milijardi dinara (60%).

U 2023. godini, evidentirano je značajnije smanjenje udela obima univerzalne poštanske usluge. Naime, smanjenje udela obima je rezultat pada broja usluga iz opsega UPU, a sa druge strane povećanja broja ostalih usluga (Tabela 6). Međutim, povećanje cena UPU početkom 2023. godine, dovelo je do povećanja prihoda, što je kompenzovalo značajni pad obima usluga.

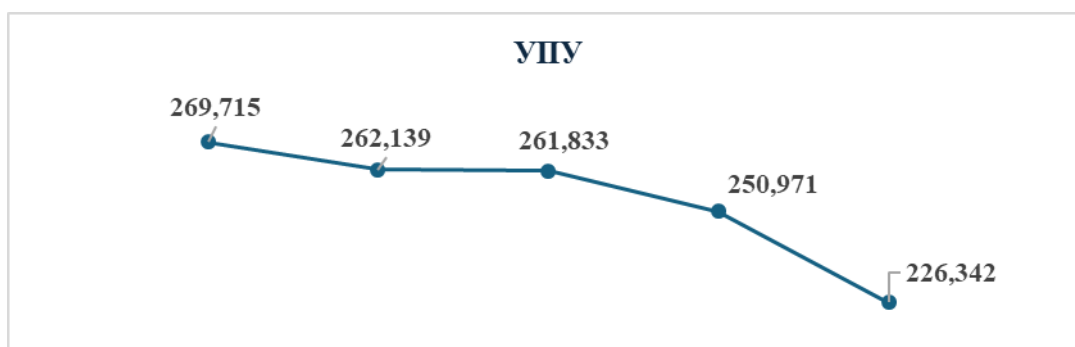
Vrsta usluga	2019		2020		2021		2022		2023	
	Obim	Prihod	Obim	Prihod	Obim	Prihod	Obim	Prihod	Obim	Prihod
%										
UPU	87,4	42,1	85,1	38,9	83,7	40,6	83,4	37,3	81,5	40
OPU	12,6	57,9	14,9	61,1	16,3	59,4	16,6	62,7	18,5	60
UKUPNO	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

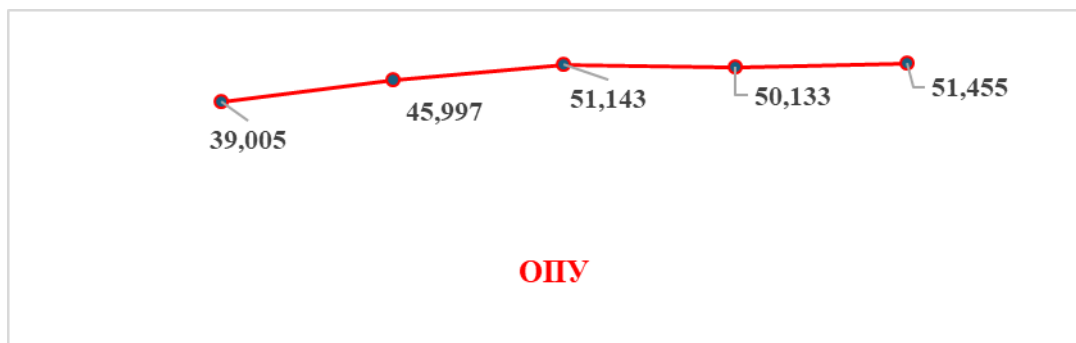
Tabela 6: Učešće obima i prihoda poštanskih usluga u periodu od 2019. do 2023. godine

Obim UPU u kontinuitetu opada od 2013. godine. Ako se izuzme 2017. godina kada je evidentiran rast, obim UPU je smanjen za -14% u proteklih deset godina. Obim poštanskih usluga u poslednjih pet godina je prikazan u Tabeli 7. i Grafičkom prikazu 2.

Vrsta usluga	Obim u hiljadama jedinica					Procentualni rast/pad obima			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	20/19	21/20	22/21	23/22
UPU	269.715	262.139	261.833	250.971	226.342	-3%	0,10%	4,20%	9,80%
OPU	39.005	45.997	51.143	50.133	51.455	18%	11%	-2%	2,60%
UKUPNO	308.720	308.136	312.976	301.104	277.797	0,20%	1,60%	3,80%	7,70%

Tabela 7. Obim univerzalne i ostalih poštanskih usluga u periodu od 2019. do 2023. godine

Grafički prikaz 2: Trendova rasta/pada univerzalne i ostalih poštanskih usluga u periodu od 2019. do 2023. godine

Poštanske usluge su ostvarile prihod koji je za 14,22% veći u odnosu na prihod iz 2022. godine.

Vrsta usluge	Prihod u milionima dinara					Procentualni rast/pad prihoda			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	20/19	21/20	22/21	23/22
UPU	8.916	9.111	11.258	10.972	13.443	2,20%	23,60%	-2,50%	22,50%
Ostale usluge	12.277	14.317	16.463	18.419	20.128	16,60%	15,00%	11,90%	9,28%
UKUPNO	21.193	23.427	27.721	29.391	33.571	10,50%	18,30%	6,00%	14,22%

Tabela 8: Prihod od univerzalnih i ostalih poštanskih usluga u period od 2019. do 2023. godine

Ostale poštanske usluge obavljaju poštanski operatori, kao i JPO, na osnovu odobrenja za obavljanje ostalih poštanskih usluga.

Ostale usluge u UPS-u su se u 2023. godini vratile na pozitivan trend rasta obima, koji je u 2023. godini iznosio 2,5% i koji je kontinuirano prisutan, ako se izuzme prošla godina kad je zabeležen pad od -2% . Rast obima prati i rast prihoda od 9,3%, i ovo je prvi put da je stopa rasta u ovoj kategoriji usluga ispod 10%. U 2023. godini, poštanski operatori nisu povećavali cene za ovu kategoriju usluga.

Ostale poštanske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju su najdominantnija kategorija ostalih poštanskih usluga, zastupljene su sa 98,1% u obimu i 85,4% u prihodu, što je zadržano na približno istom nivou kao prethodnih godina.

Prosečan prihod po pošiljci, u unutrašnjem saobraćaju u kategoriji ostalih usluga, je nastavio kontinuirani trend rasta, uz uvećanje za preko 21 dinar (7%) u odnosu na 2022. godinu, čime je dostigao vrednost od oko 341 dinar.

Ostale usluge	2017. godine		2022. godine		2023. godine		Rast obima		Rast prihoda	
	Obim u hiljadama	Prihod u milionima rsd	Obim u hiljadama	Prihod u milionima rsd	Obim u hiljadama	Prihod u milionima rsd	2023 - 2017	2023-2022	2023-2017	2023-2022
OU UPS	30.123	7.877	49.203	15.733	50.434	17.197	67	3	118	9
OU MPS	594	1.660	771	2.615	791	2.837	33	3	71	8
Kurirske usluge	210	68	159	71	229	94	9	44	38	32
Ukupno	30.928	9.605	50.133	18.419	51.454	20.128	66	3	110	9

Tabela 9: Obim i prihod ostalih usluga u 2023. godini i poređenje sa 2017. i 2022. godinom

Pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju

U kontinuitetu raste i broj pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Tokom 2023. godine beleži se povećanje u broju pošiljaka za ovaj deo tržišta od 22%, s tim što je rast zabeležen za pošiljke u dolazu od 25%. Nasuprot tome, u kontinuitetu se beleži smanjenje obima pošiljaka u polazu, koje, u 2023. godini, iznosi -17% (Tabela 10).

Godina	2020.	2021.	2022.	2023.	Stopa rasta 21/20	Stopa rasta 22/21	Stopa rasta 23/22
Polaz	1.952.999	1.671.889	1.418.833	1.177.902	-14	-15	-17
Dolaz	4.879.559	6.163.074	16.429.411	20.596.157	26	167	25
Ukupno	6.832.558	7.834.963	17.848.244	21.774.059	15	128	22

Tabela 10: Obim pošiljaka u međunarodnom saobraćaju (polaz i dolaz) u periodu (2020-2023)

Pošiljke koje su dolazile u Republiku Srbiju, tokom 2023. godine, čine približno 95% ukupnih međunarodnih pošiljaka iz domena univerzalne poštanske usluge i one ostvaruju 75% ukupnog prihoda univerzalne poštanske usluge u MPS-u. Najmasovnije su neregistrovane pismonosne pošiljke u dolazu (do 20 g) koje čine preko 87,6%, za njima slede preporučene pošiljke koje čine preko 10,5%.

Kurirske usluge

Kurirske usluge, u 2023. godini, beleže ekspanzivni rast od skoro 44% u obimu, koji je praćen rastom prihoda od preko 32%.

Grafički prikaz 3: Trend prihoda kurirskih usluga u hiljadama

dinara

Grafički prikaz 4: Trend obima kurirskim uslugu

Ako uporedimo kretanje BDP u tekućim cenama u periodu od 2019. do 2023. godine sa ostvarenim prihodima u poštanskoj delatnosti, uočava se konstantan rast pa se može zaključiti da je rast prihoda od poštanskih usluga u direktnoj korelaciji sa rastom BDP.

Ispitivanje zadovoljenja potreba korisnika poštanskih usluga

Na svake dve godine, Regulator organizuje nezavisno istraživanje zadovoljenja potreba korisnika poštanskih usluga. Istraživanje je sprovedeno u periodu od 29.01.2024. do 23.02.2024. godine i obuhvatilo je dve ciljne grupe - fizička lica (1.200 ispitanika) i pravna lica (300 pravnih lica).

Većina fizičkih lica (76%) je zadovoljna opsegom usluga koje JPO nudi. Skoro polovina vidi potrebu za uvođenjem novih usluga, koje se odnose na unapređenje funkcionisanja sistema. Najviše ispitanika je navelo da je potrebno uvesti veći broj paketomata, koji se mogu smatrati rešenjem problema koje su naveli poput nedolaska kurira na vrata i ostali problemi u vezi sa uručenjem pošiljaka.

Ako posmatramo potrebe korisnika na uzorku fizičkih lica, između ostalog, dobijeni su sledeći rezultati:

- 80% stanovnika urbanih naselja smatra da se pismo može uručiti dan kasnije, u odnosu na dan kada poštar dobije pošiljku za dostavu;
- 59% korisnika poštanskih usluga je imalo negativno iskustvo uručivanja pisama/paketa od strane JPO-a u proteklih godinu dana;
- 85% korisnika poštanskih usluga je zadovoljno trenutnom blizinom pošte, najviše nezadovoljnih su u retko naseljenim ruralnim mestima;
- Preferirano vreme dolaska do najbliže pošte je 7 minuta, a za korisnike koji vide potrebu za otvaranjem bliže pošte (uzevši u obzir celu teritoriju i nezavisno od načina putovanja) prosečno vreme koje im je potrebno da stignu do pošte je 15 minuta;
- 29% ispitanika ima potrebu za produženjem radnog vremena pošte, očekivano produženje najčešće iznosi 2 ili 3 sata u odnosu na trenutno radno vreme, a najveću potrebu za produženjem imaju Beograđani i stanovništvo iz ruralnih naselja veće gustine naseljenosti;
- 73% urbanog stanovništva smatra da je rad subotom jedinica poštanske mreže važan. Predlog radnog vremena (ponedeljak, sreda, petak: od 9 časova do 15 časova; utorak, četvrtak: od 13 časova do 19 časova i subota od 9 časova do 13 časova) kao prihvatljiv ocenjuje 47% stanovništva;
- Kvalitet pismonosne i paketske usluge se u većini slučajeva (78% i 76%) ocenjuje najvišim ocenama (4 i 5 na petostepenoj skali);

- Uvođenje novih usluga (hibridno pismo, usluge pomoći e-uslugama državne uprave i usluge usmerene na „ranjive” kategorije stanovništva) je ocenjeno kao važno. Hibridno pismo se pokazalo kao relativno manje značajno (60%) u poređenju sa ostalim predloženim uslugama (89% za e-usluge i 92% za usluge ka „ranjivim” kategorijama);
- Kod fizičkih lica postoji želja za nastavkom pružanja usluge prioritnog pisma uprkos činjenici da se ona retko koristi. Slično važi i za prenošenje paketa velikih dimenzija, za koju 87% ispitanika smatra da JPO treba da je pruža;
- Kada je reč o netipičnim poštanskim uslugama, kakve su uplate i isplate, 97% stanovništva smatra da ih treba zadržati.
Ako posmatramo uzorak pravnih lica, između ostalog, dobijeni su sledeći rezultati:
- 74% pravnih lica je zadovoljno opsegom usluga koje trenutno pruža JPO, samo 24% vidi potrebu za uvođenjem novih usluga. Pravnim licima je važnije unapređenje funkcionisanja već postojećih usluga, posebno kada je reč o kašnjenju pošiljaka i greškama. Uočava se potreba za većim brojem paketomata;
- Uslugu prioritnog pisma smatraju manje važnom (za zadržavanje usluge je 37%). Samo 17% smatra da je pružanje direktne adresovane pošte značajno. Tri od pet pravnih lica smatra da je važna usluga prenosa paketa velikih dimenzija;
- 84% smatra da je važno uvesti usluge usmerene ka „ranjivim” kategorijama stanovništva, dok 42% pravnih lica smatra da je bitno uvesti uslugu hibridno pismo;
- 56% ispitanika smatra da bi rok uručjenja od dva dana bio zadovoljavajući;
- 87% pravnih lica je zadovoljno blizinom pošte, preduzeća koja pisma šalju u beogradskom regionu su zadovoljnija blizinom pošte. Na nivou Srbije, prosečno vreme potrebno da se stigne do pošte je 6 minuta, dok prosečna maksimalna prihvatljiva udaljenost iznosi 13 minuta (nezavisno od načina putovanja);
- 11% pravnih lica ima potrebu za dužim radnim vremenom pošte, a oni koji imaju ovu potrebu očekuju blago produženje 1 ili 2 sata više od trenutnog radnog vremena. Pravna lica, iz urbanih sredina, su podeljena po pitanju značaja radnog vremena subotom za približno podjednak broj, rad subotom jeste, odnosno, nije važan. Slično važi i za predlog radnog vremena (ponedeljak, sreda, petak: od 9 časova do 15 časova; utorak, četvrtak: od 13 časova do 19 časova i subota od 9 časova do 13 časova) koji je prihvatljiv za 35% pravnih lica. Predlog radnog vremena koji podrazumeva minimum 4 sata dnevno je loše ocenjen (prihvatljiv je za 28%). Preduzeća iz ruralnih područja, očekuju petodnevnu radnu nedelju (77%), sa radnim vremenom od bar 6 časova u toku dana (62%);
- Kvalitet pismonosne i paketske usluge se ocenjuje visokim ocenama i kod pravnih subjekata, iako je polovina pravnih lica u proteklih godinu dana imala iskustvo sa zakasnelim uručjenjem pisama/paketa.

Zaposleni u poštanskoj delatnosti

U 2023. godini, zabeležen je značajniji rast broja zaposlenih kod ostalih poštanskih operatora, od 6,7%. Kod javnog poštanskog operatora, prisutno je i dalje smanjenje broja zaposlenih (-4%), što dovodi do kontinuiranog smanjenja udela zaposlenih JPO u ukupnom broju zaposlenih u poštanskoj delatnosti, koji u 2023. godini iznosi 76%.

Operatori	Godina				
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
JPO	15.001	15.063	14.779	14.603	14.035
Ostali poštanski operatori	4.031	4.070	4.132	4.149	4.424
UKUPNO	19.032	19.133	18.911	18.752	18.459

Tabela 11: Broj zaposlenih u poštanskom sektoru po godinama

3. Stanje zakonodavstva u oblasti poštanskih usluga u Republici Srbiji

Regulatorni okvir značajan za razvoj oblasti poštanskih usluga u Republici Srbiji, čine sledeći propisi:

- Zakon o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19);
- Zakon o potvrđivanju akata Svetskog poštanskog saveza („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 42/09);
- Zakon o potvrđivanju akata Svetskog poštanskog saveza („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 10/14);
- Zakon o potvrđivanju akata Svetskog poštanskog saveza („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 12/18);
- Zakon o potvrđivanju Drugog dodatnog protokola Svetske poštanske konvencije: („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 1/21);
- Zakon o potvrđivanju akata Svetskog poštanskog saveza („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 2/23);
- Strategija razvoja poštanskih usluga u Republici Srbiji za period 2021-2025. godine („Službeni glasnik RS”, broj 68/21);
- Pravilnik o utvrđivanju Plana izdavanja prigodnih poštanskih maraka i motiva redovnih izdanja poštanskih maraka („Službeni glasnik RS”, br. 115/23, 6/24, 21/24 i 37/24);
- Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge i minimumu radnog vremena javnog poštanskog operatora („Službeni glasnik RS”, broj 91/20);
- Pravilnik o bližim uslovima za otpočinjanje obavljanja delatnosti poštanskih usluga („Službeni glasnik RS”, broj 91/20);
- Pravilnik o načinu obrazovanja komisije i postupku otvaranja i pregleda sadržine poštanskih pošiljaka koje sadrže predmete čije slanje je zabranjeno („Službeni glasnik RS”, broj 91/20);
- Pravilnik o uslovima za unapređenje i održivost obavljanja univerzalne poštanske usluge i bližim uslovima za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom („Službeni glasnik RS”, broj 91/20);
- Pravilnik o posebnim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge u slučaju vanredne situacije i ratnog stanja („Službeni glasnik RS”, broj 148/20);
- Pravilnik o načinu i postupku obavljanja stručnog nadzora nad primenom Zakona o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 146/20);
- Pravilnik o pristupu poštanskoj mreži javnog poštanskog operatora („Službeni glasnik RS”, broj 159/20);
- Pravilnik o obrascu i načinu izdavanja legitimacije ovlašćenog lica za obavljanje stručnog nadzora nad radom poštanskog operatora („Službeni glasnik RS”, broj 159/20);
- Pravilnik o načinu vođenja odvojenog računovodstva i provere verodostojnosti regulatornih izveštaja javnog poštanskog operatora („Službeni glasnik RS”, broj 126/20);
- Pravilnik o načinu vođenja odvojenog računovodstva i provere verodostojnosti regulatornih izveštaja javnog poštanskog operatora („Službeni glasnik RS”, broj 48/24);
- Pravilnik o tehničkim uslovima za kućne sandučice („Službeni glasnik RS”, broj 126/20);
- Pravilnik o obrascima zahteva za dodelu dozvole za obavljanje univerzalne poštanske usluge („Službeni glasnik RS”, broj 23/20);
- Pravilnik o visini i načinu plaćanja takse za izdavanje dozvole i naknade operativnih troškova za obavljanje poštanskih usluga („Službeni glasnik RS”, broj 82/20);

- Pravilnik o parametrima kvaliteta za obavljanje poštanskih usluga („Službeni glasnik RS”, broj 114/20);
- Pravilnik o utvrđivanju jedinstvenih tarifnih stavova za univerzalnu poštansku uslugu („Službeni glasnik RS”, broj 111/20);
- Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja poštanskih usluga („Službeni glasnik RS”, broj 115/20).

4. Predlog zakona o poštanskim uslugama

Ovaj zakon sledi principe objektivnosti, nediskriminacije, transparentnosti i proporcionalnosti, kao i principe pravne sigurnosti obezbeđujući jasnoću i predvidljivost propisa uz poštovanje ljudskih prava.

Ovim zakona uređuju se sva ključna pitanja funkcionisanja domaćeg tržišta poštanskih usluga i uređuju se oblasti koje su podeljene na sledeća poglavlja:

- Osnovne odredbe;
- Nadležnosti;
- Poštanske usluge;
- Poštanske pošiljke;
- Pristup mreži javnog poštanskog operatora;
- Dozvole za obavljanje poštanskih usluga;
- Poštanske marke;
- Zaštita korisnika poštanskih usluga i prigovori;
- Nadzor;
- Stručni nadzor;
- Kaznene odredbe;
- Prelazne i završne odredbe.

I. Problemi koje novi akt treba da reši

Predlog zakona sačinjen je u cilju rešavanja sledećih pitanja:

1. Unapređenje zakonskih rešenja i otklanjanje nedostataka važećeg zakona

Fokus je na analizi poteškoća iz prethodne primene zakona, kao i na predlozima za konkretna poboljšanja zakonskih rešenja i procedura kako bi se eliminisale uočene poteškoće. Između ostalog, u sprovođenju postojećeg zakona uočeno je da poštanski operatori trenutno pri prijemu vrednosnih pošiljaka vrše uvid u ličnu ispravu korisnika sa fotografijom i evidentiraju registarski broj lične isprave u cilju utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i prometa robe neregistrovanih subjekata, ali da je neophodno vršiti uvid i u isprave korisnika koji šalju poštanske uputnice, imajući u vidu da ova usluga u navedenom smislu takođe nosi rizik. Pored navedenog, uočeno je da je do problema u tumačenju zakona dolazilo u vezi sa time da li određene usluge pripadaju rezervisanom servisu, ukoliko operatori vrše samo jednu od navedenih faza ovog servisa, pa je izvršena izmena u smislu da rezervisane usluge moraju obuhvatati sve faze (prijem, usmeravanje, prenos i uručenje), kako bi se precizno znalo šta je obuhvat ovog seta usluga.

2. Obezbeđenje ekonomski i socijalno održive univerzalne poštanske usluge

U današnjem digitalnom okruženju, tradicionalne poštanske usluge moraju se modifikovati da bi ostale relevantne i dostupne svim građanima, i zadovoljile promenljive potrebe korisnika, što podrazumeva razvoj modela koji kombinuje tradicionalne i elektronske poštanske usluge kako bi se sačuvala dostupnost i opšti interes. Predlogom zakona

uvodena je nova odredba gde je rezervisanim uslugama obuhvaćen i prijem elektronske poruke/dokumenta i prenos istog u Jedinstveno elektronsko sanduče na Portalu eUprave.

3. Izmena limita po masi za rezervisane poštanske usluge

Važeći zakon postavlja limite po masi za rezervisane poštanske usluge, što donekle može obeshrabrati nove operatore da uđu na tržište. Izmena ovih limita mogla bi uticati na povećanje konkurencije, smanjenje poštarina i podsticanje inovacija, a da pri tom bude sačuvana kvalitetna usluga za korisnike.

4. Redefinisanje opsega usluga koje čine rezervisanu poštansku uslugu

Promene u tehnologiji i navikama korisnika zahtevaju adaptaciju rezervisanih poštanskih usluga. Predlaže se nov opseg usluga koje će biti definisane u kontekstu modernog tržišta, kako bi se zadovoljile potrebe korisnika u digitalnom dobu.

5. Povećanje stepena zaštite korisnika poštanskih usluga

Uočeno je da je postojeći sistem za podnošenje reklamacija i prigovora složen. Potrebno je stvoriti lakše i dostupnije procedure za korisnike, kao i jasne mehanizme obeštećenja u situacijama kada su njihova prava ugrožena. Shodno tome, između ostalog, Predlogom zakona je predloženo da poštanski operatori imaju obavezu da u svojim opštim uslovima moraju da propišu i način pakovanja poštanskih pošiljaka, što je važno za sprovođenje reklamacionog postupka.

6. Jačanje kapaciteta i unapređenje okvira nadležnosti Regulatora

Uočeno je da Regulator treba da ima šira ovlašćenja i kapacitete za praćenje i regulisanje rada poštanskih operatora, radi efikasnijeg praćenja tržišta i jačanja konkurencije na tržištu. S tim u vezi, između ostalih, neke od novih nadležnosti koje se predlažu su: sačinjavanje uporednog pregleda cena poštanskih usluga poštanskih operatora i objavljivanje na svojoj internet stranici podataka iz cenovnika poštanskih usluga; sačinjavanje geografskog pregleda rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i objavljivanje na svojoj internet stranici podataka iz geografskog pregleda; podsticanje inovacija na tržištu poštanskih usluga; prikupljanje, obrada i objavljivanje podataka o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru; prikupljanje i obrada podataka od poštanskih operatora potrebnih za unapređenje prekogranične dostave paketa; prikupljanje i objava podataka u vezi aktivnosti poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj i podsticanje saradnje između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju.

7. Pojednostavljenje administrativnih procedura

Složene i dugotrajne procedure koje vode do dobijanja potrebnih dozvola su česta prepreka za nove operatore na tržištu. Fokus je na stvaranju jednostavnijeg, efikasnijeg sistema registracije i licenciranja novih davalaca poštanskih usluga.

8. Podsticanje razvoja prekograničnih poštanskih usluga

Važno je razvijati mehanizme koji olakšavaju prekograničnu razmenu poštanskih usluga, kao i saradnju sa međunarodnim partnerima, u cilju unapređenja međunarodnog poštanskog saobraćaja i stvaranja većeg obima ovih usluga.

9. Digitalizaciju procesa

Uspostavljanje pravnog okvira za digitalizaciju procesa u cilju primene novih digitalnih tehnologija u poštanskoj delatnosti i savremene poštanske opreme, kroz izmenu postojećih zakonskih rešenja u vezi sa prijemom i uručenjem poštanskih pošiljaka, u pogledu omogućavanja prijema i uručenja paketa preko paketomata, odnosno automata.

10. Podizanje nivoa transparentnosti

Povećana transparentnost u radu poštanskih operatora, kao i pojednostavljenje pristupa aktivnostima regulisanja, pomoći će korisnicima da lakše razumeju svoja prava i obaveze, kao i da efikasnije podnose žalbe i prigovore. Prihvatajući uočene nedostatke, predložena zakonska rešenja imaju za cilj stvaranje efikasnijeg, dostupnijeg i konkurentnijeg sistema poštanskih usluga u Republici Srbiji. Predlog zakona je usklađen sa Uredbom o uslugama prekogranične dostave paketa (EU) 2018/644 kako bi se pokušao ostvariti korak

dalje ka ujednačavanju poštarina primenjenih na usluge prekogranične dostave paketa i rešio problem nedostatka transparentnosti cena takvih usluga. Ova promena donosi obaveze poštanskim operatorima da redovno dostavljaju podatke Regulatoru o poštarinama za prekograničnu dostavu paketa, kao i Regulatoru, da te podatke prikuplja i obezbeđuje transparentnost i dostupnost ovih podataka korisnicima poštanskih usluga.

Pregled predloga najznačajnijih odredaba ovog zakona koje se menjaju odnosno uvode:

Imajući u vidu činjenicu da je Republika Srbija kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, kao i da je važeći Zakon o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19) u potpunosti usklađen sa Direktivom 97/67/EC (prva poštanska direktiva), Direktivom 2002/39/EC (druga poštanska direktiva) i većinom odredaba Direktive 2008/06/EC (treća poštanska direktiva), potrebno je sprovesti dalje usklađivanje sa pravnim okvirom EU koji obuhvata pomenute tri poštanske direktive i Uredbu (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. godine o uslugama prekogranične dostave paketa, tako što će se vršiti dalje transponovanje određenih odredaba treće poštanske direktive i navedene Uredbe u nacionalni poštanski zakon.

S tim u vezi, poslednjih godina primetan je intenzivan rast paketskih, ekspres i kurirskih usluga, koji je nastao zbog ubrzanog razvoja e-trgovine u Republici Srbiji i u celoj Evropi. Glavni preduslov za dalji rast elektronske trgovine je unapređena paketska dostava, koja može da prati taj rast i da odgovori na zahteve korisnika u segmentu cena i kvaliteta usluga. Uočeno je da su tržišta poštanskih usluga pretrpela veliku promenu, uglavnom, vođenu tehnološkim inovacijama, digitalizacijom i e-trgovinom. Pismonosne pošiljke se sve više zamenjuju sa elektronskom komunikacijom, posebno, u kontekstu e-uprave. Istovremeno, e-trgovina je dovela do značajnog povećanja obima usluga dostave paketa. Poređenjem sa 2022. godinom, u 2023. godini se beleži rast obima ekspres pošiljaka, a samim tim, i rast obima daljinske prodaje. Obim ekspres pošiljaka je, u odnosu na 2022. godinu, povećan za 1,42%, a nešto veća stopa rasta se registruje kod pošiljaka koje su posledica daljinske prodaje (6,67%). Rast prihoda, kod pošiljaka koje su posledica daljinske prodaje, u odnosu na 2022. godinu, iznosi 13%. Imajući u vidu izuzetan značaj kvalitetnog regulisanja odvijanja prekograničnog paketskog saobraćaja na očekivani dalji rast elektronske trgovine, sprovedena je detaljna analiza u vezi sa mogućnošću primene ove Uredbe na domaćem poštanskom tržištu i potrebom njene implementacije u poštansku regulativu. Naime, Uredba je usvojena 2018. godine u kontekstu Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta EU, kako bi se rešio problem relativno visokog nivoa poštarina primenjenih na usluge prekogranične dostave paketa i nedostatak transparentnosti cena i regulatornog nadzora takvih usluga. Ovaj akt donosi obaveze poštanskim operatorima da redovno dostavljaju podatke Regulatoru o poštarinama za prekograničnu dostavu paketa, kao i Regulatoru, da te podatke prikuplja i obezbeđuje transparentnost i dostupnost ovih podataka korisnicima poštanskih usluga. Na osnovu napred navedenog, uočena je potreba implementacije Uredbe, putem davanja nove nadležnosti Regulatoru u vidu prikupljanja i obrade podataka od poštanskih operatora, potrebnih za unapređenje prekogranične dostave paketa i obaveze donošenja pravilnika u vezi sa tim. U navedenom pravilniku Regulator će detaljno razraditi i preneti odredbe Uredbe i anekse sa tabelama koje će poštanski operatori morati kontinuirano da popunjavaju i dostavljaju Regulatoru. Na taj način biće stvoren kompletan pravni osnov za transponovanje Uredbe (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. godine o uslugama prekogranične dostave paketa.

Pored navedenog, na nivou Evropske unije, razmatrajući ključna pitanja o tome da li postojeći EU pravni okvir za oblast poštanskih usluga odgovara svrsi i da li odgovara sadašnjim i budućim potrebama korisnika poštanskih usluga i poštanskih operatora, došlo se do zaključka da je održavanje nekog oblika univerzalne poštanske usluge za sve građane EU opravdano i neophodno, ali uz odgovarajući nivo fleksibilnosti za države članice da kreiraju poštanske politike na nacionalnom nivou. U tom smislu, rukovodeći se prethodno uočenim, predložene promene poštanske regulative zasnivaju se na fleksibilnoj primeni

poštanske direktive, u skladu sa nacionalnim specifičnostima sa težištem na zaštiti potrošača, uvođenju novih tehnologija i digitalizaciji.

Pri uvođenju novih tehnologija i digitalizacije procesa, unapređenja poštanske regulative mogu uključivati sledeće ključne elemente:

1. Uvođenje inovacija u oblasti poštanskih usluga

Uvođenje naprednih tehnologija može poboljšati efikasnost dostave, omogućiti praćenje paketa u realnom vremenu i optimizovati rute za isporuku.

2. Digitalizacija procesa

Digitalizacija poštanskih procesa obuhvata uvođenje elektronskih platformi za naručivanje i praćenje poštanskih usluga. Dostupnost mobilnih aplikacija i veb-usluga može u značajnoj meri poboljšati korisničko iskustvo i povećati transparentnost.

3. Zaštita potrošača

Izmene u regulativi trebaju da naglase zaštitu prava potrošača, uključujući pravna sredstva u slučaju prevara, kao i bezbednost podataka. Potrošači moraju biti informisani o pravima i obavezama u vezi sa digitalnim uslugama. Kombinovanje ovih elemenata u regulativi može stvoriti dinamičnije i konkurentnije poštansko tržište, gde će nove tehnologije i digitalizacija igrati ključnu ulogu u modernizaciji usluga i unapređenju korisničkog iskustva.

Predlogom zakona predloženo je smanjenje limita po masi za rezervisane poštanske usluge sa 50 grama na 20 grama, što će predstavljati naredni korak u liberalizaciji tržišta koja se u EU i u državama kandidatima za članstvo sprovodila postepeno, spuštanjem limita po masi i ceni, počev od 350 grama, preko 100 grama, sve do 50 grama i niže. Smanjenje limita za rezervisane poštanske usluge na 20 grama unosi značajne promene u dinamiku poštanskog tržišta, što otvara mogućnosti za nove učesnike na tržištu i motiviše postojeće poštanske operatore da unapređuju svoje usluge. Ovaj korak doprinosi široj liberalizaciji tržišta, kako bi se osigurala veća konkurentnost, efikasnost i efektivnost u pružanju poštanskih usluga.

Na ovaj način daje se dodatni podstrek jačanju konkurencije u ovom segmentu, ali će se zadržati i postojanje rezervisanog servisa zbog izuzetnog značaja istog, kao načina nadoknade troškova pružanja univerzalne poštanske usluge, za čije obavljanje se ovlašćuje Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator. Ovako definisani prag za rezervisanu poštansku uslugu će se primenjivati do dana pristupanja Republike Srbije EU, odnosno potpuna liberalizacija tržišta poštanskih usluga planira se sa ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.

Novine u zakonu su i u redefinisaju opsega rezervisane poštanske usluge, tako da umesto faza usluga, koje su u postojećem zakonu navedene alternativno, kumulativno su definisane sve faze koje čine rezervisanu poštansku uslugu. Pored navedenog, prijem, prenos i isplata poštanskih uputnica, kao jedna u setu usluga u okviru univerzalnog servisa, isključuje iz rezervisanog servisa. Takođe, a imajući u vidu potrebe građana i privrede za uslugama kvalifikovane elektronske dostave, kao uslugama od poverenja, i tendencije obezbeđenje održivosti poštanskih usluga u digitalnom dobu, u rezervisani servis uključeni su i prijem i prenos elektronske poruke u Jedinstveno elektronsko sanduče na Portalu eUprava .

Takođe, Predlogom zakona jasno je propisano koje usluge se ne smatraju rezervisanim, što je naročito važno jer je definicija, prema postojećem zakonu, dovela do nedoumice, da li su u poštarinu uključene i dopunske usluge ili ne. U tom smislu, predloženo je rešenje da se poštanske usluge ne smatraju rezervisanim poštanskim uslugama, ako im je poštarina bez dopunskih usluga viša od iznosa koji je dva i po puta veći od poštarine za prenos pismonosne pošiljke najbrže kategorije prema važećem cenovniku javnog poštanskog operatora.

Preimenovan je opseg ostalih poštanskih usluga, tako što je definisan obuhvat poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, koji, između ostalog, podrazumeva kurirske usluge i ekspres usluge, koje su u postojećem zakonu bile posebnim

članom definisane kao usluge dodatne vrednosti, dok je definisano da se uručenje ekspres pošiljaka, izuzetno, može izvršiti određenog dana.

Kada je reč o poštarinama za obavljanje poštanskih usluga, predloženo je da je poštanski operator dužan da uslove za ostvarivanje popusta istakne na vidnom mestu u prostorijama u kojima pruža poštanske usluge i na svojoj internet stranici. Takođe je novim rešenjem predviđeno da se cenovnik za univerzalnu poštansku uslugu, osim rezervisanih poštanskih usluga, kao i uslovi na osnovu kojih se daju popusti, dostavljaju Regulatoru na saglasnost, koji je u obavezi da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Kod poštarina za poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge, predviđa se da je poštanski operator dužan da cenovnik poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge i uslove na osnovu kojih daje popuste, dostavi, Regulatoru na saglasnost, najkasnije 30 dana pre početka planirane primene, umesto dosadašnja tri dana.

Takođe, predloženo je preciznije odvojeno računovodstvo, neto trošak, kao i naknada za nepravedno finansijsko opterećenje. Detaljnije su definisane procedure vođenja odvojenog računovodstva, od strane javnog poštanskog operatora, koji ima obavezu da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju troškova svih usluga, imajući u vidu da će ovakvo računovodstveno razdvajanje služiti i kao izvor podataka za obračun eventualnog neto troška univerzalne poštanske usluge. Utvrđen je rok u kojem javni poštanski operator dostavlja sačinjen godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva, na saglasnost Regulatoru, a to je, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu. Utvrđen je rok u kojem Regulator ima obavezu da objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, a to je do 31. decembra tekuće godine.

Unapređen je postupak ostvarivanja naknade za nepravedno finansijsko opterećenje, tako što Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog poštanskog operatora i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja, vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje javnog poštanskog operatora. Zatim, Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge.

U vezi sa naknadom za nepravedno finansijsko opterećenje, redefinisani su rok za dostavljanje Regulatoru na saglasnost obračuna neto troška od obavljanja univerzalne poštanske usluge od strane javnog poštanskog operatora, a to je, umesto do 31. marta, sada, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu. Odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno finansijsko opterećenje donosi Regulator u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora. Neto trošak se nadoknađuje na osnovu zahteva javnog poštanskog operatora, shodno odluci Regulatora iz budžetskih sredstava, uz saglasnost Ministarstva finansija i u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.

Kada je reč o vrstama poštanskih usluga, predložena je nova podela poštanskih usluga, tako da se iste grupišu u dve grupe, i to: univerzalna poštanska usluga i poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge.

Dalje, predložena je nova preciznija i jasnija definicija opsega univerzalne poštanske usluge, imajući u vidu da je data definicija, u postojećem zakonu, često dovodila do različitih tumačenja u pogledu definisanja faza i vrsta usluga koje su obuhvaćene opsegom univerzalne poštanske usluge. Prema postojećim zakonskim odredbama, postojala je dilema u tumačenju obuhvata univerzalne poštanske usluge u smislu da li se za paket mase do deset kilograma u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju obavlja samo faza prijema ili sve faze, uključujući: prijem, preradu, prevoz i uručenje. U tom pogledu, novim zakonskim rešenjem precizno i jasno je definisano da univerzalna poštanska usluga obuhvata prijem, usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do deset kilograma. Novina u zakonu je i redefinisane rezervisane usluge tako da umesto faza usluga, koje su u

postojećem zakonu navedene alternativno, kumulativno su definisane sve faze koje čine rezervisanu poštansku uslugu, odnosno umesto u dosadašnjem zakonu „prijem i/ili preradu i/ili prevoz i/ili uručenje pismonosnih poštanskih pošiljaka” predlog je „prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih poštanskih pošiljaka”.

U delu regulisanja održivosti i unapređenja pružanja univerzalne poštanske usluge, predložena je optimizacija broja podzakonskih akata koja donose resorno Ministarstvo, Regulator i javni poštanski operator, tako da:

- bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom kao i nomenklaturu, propisuje ministar nadležan za poslove poštanskog saobraćaja na predlog Regulatora;
- merila i kriterijume koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge propisuje Regulator;
- javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge utvrđuje način obavljanja univerzalne poštanske usluge u slučaju vanredne situacije i ratnog stanja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove koji se odnose na oblast poštanskog saobraćaja.

U cilju dalje harmonizacije sa pravnim okvirom Evropske unije u oblasti poštanskih usluga, Predlogom zakona proširene su nadležnosti Regulatora, tako da se zakonom sada propisuje da Regulator sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora i objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga, sačinjava geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i objavljuje podatke iz geografskog pregleda, podstiče konkurenciju i inovacije na tržištu poštanskih usluga, prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru, prikuplja i objavljuje podatke u vezi aktivnosti poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj i podstiče saradnju između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju.

Takođe, u postojećem zakonskom rešenju je bilo utvrđeno da Ministarstvo i Regulator donose veći broj podzakonskih akata, koji su se, u nekim slučajevima, i u određenim segmentima preplitali, što je korisnike poštanskih usluga i poštanske operatore češće dovodilo u nedoumicu. Na primer, Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge koji donosi ministarstvo i Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja poštanskih usluga koji donosi RATEL imaju određeni broj sličnih ili istih odredaba, jer oba regulišu univerzalnu poštansku uslugu i način njenog pružanja. Oba dokumenta definišu određene standarde, obaveze i procedure koje postaju obavezujuće za javnog poštanskog operatora, osiguravajući da se usluge pružaju u skladu sa propisanim minimumom.

Dalje, a u cilju povećanja transparentnosti, pojednostavljenja pristupa korisnika poštanskih usluga poštanskoj regulativi, olakšavanja obavljanja poštanskih usluga i lakšeg ostvarivanja zaštite prava korisnika poštanskih usluga, smanjen je i broj podzakonskih akata koje donosi Ministarstvo i Regulator i konkretno je precizirano koja institucija donosi koji akt i šta se tačno njime uređuje.

Kada je reč o nedostacima postojećeg zakona, koji su uočeni kroz njegovu aktuelnu primenu, važno je napomenuti da su inspektori za poštanske usluge, vršeći nadzor nad primenom zakona, kao i drugih propisa, kojima je regulisano obavljanje poštanskih usluga, uočili postojanje manjkavosti u važećem zakonu koje bi ovim zakonskim rešenjima trebalo otkloniti. Naime, postojeći zakon, ne propisuje obavezu poštanskih operatora da postupajućem inspektoru dostave potrebnu dokumentaciju, što ih je često ometalo u vršenju inspekcijskog nadzora. Novim predlogom je predviđena obaveza poštanskih operatora da, pored toga što imaju obavezu da stave na uvid potrebnu dokumentaciju, imaju obavezu i da

je dostave, a u suprotnom je predviđena novčana kazna za učinjeni prekršaj. Inspektori za poštanske usluge su, vršeći inspekcijske nadzore, se često na terenu susretali sa situacijama da nisu od poštanskih operatora mogli dobiti tražene podatke jer nigde nisu bili propisani rokovi u kojima poštanski operatori imaju obavezu da čuvaju dokumentaciju. Predloženim zakonskim rešenjima je predviđeno da opšti uslovi poštanskih operatora moraju da sadrže rokove čuvanja dokumentacije, kako bi se obezbedila veća transparentnost rada, i olakšao rad inspektora za poštanske usluge u cilju zaštite prava korisnika poštanskih usluga. Ovo su dodatni troškovi za privredne subjekte, jer će privredni subjekti biti sada u obavezi da čuvaju određenu dokumentaciju za koju nije postojala obaveza čuvanja (proširenje kapaciteta ili poveravanje arhive drugom registrovanom privrednom subjektu), ali će se istima obezbediti bolja zaštita prava korisnika. Dalje, a imajući u vidu da poštanski operatori imaju obavezu da svoje opšte uslove objave na svojim internet stranicama, a javni poštanski operator i u Službenom glasniku Republike Srbije, ovo je naročito važno sa aspekta zaštite interesa korisnika poštanskih usluga. Takođe je Predlogom zakona predloženo i da poštanski operatori imaju obavezu da u svojim opštim uslovima moraju da propišu i način pakovanja poštanskih pošiljaka, što je veoma važno u reklamacionom postupku.

U skladu sa postojećim zakonom, uz zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje poštanske delatnosti, kao deo potrebne dokumentacije, neophodno je podneti i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje poštanske usluge. Ministarstvo je, preko inspektora za poštanske usluge, vršilo proveru uslova ispunjenosti i izdavalo rešenje, dok je, na osnovu toga Regulator izdavao dozvole. EU je, preko PLAC projekta, dala smernice da navedeno novim zakonskim rešenjima treba ukinuti, što je i učinjeno i na taj način je izvršeno pojednostavljenje i skraćivanje procedure za otpočinjanje poštanske delatnosti, a sve u cilju unapređenja uslova poslovanja privrednih subjekata u oblasti poštanskih usluga,

Kada je reč o obezbeđivanju uslova za primenu novih tehnologija i savremene poštanske opreme, Predlogom zakona je predloženo da se prijem i uručenje paketa može vršiti i preko paketomata/automata, potvrde o prijemu pošiljaka se može izdavati i elektronskim putem, što je svakako predstavlja veliko olakšanje za same korisnike poštanskih usluga, što je i cilj ovog zakona.

U postojećem zakonu nije bio definisan postupak i način izbora javnog poštanskog operatora. Odredbama ovog zakona jasno je definisano sprovođenje postupka javnog konkursa za izbor javnog poštanskog operatora, utvrđena je obaveza Regulatora da bliže utvrdi sadržaj, postupak, uslove i rokove za sprovođenje javnog konkursa. U odredbama Predloga zakona je predloženo da se poziv za javni konkurs objavljuje u Službenom glasniku Republike Srbije i na internet stranici Regulatora, što svakako doprinosi unapređenju i razvoju tržišta poštanskih usluga u korist korisnika.

II. Ciljevi koji se donošenjem akta postižu

Osnovni cilj donošenja ovog zakona jeste delotvornije, efikasnije i bolje sprovođenje zakonskih rešenja kao i dalje usklađivanje propisa koji regulišu tržište poštanskih usluga sa pravnim okvirom EU u ovoj oblasti. Osim uvođenja niza poboljšanja koja su proistekla iz do sad stečenih iskustava u primeni važećeg Zakona o poštanskim uslugama, predloženim zakonskim rešenjima realizovaće se sledeći najznačajniji ciljevi:

1. obezbeđenje pružanja dostupnih, pouzdanih i efikasnih poštanskih usluga u Republici Srbiji u skladu sa direktivama EU i preporukama Svetskog poštanskog saveza. (Pokazatelj: Dostupnost poštanskih usluga: zadovoljstvo korisnika blizinom/lokacijom pošte i zadovoljstvo korisnika radnim vremenom pošte. Baza vrednost 2020. godine: Procenat zadovoljstva korisnika blizinom/lokacijom pošte 68,6%, Procenat zadovoljstva korisnika radnim vremenom pošte 79%; ciljana vrednost u 2025. godini: Procenat zadovoljstva korisnika blizinom/lokacijom pošte \geq 70%, Procenat zadovoljstva korisnika radnim vremenom pošte \geq 80%).

2. obezbeđivanje uslova za održivost univerzalne poštanske usluge i pokrivenost celokupne teritorije Republike Srbije pod jednakim uslovima za sve građane ovim setom usluga, kao i razvoj poštanskih usluga van univerzalne poštanske usluge, orijentisanih na korisnike u konkurentnom i digitalnom okruženju; (Pokazatelj: Uspostavljen model održivosti univerzalnog servisa. Bazna vrednost 2020. godine: Ne; ciljana vrednost u 2025. godini: Da.
3. dalje obezbeđenje uslova za unapređenje razvoja tržišta poštanskih usluga i ravnopravnu utakmicu na tržištu poštanskih usluga);
4. dodatno jačanje samostalnosti i efikasnosti Regulatora u njegovom vršenju regulatornih i drugih poslova;
5. stvaranje uslova za dalje unapređenje kvaliteta u obavljanju poštanskih usluga; unapređenje pružanja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti; (Pokazatelj: Nesmetano odvijanje međunarodnog paketskog saobraćaja u uslovima izmene EU carinske regulative: Bazna vrednost 2020. godine: „Prenos paketa bez razmene ITMATT poruka”; ciljana vrednost u 2025. godini: Nesmetana razmena svih pošiljaka sa robom);
6. stvaranje pravnog okvira za digitalizaciju procesa i podsticanje razvoja novih poštanskih usluga u cilju primene savremenih tehnologija i opreme; (Pokazatelj: Projekti razvoja asortimana usluga, unapređenja postojećih i razvoj novih e-poštanskih usluga. Bazna vrednost 2020. godine: Broj projekata razvoja poštanskih usluga: 0; ciljana vrednost u 2025. godini: Broj projekata razvoja poštanskih usluga: ≥ 1);
7. obezbeđivanje uslova za povećanje stepena zadovoljenja i unapređenje zaštite interesa korisnika poštanskih usluga;
8. unapređenje sigurnosti i bezbednosti svih učesnika u poštanskom saobraćaju i zaštite životne sredine i razvoj ljudskih resursa u poštanskoj delatnosti. (Pokazatelj: Sprovedene edukacije u vezi sa primenom standarda bezbednosti i sigurnosti. Bazna vrednost 2020. godine: Broj sprovedenih edukacija u vezi sa primenom standarda bezbednosti i sigurnosti 28; ciljana vrednost u 2025. godini: Broj sprovedenih edukacija u vezi sa primenom standarda bezbednosti i sigurnosti 38);
9. poboljšavanje efikasnosti i transparentnosti u procesu otpočinjanja obavljanja delatnosti poštanskih usluga.

III. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Imajući u vidu probleme koji su prepoznati u oblasti poštanskih usluga, utvrđeno je da se isključivo stvaranjem novog pravnog okvira mogu obezbediti uslovi za unapređenje i održivost univerzalne poštanske usluge u eri digitalizacije, stvoriti uslovi kojima će se povećati stepen zadovoljenja potreba korisnika i unaprediti zaštita korisnika poštanskih usluga, omogućiti primena novih tehnologija i obezbediti pružanje kvalitetnijih tradicionalnih i novih poštanskih usluga, čime se povećava kvalitet svakodnevnog života svih građana.

Takođe, a s obzirom da je u postupku pridruživanja Evropskoj uniji Republika Srbija preuzela obavezu da uskladi svoje zakonodavstvo sa propisima Evropske unije, potrebno je izvršiti dalje usklađivanje zakonodavstva i na taj način ispuniti preuzete obaveze.

Analizirajući uočene nedostatke u važećem zakonu, koji su bili kočnica u regulisanju tržišta poštanskih usluga, Ministarstvo je imalo dve mogućnosti:

- donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema;
- donošenje ovog zakona koji bi preciznije regulisao oblast poštanskih usluga i uveo nove mehanizme.

Imajući u vidu potrebu da se koriguje veći broj odredaba važećeg zakona, što bi predstavljalo promenu više od polovine važećih odredaba, prva opcija nije bila prihvatljiva.

Iz napred navedenih razloga, Ministarstvo se odlučilo za donošenje novog zakona kojim će se na precizniji i kvalitetniji način regulisati tržište poštanskih usluga, što će se

svakako povoljno odraziti na korisnike poštanskih usluga, poštanske operatore i društveni interes u celosti.

IV. Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje za rešavanje problema

Svi navedeni očekivani efekti novog zakona treba da omoguće održivost i unapređenje tržišta poštanskih usluga u digitalnom okruženju.

Pored toga, izražena je potreba da zakonska rešenja budu fleksibilna i da omogućavaju primenu novih poštanskih tehnologija, kao i da se zasnivaju na rešenjima sadržanim u međunarodnim dokumentima i na rešenjima tehnološki razvijenih zemalja, u kojima poštanska delatnost na najbolji mogući način podržava sveukupni razvoj i zadovoljava potrebe privrede i stanovništva.

S tim u vezi, a imajući u vidu postojeći normativni okvir u oblasti poštanskih usluga, probleme koji su prepoznati na tržištu poštanskih usluga, kao i ciljeve koji se žele postići, donošenje novog zakona nije samo najbolji, već je i jedini način za rešavanje prepoznatih problema i postizanja zadatih ciljeva.

V. Na koga će uticati predložena rešenja

Predložena zakonska rešenja će prvenstveno uticati na:

1) Korisnike poštanskih usluga: Stvaranjem uslova za dalje sprovođenje liberalizacije tržišta i povećanjem broja poštanskih operatera, samim tim i novih vrsta poštanskih usluga, u digitalnoj eri, i sniženjem poštarine, usled nastanka veće i zdravije konkurencije, građani će ostvariti višestruke koristi i na jednostavniji i pristupačniji način zadovoljiti svoje potrebe u ovoj oblasti. Naime, Predlogom zakona predloženo je smanjenje limita po masi za rezervisane poštanske usluge sa 50 grama na 20 grama, što će predstavljati naredni korak u liberalizaciji tržišta koja se u EU i u državama kandidatima za članstvo sprovodila postepeno, čime će se dati dodatni podstrek jačanju konkurencije u ovom segmentu. Zatim, novim rešenjem je data obaveza Regulatoru da sačinjava i objavljuje uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatera, čime će se korisnicima poštanskih usluga omogućiti da lakše pronađu poštanske operatore koji usluge pružaju po pristupačnijim cenama ili uz bolji kvalitet usluge. Takođe, a imajući u vidu potrebe građana za uslugama kvalifikovane elektronske dostave, kao uslugama od poverenja, i tendencije obezbeđenje održivosti poštanskih usluga u digitalnom dobu, u rezervisani servis uključeni su i prijem elektronske poruke/dokumenta i prenos istog u jedinstveno elektronsko sanduče, definisano zakonom kojim je uređena oblast elektronske uprave. Na ovaj način korisnici će imati prilike da koriste nove, savremene usluge, uz garantovanu sigurnost i zaštitu podataka. Pored toga, Regulator će prikupljati i obrađivati podatke od poštanskih operatera potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa, čime će se omogućiti korisnicima da koriste usluge međunarodnog poštanskog saobraćaja po pristupačnijim cenama, uz odgovarajući kvalitet usluge. Dalje, novim zakonskim rešenjem obezbediće se dalje pružanje ekonomski i socijalno održive univerzalne poštanske usluge, kao usluge od opšteg interesa za sve građane Republike Srbije, u digitalnom okruženju. Kada je reč o obezbeđivanju uslova za primenu novih tehnologija i savremene poštanske opreme, Predlogom zakona je predloženo da se prijem i uručenje paketa može vršiti i preko paketomata/automata, potvrda o prijemu pošiljaka se može izdavati i elektronskim putem, što svakako predstavlja veliko olakšanje za same korisnike poštanskih usluga, što je i cilj ovog zakona. Sve napred navedeno, kao i stvaranje pravnog osnova za primenu novih poštanskih tehnologija, kao što su paketomati i automati, obezbediće pružanje kvalitetnijih tradicionalnih i novih poštanskih usluga, čime se povećava kvalitet svakodnevnog života svih građana.

2) Privredne subjekte: Predlogom zakona se predlaže pojednostavljenje i skraćivanje procedure pribavljanja dozvole za pružanje poštanskih usluga, u skladu sa postojećom EU praksom, tako što će se ukinuti provera ispunjenosti uslova za obavljanje poštanskih usluga,

koju su vršili poštanski inspektori, što će omogućiti privrednim subjektima da lakše steknu neophodnu dozvolu i pre otpočnu sa radom. Takođe, putem optimizacije broja podzakonskih akata, doprineće se transparentnosti i olakšavanju otpočinjanja obavljanja poštanske delatnosti, putem eliminisanja nejasnoća, smanjenja složenosti i poboljšanja dostupnosti informacija. Time se stvara povoljnije okruženje za nove poštanske operatore i podstiče rast poštanskih usluga u celini. Razlozi za optimizaciju podzakonskih akata su smanjenje komplikovanosti propisa, jasnija procedura, unapređenje dostupnosti informacija, smanjenje administrativnih barijera i povećanje poverenja u smislu da svako ko planira da započne pružanje poštanskih usluga biće ohrabren da ulaže u posao ako vidi niz procedura koje su logično definisane.

Pored toga, novim rešenjima biće zadovoljene potrebe za kvalitetnim klasičnim i novim poštanskim uslugama, nastalim u doba digitalizacije, što će bitno uticati na dalji razvoj malih i srednjih preduzeća odnosno preduzeća, koja će po pristupačnim cenama moći svoje proizvode da plasiraju i prodaju, posebno putem elektronske trgovine i iste dostavljaju kupcima širom zemlje, putem paketomata i automata, a preko poštanskih operatora. Praktično, kroz tokove poštanskog saobraćaja, omogućuje se još brži plasman, odnosno protok robe i novca, putem poštanskih usluga na sledeće načine:

Široka mreža dostupnosti: Poštanski sistemi imaju razvijenu mrežu koja obuhvata gradove i sela, što omogućava laku dostupnost građanima i privredi. Ovo znači da roba može brzo doći do krajnjeg korisnika.

Sistemi praćenja: Moderni poštanski servisi nude mogućnosti praćenja paketa u realnom vremenu. Ovo pruža transparentnost i sigurnost u transakcijama, što povećava poverenje korisnika.

Integracija platnih sistema: Pošta sada često kombinuje logistiku i plaćanje, što znači da se novčani tokovi mogu obavljati paralelno sa isporukom robe. To ubrzava proces kupovine i naplate.

Upotreba naprednih tehnologija: Automatizacija i digitalizacija poštanskih usluga, kao što su elektronska obrada i automatizovane usluge, doprinose bržem završetku procedura, čime se smanjuje vreme potrebno za obradu paketa i transakcija.

Adaptivnost i fleksibilnost: Poštanske usluge mogu da se prilagode promenama u potražnji i savremenim tržišnim uslovima, što znači da je upravljanje poštanskim pošiljkama optimizovano za brži odgovor na potrebe korisnika.

Mogućnosti za mala i velika preduzeća: Poštanske usluge pružaju pristup logistici kako malim preduzećima, tako i velikim korporacijama, što olakšava konkurentnost na tržištu i dinamičniji protok robe i novca.

Sve napred navedeno dovodi do poboljšavanja logistike, smanjenja troškova i ubrzava sveobuhvatni protok robe i novca u poslovnom okruženju.

3) Poštanske operatore: Predlogom zakona se stvaraju uslovi za dalju liberalizaciju tržišta poštanskih usluga, imajući u vidu smanjenje opsega rezervisanog servisa. Takođe, a imajući u vidu da se novim rešenjem ukida provera ispunjenosti uslova za obavljanje poštanskih usluga, koju su sprovodili inspektori za poštanske usluge, a koja je podrazumevala i ponovne provere i izmene rešenja ukoliko dođe do promene sedišta poštanskog operatora, izmene ogranka odnosno organizacionog dela gde se vrši prerada, kao i drugih značajnih promena, na osnovu novih zakonskih rešenja ove administrativne aktivnosti se ubuduće neće sprovoditi, čime se olakšava poslovanje poštanskih operatora. Dalje, Predlogom zakona, a u skladu sa uporedivim EU zakonskim rešenjima, odredbe koje se odnose na reklamacioni postupak usklađene su sa uobičajenom evropskom praksom, uzimajući u obzir specifičnost obavljanja delatnosti poštanskih usluga, čime su operatori dobili mogućnost optimizacije procesa. Novim rešenjem je data mogućnost poštanskom operatoru da može sa korisnikom koji predaje veći broj poštanskih pošiljaka ugovoriti i drugačiji iznos naknade štete, ukoliko je ugovorom predviđeno da pošiljalac plaća poštarinu, što u svakom slučaju predstavlja olakšicu za operatora. Pored navedenog, u skladu sa tendencijama za digitalizaciju procesa, operatorima je data mogućnost da, u slučaju

neuspele dostave, umesto ostavljanja izveštaja o prispeću pošiljke, mogu za obaveštavanje primaoca o prispelim pošiljkama koristiti i sredstva elektronskih komunikacija (SMS, imejl i drugim pisanim putem), uz instrukcije za dalje postupanje.

4) Javnog poštanskog operatora: Imajući u vidu izuzetnu važnost obezbeđenja pružanja univerzalne poštanske usluge, kao usluge od opšteg interesa koja se obavlja u kontinuitetu na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, javnom poštanskom operatoru je Predlogom zakona povereno dalje pružanje ovog seta usluga i pet godina posle ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju. Takođe, a s obzirom na neophodnost obezbeđenja održivosti univerzalnog servisa, Predlogom zakona je omogućeno da se isti i dalje finansira na osnovu prihoda ostvarenog od rezervisanog servisa do ulaska u Evropsku uniju, kao i da se, nakon toga, finansiranje nastavi na osnovu ostvarivanja prava na naknadu za nepravedno finansijsko opterećenje. S tim u vezi, detaljno su razrađene procedure obračuna neto troška, koji obuhvata svaki trošak koji je neophodan za obavljanje univerzalne poštanske usluge, kao i procedure za naknadu neto troška javnom poštanskom operatoru, nastalog u obavljanju univerzalne poštanske usluge, ako dokaže da su troškovi veći od ostvarenih prihoda u prethodnoj godini i predstavljaju nepravedan teret za njegovo poslovanje. Takođe, a vezano za naknadu za nepravedno finansijsko opterećenje, redefinisana je rok za dostavljanje Regulatoru na saglasnost obračunatog neto troška od obavljanja univerzalne poštanske usluge od strane javnog poštanskog operatora, a to je, sa 31. marta prolongirano do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu, čime je olakšana primena ove procedure javnom poštanskom operatoru. Pored navedenog, a u cilju zaštite rezervisanog servisa, koji je posebno važan kao jedini način nadoknade troškova pružanja univerzalne poštanske usluge od strane javnog poštanskog operatora, uvedena je i kaznena odredba, na osnovu koje će se kazniti privredni subjekt koji poveri obavljanje rezervisanih poštanskih usluga neovlašćenom privrednom subjektu.

5) Ministarstvo: U skladu sa Predlogom zakona Ministarstvo će propisivati bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, kao minimum radnog vremena, u cilju obezbeđivanja pružanja ove usluge od opšteg interesa svim korisnicima pod jednakim uslovima i cenama. Takođe, Ministarstvo će nastaviti da vrši nadzor nad primenom Zakona o poštanskim uslugama, a inspektori za poštanske usluge će nastaviti i unapređivati kontinuiranu saradnju sa zaposlenima Regulatora koja sprovode stručni nadzor, što će sveukupno doprineti obezbeđivanju ravnopravnosti, zabrane diskriminacije i visokog nivoa zaštite interesa korisnika poštanskih usluga, kao i obezbeđenju uslova za ravnomeran razvoj poštanskih usluga na teritoriji Republike Srbije. Pored navedenog, a imajući u vidu da je Ministarstvo nadležno za sprovođenje nadzora nad primenom Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma kod lica koja se bave poštanskim saobraćajem, a preko inspektora za poštanske usluge, Predlogom zakona je predviđeno da se otkupni iznosi koji se preuzimaju prilikom uručenja otkupne pošiljke od primaoca uplaćuju pošiljaocu na tekući račun, prosleđuju poštanskom uputnicom ili novčanom doznakom, čime bi se smanjila količina gotovine u poštanskim tokovima, a samim tim, i rizik od pranja novca i finansiranja terorizma. U vezi sa predmetnom temom, dopunjena je i odredba kojom je utvrđeno da je poštanski operator, odnosno, zaposleni kod poštanskog operatora, dužan da pri prijemu vrednosnih pošiljaka izvrši uvid u ličnu ispravu korisnika sa fotografijom i evidentira registarski broj lične isprave u cilju utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i prometa robe neregistrovanih subjekata, tako što je ova obaveza proširena i na prijem poštanske uputnice, s obzirom da je uočeno da je ista proizvod koji u tom smislu nosi rizik.

6) Regulatora: Polazeći od iskustva i pravne prakse zemalja u EU i u okruženju, u oblasti poštanskih usluga, koje su usmerena na dalje jačanje kapaciteta i unapređenje okvira nadležnosti Regulatora, Predlogom zakona su Regulatoru, pored postojećih, data nova, šira ovlašćenja. U skladu sa novim zakonskim rešenjem, Regulator će sačinjavati uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora na svojoj internet stranici objavljivati

podatke iz cenovnika poštanskih usluga, zatim, će sačinjavati geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljujati podatke iz geografskog pregleda, potom će prikupljati, obrađivati i objavljujati podatke o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru. Takođe, Regulator će prikupljati i obrađivati podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa, kao i podatke u vezi aktivnosti poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj i podstiče saradnju između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju. Proširenjem delokruga nadležnosti i obavljanjem novih aktivnosti dodatno će osnažiti kapacitete Regulatora u obavljanju svoje osnovne funkcije – regulacije tržišta poštanskih usluga i podsticanja konkurencije i inovacija na njemu.

7) Zaštitu životne sredine, s obzirom da se predloženim rešenjima poštuju u potpunosti sve međunarodne norme i nacionalni propisi koji se odnose na zaštitu životne sredine, bezbednost poštanskih pošiljaka i poštanske tehnologije, kao i na mere zaštite zaposlenih kod poštanskih operatora, kao i zaštite korisnika poštanskih usluga. Poslednjih godina, na globalnom nivou, imperativ je zaštita životne sredine, pa i poštanski operatori širom Evropske unije preduzimaju adekvatne mere (korišćenje vozila na električni pogon, ambalažni materijali koji se recikliraju, poštanski preradni centri na solarnu energiju, koriste se drugi obnovljivi izvori energije itd.). U pogledu dostizanja održivosti u zaštiti životne sredine, bitan parametar je korišćenje vozila na elektro pogon. U 2022. godini broj vozila u poštanskoj delatnosti u Republici Srbiji na elektro pogon je bio 138, a u 2023. godini ih je bilo 278, dok se očekuje da će ih u narednim godinama biti sve više, posebno imajući u vidu da je ovim zakonom data obaveza Regulatoru da prikuplja i objavljuje podatke u vezi sa aktivnostima poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj, koje se između ostalog odnose i na ekologiju, kao i da podstiče saradnju između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju.

VI. Koje će troškove primena zakona stvoriti građanima i privredi

Izabrana opcija neće prouzrokovati troškove građanima i privredi, imajući u vidu da je pravnim mehanizmima, predviđenim ovim zakonom, korisnicima omogućen olakšan uvid u sve cene usluga različitih poštanskih operatora, kao i njihovo geografsko pokrivanje, što dovodi do većeg izbora usluga i razvoja konkurencije, sa jedne strane, dok sa druge strane, povećana konkurencija privredi nameće stalno unapređenje poslovanja što treba da dovede i do nižih cena i pozitivnog uticaja na građane, odnosno na njihov standard. Naime, novim zakonskim rešenjem Regulator je dobio obavezu da sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga, čime će se korisnicima poštanskih usluga omogućiti da lakše pronađu poštanske operatore koji usluge pružaju po pristupačnijim cenama ili uz bolji kvalitet usluge, što neće zahtevati dodatna izdvajanja već naprotiv, omogućće korisnicima određene uštede. Naime, ukidanjem administrativnog postupka „Ispunjenost uslova za otpočinjanje delatnosti poštanskih usluga” dodatno se stvaraju značajne uštede za privredne subjekte u postupcima izdavanja ili izmene dozvola za obavljanje poštanskih delatnosti. Na osnovu podataka iz 2023. godine, izračunato je da ukupna ušteda na godišnjem nivou od ukidanja postupka. Ispunjenost uslova za otpočinjanje delatnosti poštanskih usluga iznosi 80.920 RSD. Takođe, novim zakonskim rešenjem Regulator je dobio obavezu da sačinjava geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz geografskog pregleda, što će omogućiti korisnicima poštanskih usluga da lakše pristupe korišćenju poštanskih usluga, štedeći im vreme i novac, s obzirom da će moći da biraju bliže poslovnice različitih poštanskih operatora.

Poštanski operatori su obavezni da plate taksu za izdavanje i izmenu dozvola, a takođe su dužni da Regulatoru uplate naknadu za operativne troškove u iznosu do 0,4% ukupnog prihoda ostvarenog od pružanja poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj

godini. Ove odredbe odnose se na sve poštanske operatore, uključujući Javno preduzeće „Pošta Srbije”. Taksu za izdavanje i izmenu dozvola za obavljanje poštanskih usluga utvrdiće Regulator, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, na osnovu evidentiranih aktivnosti zaposlenih u Regulatoru pri izdavanju dozvole i obračunatih troškova za sprovođenje tih aktivnosti. Iznos takse za izdavanje dozvole definisan 2019. godine i iznosi 18.200,00 dinara i od tada ista nije menjana, a prilikom obračuna novog iznosa za taksu uzeće se u obzir i inflacija. Dalje, što se tiče formiranja poštarina, neophodno je objasniti da neće doći do promene u načinu obračuna, iako se ukida postojeći Pravilnik o utvrđivanju jedinstvenih tarifnih stavova za univerzalnu poštansku uslugu, imajući u vidu da isti ne definiše način obračuna cena, odnosno poštarine, već se tarifni stavovi odnose na popis poštanskih usluga prema vrsti iz domena univerzalne poštanske usluge. S tim u vezi, a na osnovu člana 24. Zakona, rezervisane poštanske usluge su deo univerzalne poštanske usluge, koje su poverene javnom poštanskom operatoru, kao način naknade troškova za pružanje univerzalnog servisa. Takođe, poštanske usluge ne smatraju se rezervisanim poštanskim uslugama, ako im je poštarina bez dopunskih usluga viša od iznosa koji je dva i po puta veći od poštarine za prenos pismonosne pošiljke najbrže kategorije prema važećem cenovniku javnog poštanskog operatora, što trenutno iznosi 180,00 dinara.

Ograničenja u pogledu cena se odnose samo na rezervisane poštanske usluge, i Vlada daje saglasnost na akt javnog poštanskog operatora kojim se utvrđuje poštarina za rezervisane poštanske usluge. Na ostali deo poštanskih usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge, kao i za ostale poštanske usluge, cene utvrđuju javni poštanski operator i drugi poštanski operatori. Takođe, novina u tekstu Predloga zakona je da su poštanski operatori u obavezi da Regulatoru dostave pored cenovnika i uslove za ostvarivanje popusta, kao i obavezu da cenovnik i uslove za popuste objave na svojoj internet stranici, (**Predlogom zakona** je takođe predviđena obaveza da svi poštanski operatori imaju svoj sajt, odnosno internet prezentaciju). Ovom novinom u Predlogu zakona Regulator je uvažio date preporuke iz „Izveštaja o analizi stanja konkurencije na tržištu ostalih poštanskih usluga u periodu od 2019-2021. godine” Komisije za zaštitu konkurencije.

VII. Da li su pozitivne posledice zakona takve da opravdaju troškove koje će stvoriti

Primena ovog zakona neće kod građana i privrede zahtevati dodatna izdvajanja, već će im usled olakšanog pristupa pregledu svih poštarina za istu poštansku uslugu, dati mogućnost da koriste one koje za njih imaju prihvatljivije cene, što bi u narednom periodu trebalo da dovede do ušteda, a ne do troškova. Pored toga, Regulator će prikupljati i obrađivati podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa, čime će se omogućiti korisnicima da koriste usluge međunarodnog poštanskog saobraćaja po pristupačnijim cenama, uz odgovarajući kvalitet usluge. Takođe, a s obzirom da će Regulator u skladu sa novim zakonskim rešenjem, pored sprovođenja vansudskog rešavanja sporova između poštanskih operatora i korisnika, obavljati i meritorno odlučivanje, kada su reklamacije u pitanju, korisnici će moći na jednom mestu, odnosno kod jednog tela, ostvariti sva prava proistekla iz zaštite korisnika, čime će se sigurno olakšati ostvarenje istih, izbeći sudski troškovi, u najboljem interesu svih strana.

VIII. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Očekuje se da će nova zakonska rešenja uticati na ulazak novih privrednih subjekata na tržište i dalji razvoj tržišne konkurencije u oblasti poštanskih usluga.

Imajući u vidu da se u prethodnoj deceniji sa svakim sledećim korakom sprovedenim u procesu postepene liberalizacije tržišta, koji je otpočeo 2005. godine, broj poštanskih operatora značajno povećavao, sigurno je da će i novine koje donosi ovaj akt dovesti do pojave novih poštanskih operatora, što će doprineti i pojavi novih usluga, pružanju kvalitetnijih usluga uz veću dostupnost i niže poštarine. Naime, Predlogom zakona

predloženo je smanjenje limita po masi za rezervisane poštanske usluge sa 50 grama na 20 grama, što će predstavljati naredni korak u liberalizaciji tržišta koja se u EU i u državama kandidatima za članstvo sprovodila postepeno, spuštanjem limita po masi i ceni, počev od 350 grama, preko 100 grama, sve do 50 grama i niže. Na ovaj način daće se dodatni podstrek jačanju konkurencije u ovom segmentu, ali će se zadržati i postojanje rezervisanog servisa zbog izuzetnog značaja istog, kao načina nadoknade troškova pružanja univerzalne poštanske usluge, čije obavljanje iziskuje značajne troškove. Smanjenje limita za rezervisane poštanske usluge na 20 grama unosi značajne promene u dinamiku poštanskog tržišta, što otvara mogućnosti za nove učesnike na tržištu i motiviše postojeće poštanske operatore da unapređuju svoje usluge. Ovaj korak doprinosi široj liberalizaciji tržišta, kako bi se osigurala veća konkurentnost, efikasnost i efektivnost u pružanju poštanskih usluga. Posledice ove korekcije praga na tržište su:

1. Povećanje konkurencije

Smanjivanjem limita po masi na 20 grama, veći broj poštanskih usluga i operatera će biti u mogućnosti da konkuriše u delu tržišta koji je ranije bio rezervisan. Ovo će podstaći nove poštanske operatore da ulaze na tržište, čime se povećava konkurencija koja obično dovodi do nižih cena i poboljšanja kvaliteta usluga.

2. Inovacije i poboljšanje usluga

Sa velikom konkurencijom koja proizlazi iz liberalizacije, poštanski operateri će biti podstaknuti da unapređuju svoje usluge. To može uključivati brže vreme isporuke, bolju korisničku podršku, kao i nove jedinstvene opcije za praćenje pošiljki.

3. Pristup tržištu

Smanjenje limita znači da će mala preduzeća i preduzetnici imati lakši pristup poštanskim uslugama za slanje malih paketa. Ovo je posebno važno u eri elektronske trgovine, gde male pošiljke često predstavljaju značajan deo ukupnog prometa.

4. Promene u cenovnoj politici

Ovaj korak bi mogao da dovede do promene u cenovnoj politici poštanskih operatera. Smanjenje limita može rezultirati u smanjenju cena, što će imati koristi za krajnje korisnike. Poštanski operateri mogu biti prinuđeni da zbog konkurencije spuste cene kako bi zadržali svoje korisnike.

5. Usklađivanje sa evropskim standardima

Ovaj potez takođe odražava usklađivanje sa evropskim standardima i regulativom u oblasti poštanskih usluga. EU ima za cilj povećanje efikasnosti i dostupnosti poštanskih usluga, a spuštanje pragova pomaže u stvaranju uređenijeg i dostupnijeg tržišta.

6. Izazovi za postojeće poštanske operatore

Iako ovo otvara vrata za nove učesnike, istovremeno, može predstavljati izazov za tradicionalne poštanske operatore. Oni će morati da pronađu nove strategije, kako bi zadržali tržišni udeo u okruženju koje postaje sve konkurentnije.

Takođe, Predlogom zakona svojim pravnim mehanizmima daje mogućnost i da, pored javnog poštanskog operatera, koji ima obavezu obavljanja univerzalne poštanske usluge na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, ovu uslugu ili njene delove mogu da obavljaju i drugi poštanski operateri, s obzirom da je Predlog uredio pristup mreži javnog poštanskog operatera, a Regulatoru poverio da preciznije definiše postupak i način pristupa poštanskoj mreži. Pored univerzalne poštanske usluge, novi zakon daje mogućnost svim zainteresovanim stranama da pod jednakim uslovima pružaju i usluge van univerzalne poštanske usluge. Na ovaj način, imajući u vidu razvijenu konkurenciju, u Republici Srbiji biće zadovoljena potreba za kvalitetnim i svima dostupnim tradicionalnim, novim i elektronskim poštanskim uslugama, kreiranim u skladu sa potrebama digitalnog doba, što će bitno uticati na razvoj malih i srednjih preduzeća odnosno preduzeća koja svoje proizvode plasiraju i prodaju, posebno putem elektronske trgovine i iste dostavljaju kupcima širom zemlje i u inostranstvu.

Pored svega gore navedenog, Predlogom zakona stvaraju se uslovi za pojednostavljenje administrativnih procedura za otpočinjanje obavljanja delatnosti poštanskih usluga, imajući u vidu da je u toku primene Zakona uočeno da ne postoji potreba, prvo, za proverom ispunjenosti uslova za obavljanje poštanskih usluga od strane Ministarstva, a nakon toga, sprovođenje procedure za pribavljanje dozvole kod Regulatora, kada se vrši detaljna provera načina budućeg rada operatora. Shodno tome, Predlogom zakona se predlaže pojednostavljenje i skraćivanje procedure, u skladu sa sveprisutnom EU praksom, što će olakšati privrednim subjektima da lakše steknu neophodnu dozvolu i otpočnu sa radom. I na ovaj način će se dati značajan doprinos razvoju konkurencije na tržištu poštanskih usluga.

IX. Da li su zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu

Javna rasprava o Nacrtu zakona sprovodila se u periodu od 16. oktobra do 5. novembra 2024. godine. Tokom javne rasprave održan je okrugli sto 22. oktobra 2024. godine u Privrednoj komori Srbije, na kome su zainteresovani učesnici mogli da uzmu učešće i putem video konferencije. U javnoj raspravi učestvovali su poštanski operatori, odnosno predstavnici privrednih subjekata koji obavljaju delatnost poštanskih usluga, regulatornog tela, državnih institucija, udruženja, pojedinci i drugi zainteresovani subjekti. Takođe, tekst Nacrta zakona je postavljen na Portalu „e-Konsultacije”, čime je u svim fazama procesa bio dostupan svim zainteresovanim stranama, radi razmatranja. Po okončanju javne rasprave Ministarstvo je sačinilo Izveštaj o sprovedenim konsultacijama i Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi, koji je objavljen na internet adresi www.mit.gov.rs kao i na Portalu „e-Konsultacije”, čime je postao sastavni deo Analize efekata ovog propisa.

X. Izvršavanje ovog zakona

Regulatorne mere i aktivnosti za sprovođenje zakonskih rešenja:

Predlogom zakona predviđene su sledeće mere za sprovođenje akta, odnosno donošenje sledećih podzakonskih akata:

-Ministar nadležan za oblast poštanskih usluga, propisaće: bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom; plan izdavanja prigodnih poštanskih maraka i motiva redovnih izdanja poštanskih maraka; postupak i način obavljanja stručnog nadzora.

-Regulator će doneti propise kojima će regulisati: bliže utvrđuje uslove i način obavljanja poštanskih usluga, postupanje sa poštanskim pošiljkama od prijema do uručenja, merila i kriterijume koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge, standarde kvaliteta obavljanja poštanskih usluga, posredovaće u vansudskom rešavanju sporova koji eventualno nastanu između korisnika poštanskih usluga i poštanskih operatora, vršiće stručni nadzor i na taj način doprineće što kvalitetnijem nadzoru nad sprovođenjem zakona i drugih akata kojima je uređeno obavljanje poštanskih usluga, koje vrši Ministarstvo preko inspektora za poštanske usluge.

Institucionalno upravljačke mere

Ministarstvo će preko inspektora za poštanske usluge vršiti nadzor nad primenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju poštanske usluge. Inspektori će u vršenju inspekcijskog nadzora neposredno sarađivati sa ovlašćenim licima iz Regulatora. Inspektori za poštanske usluge će sarađivati pre svega sa tržišnom inspekcijom, imajući u vidu direktnu vezu između porasta obima poštanskih usluga i značajnog kontinuiranog rasta elektronske trgovine, ali i sa drugim nadležnim organima i organizacijama u suzbijanju

pojava protivzakonitog ponašanja trgovaca na tržištu, koji se odvijaju i kroz tokove poštanskog saobraćaja (npr. nedozvoljena trgovina). Takođe, a imajući u vidu da su inspektori za poštanske usluge ovlašćeni i da vrše nadzor u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma kod lica koja se bave poštanskim saobraćajem, i ova oblast nadzora će u narednom periodu biti intenzivirana.

Regulator će u sprovođenju zakona učestvovati putem vršenja stručnog nadzora, odnosno, stručnim sagledavanjem i ocenom kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge, pristupa mreži javnog poštanskog operatora, politike cena poštanskih usluga, kao i utvrđivanjem pravila vođenja i verifikacije računovodstvenog razdvajanja poštanske od drugih delatnosti poštanskih operatora i računovodstvenog razdvajanja univerzalne poštanske usluge i usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge davalaca univerzalne poštanske usluge.

S obzirom na to da postojeći kadrovski i organizacioni kapaciteti mogu adekvatno da podrže proširene nadležnosti nije potrebno dodatno zapošljavanje ili formiranje novih organizacionih jedinica u JP „Pošta Srbije”, Beograd i RATEL-u za sprovođenje zakonskih novina.

Neregulatorne mere

Nakon usvajanja ovog zakona, nadležno ministarstvo planira upoznavanje javnosti sa zakonom, kako u okviru svojih redovnih informativnih kampanja, tako i putem okruglih stolova, davanja pravnih mišljenja, kao i kroz druge vidove informisanja, kojima će se građanima Republike Srbije pružiti neophodne informacije o rešenjima koja predviđa ovaj zakon.

Za izvršenje ovog zakona planirano je donošenje sledećih podzakonskih akata:

Član Predloga zakona	Naziv podzakonskog akta
Član 8.	Pravilnik o utvrđivanju uslova i načina obavljanja poštanskih usluga;
Član 19. stav 3.	Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge (tehnički i tehnološki resursi javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodni uslovi za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom i nomenklatura);
Član 19. stav 4.	Pravilnik o merilima i kriterijumima koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge i parametrima kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge;
Član 34. stav 11.	Pravilnik o načinu vođenja odvojenog računovodstva i provere verodostojnosti regulatornih izveštaja javnog poštanskog operatora;
Član 36. stav 9.	Pravilnik o načinu obračuna neto troška i načinu ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja;

Član Predloga zakona	Naziv podzakonskog akta
Član 52. stav 2.	Pravilnik o načinu i uslovima pristupa mreži javnog poštanskog operatora;
Član 62. stav 1.	Pravilnik o sadržaju, postupku, uslovima i rokovima za sprovođenje javnog konkursa za izbor javnog poštanskog operatora;
Član 71. stav 3.	Pravilnik o utvrđivanju Plana izdavanja prigodnih poštanskih maraka i motiva redovnih izdanja poštanskih maraka;
Član 78. stav 4.	Pravilnik o vansudskom rešavanju sporova između poštanskog operatora i korisnika;
Član 93. stav 2.	Pravilnik o postupku i načinu obavljanja stručnog nadzora.

Tabela 12: Pregled akata

Na osnovu člana 102. Predloga zakona o poštanskim uslugama je predviđeno da će se predložena podzakonska akta biti doneta u roku od godinu dana od donošenja istog.

IZVEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O POŠTANSKIM USLUGAMA

I. Pravni okvir, period i način sprovođenja javne rasprave

Odbor za privredu i finansije Vlade Republike Srbije, na osnovu člana 41. stav 3. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 i 8/19- dr. propis), na sednici održanoj 15. oktobra 2024. godine, doneo je Zaključak 05 Broj: 011-9683/2024-1 kojim se određuje sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o poštanskim uslugama i utvrdio Program javne rasprave, a na predlog Ministarstva informisanja i telekomunikacija.

Tekst Nacrta zakona o poštanskim uslugama (u daljem tekstu: Nacrt zakona) sačinila je Radna grupa obrazovana rešenjem ministra informisanja i telekomunikacija broj 001612605 2024 13460 004 007 011 002 od 29. maja 2024. godine, u koju su imenovani predstavnici Ministarstva informisanja i telekomunikacija, Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: RATEL), Javnog preduzeća „Pošta Srbije“, Beograd, Ministarstva finansija, Ministarstva privrede, Ministarstva unutrašnje i spoljne trgovine, Komisije za kontrolu državne pomoći, Komisije za zaštitu konkurencije, Udruženja za elektronske komunikacije i informaciono društvo Privredne komore Srbije, kao i Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

U skladu sa odredbom člana 77. stav 6. Zakona o državnoj upravi („Službeni glasnik RS“, br. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - dr. zakon i 47/18), sprovedena je javna rasprava u periodu od 16. oktobra do 5. novembra 2024. godine. Tekst Nacrta zakona bio je objavljen na sajtu Ministarstva informisanja i telekomunikacija <http://www.mit.gov.rs> i na Portalu „e-Konsultacije“, a zainteresovani su mogli svoje primedbe, predloge i sugestije da dostavljaju Ministarstvu informisanja i telekomunikacija, na e-mail adresu: postanskisaobracaj@mit.gov.rs ili poštom, u pisanoj formi, na adresu: Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, Beograd, Nemanjina 22-26.

Tokom javne rasprave održan je okrugli sto 22. oktobra 2024. godine u Privrednoj komori Srbije, na kome su zainteresovani učesnici mogli da uzmu učešće i putem video konferencije. Na okruglom stolu je dr Katarina Tomašević, vršilac dužnosti pomoćnika ministra informisanja i telekomunikacija, dala uvodnu reč i predstavila Nacrt zakona.

II. Učesnici javne rasprave

U javnoj raspravi učestvovali su poštanski operatori, odnosno predstavnici privrednih subjekata koji obavljaju delatnost poštanskih usluga, regulatornog tela, državnih institucija, udruženja, pojedinci i drugi zainteresovani subjekti.

Na e-mejl adresu Ministarstva informisanja i telekomunikacija - postanskisaobracaj@mit.gov.rs i u pismenoj formi primedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona dostavili su učesnici u javnoj raspravi, i to: Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge i poštanski operator Bex express d.o.o. Šabac.

III. Analiza rezultata javne rasprave

Analizirajući dostavljene primedbe, predloge i sugestije učesnika javne rasprave na tekst Nacrta zakona, može se konstatovati sledeće:

Svi učesnici javne rasprave upoznati su sa razlozima i karakterom odredaba predloženog Nacrta zakona o poštanskim uslugama koje se, između ostalog, odnose na stvaranje uslova za dalji razvoj tržišta poštanskih usluga, povećanje stepena zaštite korisnika, kreiranje pravnog okvira za digitalizaciju procesa u cilju primene novih tehnologija i savremene poštanske opreme, obezbeđenje pružanje ekonomski i socijalno održive univerzalne poštanske usluge, kao usluge od opšteg interesa za sve građane RS, u digitalnom okruženju i unapređenje pružanja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti. Nije bilo načelnih predloga, već je većina predloga bila konkretna. Sve sugestije koje su ispunjavale uslove koji se odnose na unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira, uklanjanje uočenih nedostataka postojećeg zakona na osnovu iskustava u vezi sa njegovom primenom u praksi, kao i one koje su formulisane tako da na drugi način doprinose unapređenju kvaliteta zakonskog teksta, su prihvaćene i ugrađene u tekst Nacrta zakona, koji će biti upućen u proceduru usvajanja. Većina komentara je prihvaćena, a komentari koji nisu prihvaćeni nisu uneti u tekst jer nisu u skladu sa drugim opštim propisima.

IV. Razmatranje konkretnih predloga i sugestija

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija razmotrilo je sve dostavljene primedbe, predloge i sugestije učesnika u javnoj raspravi.

U nastavku se nalazi Pregled komentara i sugestija na Nacrt zakona o poštanskim uslugama dostavljenih u toku javne rasprave, uz naznaku da li je komentar ili sugestija prihvaćen ili nije prihvaćen, kao i razloge zašto nije prihvaćen:

Deo ili delovi materijala na koje se komentar odnosi	Učesnik ili grupa učesnika koji upućuje komentar	Primljeni komentar	Odgovor predlagača i obrazloženje
Član 2.	RATEL	Komentar: U članu 2. stav 1. tačka 4) Nacrta zakona, posle reči: „ravnopravno poslovanje” dodati reči: „i predvidivost poslovanja”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 3.	RATEL	Komentar: U članu 3. stav 1. tačka 24) Nacrta zakona, nakon reči: „a u slučaju da”, potrebno je dodati reči: „javni poštanski operator” Komentar: Odredba člana 3. stav 2. Nacrta zakona glasi: „Svi pojmovi koji se u ovom zakonu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste pojmove i u ženskom rodu“, a predlažemo da glasi: „Svi termini, koji su u ovom zakonu, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni, muški i ženski rod lica na koje se odnose ”.	Odgovor na komentar 1: Predlog se usvaja. Odgovor na komentar 2: Predlog se usvaja.
Član 6.	RATEL	Komentar 1: Odredbu člana 6. stav 1. Nacrta zakona potrebno je izmeniti tako da glasi: „Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) je nezavisna regulatorna organizacija koja, između ostalog, vrši javna ovlašćenja	Odgovor na komentar 1: Predlog se usvaja.

		<p>u cilju regulisanja tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji. ”</p> <p>Komentar 2: U članu 6. stav 3. Nacrta zakona potrebno je dodati novu tačku koja glasi: „rešava sporove između javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa u vezi sa pristupom poštanskoj mreži. ”.</p> <p>Komentar 3: Odredbu člana 6. stav 6. Nacrta zakona kojom je propisano da akte iz stava 3. tačka 1) ovog člana Regulator objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” potrebno je brisati.</p>	<p>Odgovor na komentar 2:</p> <p>Predlog se usvaja.</p> <p>Odgovor na komentar 3:</p> <p>Predlog se usvaja.</p>
Član 19.	RATEL	Komentar: U članu 19. stav 5. Nacrta zakona posle reči: „ispuni” dodati: „uslove,”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 21.	RATEL	Komentar: U članu 21. stav 2. Nacrta zakona posle reči: „javni poštanski operator ” dodati reči: „/davalac univerzalne poštanske usluge,”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 32.	RATEL	Komentar: Odredbu člana 32. stav 3. Nacrta zakona koja glasi: „Poštanski operator je dužan da primenjuje poštarinu u skladu sa cenovnikom poštanskih usluga.” potrebno je prebaciti u član 28. Nacrta zakona.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 39.	RATEL	Komentar: U članu 39. stav 3. Nacrta zakona na kraju rečenice tačku zameniti zapetom i dodati reči: „koji je propisan Opštim uslovima operatora”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 39.	BEKS	Komentar: u Članu 39. stav 5.	Odgovor na

	EKSPRES DOO ŠABAC	<p>tačka 3) utvrđuje se da je otkupna poštanska pošiljka vrednosna poštanska pošiljka pri čijem uručenju se od primaoca preuzima iznos novca koji je na pošiljci naveo pošiljalac i koji poštanski operator uplaćuje pošiljaocu na tekući račun ili prosleđuje poštanskom uputnicom ili novčanom doznakom. Imajući u vidu učešće otkupnih pošiljaka u ukupnom obimu usluga komercijalnog servisa mišljenja smo da je navedena odredba, suštinski izmenjena u odnosu na prethodna zakonska rešenja, stvara značajno opterećenje u poslovanju većine operatora komercijalnog servisa, na način koji može ostaviti dalekosežne i nepremostive posledice po njihovo dalje poslovanje.</p> <p>Predlažemo da se navedena odredba izmeni na način da se otkupni iznos radi isplate u gotovini može preneti putem transakcija uplata i isplata gotovine kod poslovnih banaka, na način koji obezbeđuje sve neophodne podatke potrebne u procesima kontrola i nadzora radi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i suzbijanja sive ekonomije.</p>	<p>komentar:</p> <p>Predmetna odredba implemantirana je na zahtev poštanskih operatora, a u skladu sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, s obzirom da su lica koja se bave poštanskim saobraćajem obveznici u smislu navedenog zakona, i namera istih je bila da se svi otkupni iznosi pošiljaocima otkupnih pošiljaka uplaćuju na tekući račun. Imajući u vidu da mali broj korisnika nema tekuće račune navedeni predlog je, dopunjen mogućnošću da se isplata vrši i putem poštanske uputnice i novčane doznake. Na ovaj način isplata novčanih iznosa vršiće se na zakonom predviđeni način, a daće se i značajan doprinos u borbi protiv pranja novca, u okviru poštanske delatnosti. S obzirom na sve navedeno, predlog za izmenu nije prihvaćen.</p>
Član 43.	RATEL	<p>Komentar: U članu 43. stav 3. Nacrta zakona reči: „stav 1.” potrebno je zameniti rečima: „stav 2.”.</p>	<p>Odgovor na komentar:</p> <p>Predlog se usvaja.</p>
Član 46.	RATEL	<p>Komentar: Nacrt zakona ne propisuje šta se dešava sa poštanskom pošiljkom ukoliko je primalac preminuo. Naime, odredbom člana 49. stav 1. tačka 7) Zakona o poštanskim</p>	<p>Odgovor na komentar:</p> <p>Članom 46. Nacrta zakona propisano je da se, ako pošiljalac nije drugačije odredio,</p>

		uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19) propisano je da ako pošiljalac nije drugačije odredio, poštanska pošiljka se vraća pošiljaocu kada je primalac umro. Predlažemo da se odredba vrati i u Nacrt zakona.	poštanska pošiljka vraća pošiljaocu kada je: primalac odbio prijem; primalac nepoznat; nepotpuna adresa; netačna adresa; istekao rok čuvanja; primalac preseljen i dr. S tim u vezi ističemo da je naznaka primalac preminuo uključena u stavku „primalac preseljen i drugo”. S obzirom na sve navedeno, predlog za izmenu nije prihvaćen.
Član 59.	RATEL	Komentar: Odredbu člana 59. Nacrta zakona potrebno je dopuniti i sa izricanjem mere zabrane obavljanja delatnosti.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 68.	RATEL	Komentar: U članu 68. stav 1. Nacrta zakona nakon reči: „dozvola”, dodati reči: „i taksu za izmenu dozvole”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 78.	RATEL	Komentar: U članu 78. Nacrta zakona posle stava 6. dodati stav 7. koji glasi: „Postupak vansudskog rešavanja spora pred Regulatorom ne isključuje mogućnost pokretanja postupka pred nadležnim sudom”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 79.	RATEL	Komentar: U članu 79. u stavu 2. posle reči „saveza“ brisati interpunkcijski znak i dodati reči: „ili međunarodnih konvencija, sporazuma i drugih međunarodnih akata potvrđenih od strane Republike Srbije,”.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.
Član 99.	RATEL	Komentar: Odredbu člana 99. stav 1. Nacrta zakona dopuniti tačkom koja glasi: „ne ispunjava uslove, merila i kriterijume, kao i parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge	Odgovor na komentar: U vezi sa zaštitom korisnika poštanskih usluga u pogledu

		propisane članom 19. st. 3. i 4. ovog zakona;”.	ostvarivanja minimuma propisanog kvaliteta ističemo da je ista obezbeđena kroz kaznene odredbe definisane članom 100. Nacrta zakona, u delu koji se odnosi na nepoštovanje opštih uslova poštanskih operatora, koji moraju da budu usklađeni sa zakonom i podzakonskim aktima, a na koje Regulator daje saglasnost. S obzirom na sve navedeno, predlog za izmenu nije prihvaćen.
Član 102.	RATEL	Komentar: U članu 102. Nacrta zakona dodati sledeći stav: „Odredbe člana 81. st. 3-5. Zakona o poštanskim uslugama („Službeni glasnik RS”, broj 77/19) ostaju na snazi do donošenja podzakonskog akta iz člana 78. stav 4. ovog zakona.	Odgovor na komentar: Predlog se usvaja.

Po završenoj javnoj raspravi može se, kao opšti zaključak, istaći da je javna rasprava na Nacrt zakona o poštanskim uslugama sprovedena bez ikakvih problema, sa zadovoljavajućim rezultatima.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo informisanja i telekomunikacija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o poštanskim uslugama
Draft Law on Postal Services

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Članovi 59. i 60. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Akt je predviđen Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, Pregovaračka grupa 3 – Pravo poslovnog nastanjanja i sloboda pružanja usluga - Poštanske usluge

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Član 56. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Predlog zakona o poštanskim uslugama je potpuno usaglašen sa direktivom Directive 97/67/EC i direktivom Directive 2002/39/EC, kao i sa većim delom odredaba treće odnosno poslednje poštanske direktive Directive 2008/06/ EC. Takođe, Predlog zakona je skoro u potpunosti usklađen sa Uredbom (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa, a potpuna usklađenost će se ostvariti donošenjem podzakonskog akta Regulatora utvrđenog članom 8. Predloga zakona, što će se sprovesti u roku od 12 meseci od dana donošenja zakona.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Predlog zakona o poštanskim uslugama u potpunosti je usklađen sa prve dve od ukupno tri poštanske direktive, dok je sa trećom poštanskom direktivom delimično usklađen iz sledećih razloga:

Odredba treće poštanske direktive u vezi sa potpunom liberalizacijom odnosno potpunim ukidanjem rezervisane poštanske usluge nije primenjena, s obzirom da su ovu odredbu države članice uglavnom implementirale danom pristupanja države u Evropsku uniju, dok je veći broj država dobio mogućnost implementiranja ove odredbe nakon nekoliko godina od dana pristupanja.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Ukidanje rezervisanog servisa predviđeno je da bude realizovano sa danom pristupanja Evropskoj uniji, kojim bi se poštansko tržište Republike Srbije inkorporiralo u jedinstveno poštansko tržište Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Postoje poštanske direktive EU čija se implementacija vrši, pa je, s tim u vezi, pripremljena i Tabela usklađenosti.

Takođe, pripremljena je i Tabela usklađenosti u vezi sa Uredbom (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa, s obzirom da je Predlog zakona skoro u potpunosti usklađen sa ovom uredbom, dok će se potpuna usklađenost ostvariti donošenjem podzakonskog akta Regulatora utvrđenog članom 8. Predlog zakona, u roku od 12 meseci od dana donošenja zakona.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Prethodno navedeni izvori prava prevedeni su i obrađivani u procesu stručne redakture.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Propis nije preveden zvanično, već je sačinjen interni prevod u cilju pripreme tabela usklađenosti na engleskom jeziku.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Evropska komisija (EK) je odobrila stručno-tehničku pomoć Ministarstvu informisanja i telekomunikacija, u okviru treće etape Policy and Legal Advice Centre (PLAC III) projekta, koji pruža podršku na izradi regulative u okviru Pregovaračkog poglavlja 3: Pravo poslovnog nastanjivanja i sloboda pružanja usluga, koja je realizovana u 2023. godini i početkom 2024. godine, i ista je dala značajne smernice za izradu Predloga zakona.

1. Naziv propisa Evropske unije : Regulation (EU) 2018/644 of the European Parliament and of the Council of 18 April 2018 on cross-border parcel delivery services - Uredba (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. aprila 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa						2. „CELEX” oznaka EU propisa 32018R0644	
3. Ovlašćeni predlagač: Vlada Obradivač - Ministarstvo informisanja i telekomunikacija						4. Datum izrade tabele: 4. oktobar 2024.	
5. Naziv (nacarta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o poštanskim uslugama						6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2024-2	
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: Delimično usklađeno							
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)	
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti	
1. 1. a	<i>Subject matter</i> 1. This Regulation lays down specific provisions to foster better cross-border parcel delivery services, in addition to those laid down in Directive 97/67/EC, concerning: (a) regulatory oversight related to parcel delivery services;	6.	Predlog zakona član 6. stav 3. tačka 12) 12) Regulator prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatera potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa	PU			
1.1.b	(b) transparency of tariffs, and assessment of tariffs for certain cross-border parcel delivery services for	6.	Predlog zakona član 6. stav 3. tačka 8)				

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the purpose of identifying those that are unreasonably high;	30.	8) Regulator sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatera i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga; Član 30, stav 1., tačka 2) 2) pristupačna, zasnovana na realnim troškovima i podsticajna za efikasno obavljanje univerzalne poštanske usluge; Član 34. stav 13. Regulator po službenoj dužnosti vrši proveru izveštaja iz stava 12. ovog člana samostalno ili angažuje nezavisno revizorsko telo.	PU		
2.	Definitions					
2.1.	(1) 'parcel' means a postal item containing goods with or without commercial value, other than an item of correspondence, with a weight not exceeding 31,5 kg;	3.	Predlog zakona član 3. tačka 18) 18) paket je registrovana poštanska pošiljka mase do 31,5 kilograma, sa ili bez označene vrednosti, pakovana na propisan način, koja sadrži robu i druge predmete i koja na omotu ili dokumentu koji je prati ima naznačenu masu;	PU		
2.2.	(2) 'parcel delivery services' means services involving the clearance, sorting, transport and distribution of parcels;	3.	Predlog zakona član 3. 26) poštanska pošiljka je pošiljka koju adresuje pošiljalac, odgovoran za tačnost adresnih podataka, na način da se nesporno može utvrditi primalac, a sadržina te pošiljke može biti: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina, časopis i/ili roba; 28) poštanska usluga je usluga koja, po pravilu, obuhvata faze prijema, usmeravanja, prenosa i uručjenja poštanskih pošiljaka u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju;	PU		
2.3.	(3) 'parcel delivery service provider' means an undertaking that provides one or more parcel delivery services with the exception of undertakings established in one Member State alone, that only provide domestic parcel delivery services as part of a sales contract and as part of the contract personally deliver goods that are subject of that contract to the user;	3.	Predlog zakona član 3. 31) poštanski operator je privredni subjekt koji obavlja jednu ili više poštanskih usluga, na osnovu dozvole;	PU		
2.4.	(4) 'subcontractor' means an undertaking that provides the clearance, sorting, transport or		Predlog zakona član 3. 21) podgovarač je pravni subjekat sa kojim poštanski	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	distribution of parcels for the parcel delivery service provider		operator može ugovoriti da u njegovo ime i za njegov račun obavlja pojedine faze poštanske usluge;			
4.	Provision of information					
4.1.	<p>(1) All parcel delivery service providers shall submit to the national regulatory authority of the Member State in which they are established the following information, unless that national regulatory authority has already requested and received it:</p> <p>(a) their name, legal status and form, registration number in a trade or similar register, VAT identification number, the address of their establishment and the contact details of a contact person;</p> <p>(b) the characteristics, and, where possible, a detailed description, of the parcel delivery services they offer;</p> <p>(c) their general terms and conditions for parcel delivery services, including details of complaints procedures for users and any potential limitations of liability.</p>	9.	<p>Predlog zakona član 9. stav 1. Poštanski operatori su dužni da u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, donesu opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga.</p> <p>Predlog zakona član 9. stav 2. Opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga (u daljem tekstu: opšti uslovi) moraju sadržati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naziv, sedište poštanskog operatora, internet stranicu, kontakt telefon i e-mail poštanskog operatora; 2) vrste poštanskih usluga koje će obavljati; 3) teritoriju na kojoj će obavljati poštanske usluge; 4) način i uslove obavljanja poštanskih usluga; 5) rokove za uručenje poštanskih pošiljaka; 6) dopunske usluge; 7) postupanje sa neisporučivim pošiljkama i otvaranje ovih pošiljaka; 8) način plaćanja poštanskih usluga; 9) rokove čuvanja dokumentacije o poštanskim pošiljkama, postupak reklamacije i potraživanja, kao i postupak obeštećenja korisnika u reklamacionom postupku i 10) uslove i način pakovanja poštanskih pošiljaka. <p>Predlog zakona član 9. st. 5-6. Regulator daje saglasnost na opšte uslove poštanskih operatora. Regulator može zahtevati izmenu opštih uslova poštanskih operatora, ako je to potrebno radi zaštite korisnika ili obezbeđivanja zaštite konkurencije.</p>	PU		
4.2.	(2) Parcel delivery service providers shall inform the national regulatory authority of any change to the information referred to in paragraph 1 within 30 days	66.	<p>Predlog zakona član 66. st. 2-3. Imalac dozvole može da prestane da koristi dozvolu i pre isteka roka, na koji je dozvola izdata, izuzev javnog poštanskog operatora. U slučaju iz stava 2. ovog člana, imalac dozvole je dužan da o prestanku korišćenja dozvole obavesti Regulatora u roku od 30 dana pre prestanka</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>obavljanja delatnosti i da izmiri sve preuzete obaveze prema korisnicima, Regulatoru i drugim licima. Predlog zakona član 66. stav 5.</p> <p>Poštanski operator koji poštanske usluge obavlja na osnovu dozvole, obavezan je da pisanim putem obavesti Regulatora o svakoj promeni podatka u dozvoli iz čl. 63.i 65. ovog zakona, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promena.</p>			
4.3.	<p>(3.) By 30 June of each calendar year, all parcel delivery service providers shall submit to the national regulatory authority of the Member State in which they are established the following information, unless that national regulatory authority has already requested and received it:</p> <p>(a) the annual turnover in parcel delivery services for the previous calendar year in the Member State in which they are established, broken down into domestic, incoming and outgoing cross-border parcel delivery services;</p> <p>(b) the number of persons working for them over the previous calendar year involved in the provision of parcel delivery services in the Member State in which they are established, including breakdowns showing the number of persons by employment status, and in particular, those working full-time and part-time, those who are temporary employees and those who are self-employed;.</p> <p>(c) the number of parcels handled over the previous calendar year in the Member State in which they are established, broken down into domestic, incoming and outgoing cross-border parcels; (d) the names of their subcontractors, together with any information that they hold concerning the characteristics of parcel delivery services provided by those subcontractors; (e) where available, any publicly accessible price list applicable on 1 January of each calendar year for parcel delivery services.</p>	8. 15.	<p>Predlog zakona član 8.</p> <p>Regulator bliže utvrđuje uslove i način obavljanja poštanskih usluga, postupanje sa poštanskim pošiljkama od prijema do uručenja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje poštanskih usluga.</p> <p>Predlog zakona član 15. stav 2.</p> <p>Poštanski operatori su dužni da Regulatoru dostavljaju podatke koji su neophodni za unapređenje prekogranične dostave paketa, a koji su definisani aktom iz člana 8. ovog zakona.</p>	DU	Regulator će u propisanom roku doneti pravilnik koji će obuhvatiti sve navedene zahteve, pa će time biti ostvarena potpuna usklađenost.	Regulator će u pravilniku iz člana 8. definisati sve navedene zahteve. Regulator će doneti pravilnik u skladu sa članom 102. stav 1. u Prelaznim i završnim odredbama u roku od 12 meseci od dana donošenja Zakona od poštanskim uslugama.
4.5. 4.6.	(5) The national regulatory authorities may impose information requirements additional to those referred to in paragraphs 1 and 3, provided that they are necessary and proportionate.	8. 15.	<p>Predlog zakona član 8.</p> <p>Regulator bliže utvrđuje uslove i način obavljanja poštanskih usluga, postupanje sa poštanskim pošiljkama od prijema do uručenja, kao i druga</p>	DU	Regulator će u pravilniku iz člana 8. definisati koji davaoci usluge dostave paketa treba da imaju obavezu dostave podataka:	S obzirom na karakteristike poštanskog tržišta u Republici Srbiji,

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(6.) Paragraphs 1 to 5 shall not apply to any parcel delivery service provider which had over the previous calendar year on average fewer than 50 persons working for it and involved in the provision of parcel delivery services in the Member State in which that provider is established, unless that provider is established in more than one Member State. A national regulatory authority may include in the threshold of 50 persons the persons working for the parcel delivery service provider's subcontractors.		pitanja od značaja za obavljanje poštanskih usluga. Predlog zakona član 15. stav 2. Poštanski operatori su dužni da Regulatoru dostavljaju podatke koji su neophodni za unapređenje prekogranične dostave paketa, a koji su definisani aktom iz člana 8. ovog zakona.		da li oni sa 50 i više radnika ili oni sa manje od 50 radnika. Donošenjem pravilnika će biti ostvarena potpuna usklađenost.	predlaže se da Regulator u pravilniku propiše da obavezu dostave podataka imaju operatori koji zapošljavaju više od 50 radnika.
5.	Transparency of cross-border tariffs					
5.5.	All cross-border parcel delivery service providers other than those excluded by Article 4(6) and (7) shall provide the national regulatory authority of the Member State in which they are established with the public list of tariffs applicable on 1 January of each calendar year for the delivery of single-piece postal items, other than items of correspondence, falling within the categories listed in the Annex. That information shall be provided by 31 January of each calendar year.	32.	Predlog zakona član 32. Poštarine za poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge određuje poštanski operator. Poštanski operator je dužan da cenovnik poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge i uslove na osnovu kojih daje popuste, dostavi, Regulatoru na saglasnost, najkasnije 30 dana pre početka planirane primene.	PU		Regulator će u pravilniku iz člana 8. definisati set usluga koje će biti predmet analize cena. Regulator cene za međunarodne usluge operatora objavljuje na svojoj internet stranici. Nakon ulaska u EU iste će dostavljati Evropskoj komisiji na javnu objavu.
6.	Assessment of cross-border single-piece parcel tariffs					
6.	(1) On the basis of the public lists of tariffs obtained in accordance with Article 5, the national regulatory authority shall identify, for each of the single-piece postal items listed in the Annex, the cross-border tariffs of the parcel delivery service provider that originates in its Member State and that are subject to a universal service obligation that the national regulatory authority objectively considers necessary to assess	34.	Predlog zakona član 34. st. 13-14. Regulator po službenoj dužnosti vrši proveru izveštaja iz stava 12. ovog člana samostalno ili angažuje nezavisno revizorsko telo. Regulator je dužan da jednom godišnje, do 31. decembra tekuće godine, objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu	PU		Izveštaj o analizi cena Regulator će dostavljati EK nakon ulaska u EU.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			godinu, u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana.			
8.	Penalties					
8.1.	(1) Member States shall lay down the rules on the penalties applicable to infringements of this Regulation and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties provided for shall be effective, proportionate and dissuasive	100.	Predlog zakona član 100. stav 1. tačka 2) Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poštanski operator sa svojstvom pravnog lica ako:... 2) postupa suprotno članu 15. ovog zakona.	PU		

1. Naziv propisa Evropske unije : Directive 97/67/EC on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service, amended with Directive 2002/39/EC with regard to further opening to competition of Community postal services and amended with Directive 2008/6/EC with regard to full accomplishment of the internal market of postal services Direktiva 97/67/EZ o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanje kvaliteta usluga, dopunjena Direktivom 2002/39/EZ u vezi sa daljim otvaranjem konkurencije poštanskih usluga Zajednice i dopunjena Direktivom 2008/6/EZ u vezi sa punim postizanjem unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga	2. „CELEX” oznaka EU propisa 31997L0067 32002L0039 32008L0006
3. Ovlašćeni predlažatelj: Vlada Obrađivač - Ministarstvo informisanja i telekomunikacija	4. Datum izrade tabele: 4. oktobar 2024. godine
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o poštanskim uslugama	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2024-2
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: Delimično usklađena	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
Član 2.1 Dir. 97/67	Postal services [Član 2.1 Dir. 97/67]: services involving the clearance, sorting, transport and distribution of postal items;	Član 3.1.28)	Postal service [Član 3.1.28]): Poštanska usluga je usluga koja, po pravilu, obuhvata faze prijema, usmeravanja, prenosa i uručjenja poštanskih pošiljaka u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju.	PU		

² Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Član 2.1a Dir. 97/67	Postal service provider [Član 2.1a Dir. 97/67]: undertaking that provides one or more postal services;	Član 3.1.31)	Postal operator [Član 3.1.31): Poštanski operator je privredni subjekt koji obavlja jednu ili više poštanskih usluga, na osnovu dozvole.	PU		
Član 2.2 Dir. 97/67	Postal network [Član 2.2 Dir. 97/67]: the system of organisation and resources of all kinds used by the US provider(s) for the purposes in particular of: - clearance of postal items covered by a USO from access points throughout the territory, - routing and handling of those items from the postal network access point to the distribution centre, - distribution to the addresses shown on items;	Član 3.1.25)	Postal network of the public postal operator [Član 3.1.25): Poštanska mreža je sistem pristupnih tačaka i svih vrsta sredstava međusobno povezanih u jedinstvenu tehničko-tehnološku celinu, koja se koristi za obavljanje univerzalne poštanske usluge na celokupnoj teritoriji Republike Srbije.	PU		
Član 2.3 Dir. 97/67	Access points [Član 2.3 Dir. 97/67): physical facilities, including letter boxes provided for the public either on the public highway or at the premises of the postal service provider(s), where postal items may be deposited with the postal network by senders;	Član 3.1.37) Član 3.1.32) Član 3.1.8) Član 3.1.14)	Postal network access points [Član 3.1.37): Pristupne tačke poštanske mreže su prijemna mesta (prostorije poštanskog operatora, poštanski sandučići, zbirni sandučići, automati i dr.), gde pošiljalac može predati poštansku pošiljku na dalju otpremu. Letter-box [Član 3.1.32): Poštanski sandučić je sredstvo poštanske mreže koje se koristi za prijem neregistrovanih pismonosnih pošiljaka Collective mailbox [Član 3.1.8): Zbirni sandučić je sredstvo poštanske mreže koje se koristi za prijem i uručenje poštanskih pošiljaka korisnika koji su udaljeni od naseljenih mesta, korisnika u tržnim centrima i sl. Home letter-box [Član 3.1.14): Kućni sandučić je sandučić koji se koristi za uručenje poštanskih pošiljaka, osim ako posebnim zakonom nije drugačije definisano.	PU		
Član 2.4 Dir. 97/67	Clearance [Član 2.4 Dir. 97/67): the operation of collecting postal items by a postal service provider;	Član 3.1.36) Član 3.1.22)	Clearance [Član 3.1.36): Prijem poštanskih pošiljaka je postupak preuzimanja poštanskih pošiljaka radi uručjenja primaocu, koje se mogu preuzeti u pristupnim tačkama operatora ili na adresi pošiljaoca preko poštanskog operatora, na način propisan odredbama ovog zakona i opštih uslova poštanskih operatora. Confirmation of clearance of postal item [Član 3.1.22): Potvrda o prijemu pošiljke je potvrda koju poštanski operator izdaje pošiljaocu nakon prijema registrovanih	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			poštanskih pošiljaka, sadrži podatke o pošiljci i služi kao dokaz da je pošiljka predata poštanskom operatoru na dalju otpremu.			
Član 2.5 Dir. 97/67	Distribution [Član 2.5 Dir. 97/67]: the process from sorting at the distribution centre to delivery of postal items to their addressees;	Član 3.1.40) Član 3.1.41) Član 3.1.34)	Delivery of postal items [Član 3.1.40): Uručenje poštanskih pošiljaka obuhvata dostavu poštanskih pošiljaka primaocu na adresi, putem kućnih, zbirnih sandučića ili drugih automata, isporuku u poslovnim prostorijama poštanskog operatora ili na drugo sigurno mesto po izboru korisnika. Sorting [Član 3.1.41): Usmeravanje poštanskih pošiljaka je tehnološki usklađen i optimizovan postupak razvrstavanja poštanskih pošiljaka prema odredištima uručenja. Transport [Član 3.1.34): Prenos poštanskih pošiljaka obuhvata fizički ili elektronski prenos poštanskih pošiljaka, od mesta prijema do mesta uručenja.	PU		
	Postal item [Član 2.6 Dir. 97/67]: an item addressed in the final form in which it is to be carried by a postal service provider. In addition to items of correspondence , such items also include for instance books, catalogues, newspapers, periodicals and postal parcels containing merchandise with or without commercial value	Član 3.1.26) Član 3.1.18)	Postal item [Član 3.1.26): Poštanska pošiljka je pošiljka koju adresuje pošiljalac, odgovoran za tačnost adresnih podataka, na način da se nesporno može utvrditi primalac, a sadržina te pošiljke može biti: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina, časopis i/ili roba. Postal parcel [Član 3.1.18): Paket je registrovana poštanska pošiljka mase do 31,5 kilograma, sa ili bez označene vrednosti, pakovana na propisan način, koja sadrži robu i druge predmete i koja na omotu ili dokumentu koji je prati ima naznačenu masu.	PU		
Član 2.7 Dir. 97/67	Item of correspondence [Član 2.7 Dir. 97/67]: a communication in written form on any kind of physical medium to be conveyed and delivered at the address indicated by the sender on the item itself or on its wrapping. Books, catalogues, newspapers and periodicals shall not be regarded as items of correspondence;	Član 3.1.12) Član 3.1.24) Član	Item of correspondence [Član 3.1.12): Korespondencija je prepiska u pisanoj formi na bilo kojoj vrsti fizičkog medijuma koja se uručuje na adresi, koju je pošiljalac označio na samoj pošiljci ili na njenom omotu. Item of the fastest degree of transmission [Član 3.1.24):	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		3.1.38) Član 3.1.44)	<p>Pošiljka najbrže kategorije je pošiljka prve stope mase koju javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge otprema najbržim putem do odredišta i ima prednost u odnosu na druge pošiljke, a u slučaju da davalac univerzalne poštanske usluge ima samo jedan način postupanja sa svim poštanskim pošiljkama, on se smatra najbržim.</p> <p>Secogram [Član 3.1.38)]: Sekogram je otvorena pismonosna pošiljka koja sadrži štampane stvari i korespondenciju prilagođenu slepim i slabovidim licima.</p> <p>Printed matters [Član 3.1.44)]: Štampane stvari su pošiljke koje sadrže knjige, publikacije, novine, časopise, kataloge, brošure i druge štampane sadržaje i odštampane su na papiru, kartonu ili drugom sličnom materijalu</p>			
Član 2.8 Dir. 97/67, repealed by Third Directive	<p>Direct mail [Član 2.8 Dir. 97/67, repealed by Third Dir.]: a communication consisting solely of advertising, marketing or publicity material and comprising an identical message, except for the addressee's name, address and identifying number as well as other modifications which do not alter the nature of the message, which is sent to a significant number of addressees, to be conveyed and delivered at the address indicated by the sender on the item itself or on its wrapping. The national regulatory authority shall interpret the term 'significant number of addressees` within each Member State and shall publish an appropriate definition. Bills, invoices, financial statements and other non-identical messages shall not be regarded as direct mail. A communication combining direct mail with other items within the same wrapping shall not be regarded as direct mail. Direct mail shall include cross-border as well as domestic direct mail;]</p> <p>Directive 97/67/EC in this article is repealed by Directive 2008/06/EC.</p> <p>Directive 2008/06/EC:</p>	Član 3.1.5)	<p>Direct mail [Član 3.1.5)]: Direktna pošta u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju je poštanska pošiljka koja se sastoji od reklamnih, marketinških i oglasnih materijala istovetne sadržine, izuzev ličnog/poslovnog imena primaoca i adrese, koja se šalje velikom broju primalaca, koja ne može da sadrži račun, fakturu, finansijski izveštaj i druge neidentične poruke a kada se šalje u istoj pošiljci, odnosno istom omotu sa drugom vrstom pošiljke, ne smatra se direktnom poštom u smislu ovog zakona</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(17) Direct mail consisting solely of advertising, marketing or publicity material and comprising an identical message, except for addressee's name, address and identifying number, may be considered as an item of correspondence.					
Član 2.9 Dir. 97/67	Registered item [Član 2.9 Dir. 97/67]: a service providing a flat-rate guarantee against risks of loss, theft or damage and supplying the sender, where appropriate upon request, with proof of the handing in of the postal item and/or of its delivery to the addressee;	Član 39	Recommended postal item [Član 39]: Registrovane poštanske pošiljke su poštanske pošiljke za koje poštanski operator izdaje pošiljaocu potvrdu o prijemu pošiljke, o kojima vodi posebnu evidenciju i koje se primaocu uručuju uz potpis ili drugi odgovarajući način, koji je propisan opštim uslovima operatora. Preporučena pismonosna pošiljka je registrovana poštanska pošiljka za koju korisnik može da dobije, na svoj zahtev, dokaz o uručenju;	PU		
Član 2.10 Dir. 97/67	Insured item [Član 2.10 Dir. 97/67]: a service insuring the postal item up to the value declared by the sender in the event of loss, theft or damage;	Član 39	Insured postal item [Član 39]: Vrednosna poštanska pošiljka je registrovana poštanska pošiljka, koja je osigurana za slučaj gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržina pošiljke, do visine vrednosti koju je naveo pošiljalac;	PU		
Član 2.11 Dir. 97/67	Cross-border mail [Član 2.11 Dir. 97/67]: mail from or to another Member State or from or to a third country;	Član 3.1.15)	Cross-border mail [Član 3.1.15]) Međunarodna poštanska pošiljka je poštanska pošiljka upućena u drugu ili primljena iz druge države;	PU		
Član 2.14 Dir. 97/67	Authorisations [Član 2.14 Dir. 97/67]: any permission setting out rights and obligations specific to the postal sector and allowing undertakings to provide postal services and, where applicable, to establish and/or operate their networks for the provision of such services, in the form of a general authorisation or individual licence as defined below: - ' general authorisation ': an authorisation, regardless of whether it is regulated by a "class licence" or under general law and regardless of whether such regulation requires registration or declaration procedures, which does not require the postal service provider concerned to obtain an explicit decision by the NRA before	Član 60.	General authorisation [Član 60]: Dozvolu za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge Regulator može izdati poštanskom operatoru za celu teritoriju Republike Srbije ili za određeni deo teritorije Republike Srbije. Individual Licence [Član 60]: Dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge se izdaje: 1) javnom poštanskom operatoru za celokupnu	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	exercising the rights stemming from the authorisation, - ‘individual licence’ : an authorisation which is granted by a NRA and which gives a postal service provider specific rights, or which subjects that undertaking's operations to specific obligations supplementing the general authorisation where applicable, where the postal service provider is not entitled to exercise the rights concerned until it has received the decision by the NRA;		teritoriju Republike Srbije i obuhvata sve usluge iz opsega univerzalne poštanske usluge; 2)poštanskom operatoru za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge kao davaocu univerzalne poštanske usluge za celokupnu teritoriju Republike Srbije.			
Član 2.15 Dir. 97/67	Terminal dues [Član 2.15 Dir. 97/67]: remuneration of US providers for the distribution of incoming cross-border mail comprising postal items from another Member State or from a third country;	Član 3.1.39)	Terminal dues [Član 3.1.39)] Terminalni troškovi predstavljaju nadoknadu davaocima univerzalne poštanske usluge za dalju distribuciju međunarodnih poštanskih pošiljaka u dolazu;	PU		
Član 2.17 Dir. 97/67	User [Član 2.17 Dir. 97/67]: any natural or legal person benefiting from postal service provision as a sender or an addressee;	Član 3.1.13)	User [Član 3.1.13)]: Korisnik poštanskih usluga je fizičko ili pravno lice koje koristi poštanske usluge kao pošiljalac ili primalac poštanske pošiljke;	PU		
Član 2.18 Dir. 97/67	NRA [Član 2.18 Dir. 97/67]: the body or bodies, in each Member State, to which the Member State entrusts, <i>inter alia</i> , the regulatory functions falling within the scope of this Directive;	Član 6. 1.	NRA [Član 6.1.): Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) je nezavisna regulatorna organizacija koja, između ostalog, vrši javna ovlašćenja u cilju regulisanja tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji.	PU		
Član 2.19 Dir. 97/67	Essential requirements [Član 2.19 Dir. 97/67]: general non-economic reasons which can induce a Member State to impose conditions on the supply of postal services. These reasons are the confidentiality of correspondence, security of the network as regards the transport of dangerous goods, respect for the terms and conditions of employment, social security schemes, laid down by law, regulation or administrative provision and/or by collective agreement negotiated between national social partners, in accordance with Community and national law and, where justified, data protection, environmental protection and regional planning. Data protection may include personal data protection, the confidentiality of information transmitted or stored and protection of privacy;	Član 16.3. Član 40.2. Član 44.4.	[Član 16.3): Načelo nepovredivosti tajnosti sadržine poštanskih pošiljaka, pisama i drugih sredstava opštenja može se narušiti samo na osnovu odluke suda, kada je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili zaštite bezbednosti Republike Srbije, otvaranjem ili privremenim oduzimanjem pisama. [Član 40.2): Poštanski operator može da izvrši uvid u sadržinu pošiljke na prijemu, pre njenog zatvaranja, a pošiljalac je dužan da omogućiti uvid, osim u pošiljke čija je sadržina pisano saopštenje. [Član 44.4): Podatke iz st. 1. i 2. ovog člana poštanski operator je	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 6.1.12)	<p>dužan da čuva 12 meseci, na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.</p> <p>[Član 6.1.12): 12) Regulator prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa;</p>			
Član 2.20 Dir. 97/67	<p>Services provided at single piece tariff [Član 2.20 Dir. 97/67]: postal services for which the tariff is set in the general terms and conditions of US provider(s) for individual postal items;</p>	<p>Član 3.1.16) Član 3.1.33) Član 3.1.43) Član 3.1.19) Član 3.1.29) Član 3.1.1) Član</p>	<p>Tariff categories[Član 3.1.16): Nomenklatura je spisak poštanskih usluga u okviru univerzalne poštanske usluge; Postage [Član 3.1.33): Poštarina je cena koju korisnik plaća za izvršenje poštanske usluge; Price list of postal services [Član 3.1.43): Cenovnik poštanskih usluga je spisak cena poštanskih usluga;</p> <p>Personalized postage stamp [Član 3.1.19): Personalizovana poštanska marka je marka koju javni poštanski operator na zahtev pravnih i fizičkih lica štampa na posebnom papiru, sa nominalnom vrednošću za pismo mase do 20 grama, sa motivom po ličnom izboru korisnika – naručioca marke, sadrži naziv zemlje i koristi se za plaćanje poštarine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju;</p> <p>Postage stamps [Član 3.1.29): Poštanske marke su vrednosnice kojima se unapred vrši plaćanje poštanskih usluga;</p> <p>Address [Član 3.1.1) Adresa je skup oznaka na poštanskoj pošiljci koje jednoznačno označavaju mesto uručenja poštanske pošiljke;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		<p>3.1.9)</p> <p>Član 3.1.11)</p> <p>Član 3.1.17)</p> <p>Član 3.1.42)</p> <p>Član 3.1.27.</p> <p>Član 39.</p>	<p>Identification sign [Član 3.1.9)] Identifikacioni znak je grafički simbol, odnosno logo koji na jedinstven način identifikuje određenog poštanskog operatora;</p> <p>Consolidators [Član 3.1.11)] Konsolidator je lice koje nije poštanski operator, odnosno davalac poštanskih usluga i koje, na osnovu ugovora o prikupljanju poštanskih pošiljaka, poštanske pošiljke prikupljene od pošiljaoca predaje poštanskom operatoru na dalju otpremu, radi uručjenja primaocu;</p> <p>General conditions for providing postal services [Član 3.1.17)] Opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga predstavljaju akt poštanskog operatora donet na osnovu zakona i podzakonskih akata pod kojima je poštanski operator dužan da obavlja poštanske usluge;</p> <p>Hybrid mail [Član 3.1.42)] Hibridna pošiljka je poštanska pošiljka koju formira i distribuiraju poštanski operator na osnovu podataka koje je dostavio pošiljalac elektronskim putem;</p> <p>Postal money order [Član 3.1.27)] Poštanska uputnica je registrovana poštanska pošiljka koja se prenosi poštanskom mrežom ili elektronskim putem, a služi kao osnov za isplatu novčanog iznosa primaocu;</p> <p>Unrecorded / recorded postal items [Član 39] Poštanske pošiljke, u smislu ovog zakona, su neregistrovane i registrovane poštanske pošiljke. Neregistrovana poštanska pošiljka je poštanska pošiljka za koju poštanski operator prilikom prijema ne izdaje potvrdu o prijemu pošiljke i o kojoj ne vodi evidenciju ni u jednoj od faza obavljanja poštanske usluge. Registrovane poštanske pošiljke su poštanske pošiljke</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>za koje poštanski operator izdaje pošiljaocu potvrdu o prijemu pošiljke, o kojima vodi posebnu evidenciju i koje se primaocu uručuju uz potpis ili drugi odgovarajući način, koji je propisan opštim uslovima operatora.</p> <p>Uz saglasnost primaoca registrovana poštanska pošiljka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju može se uručiti i bez potpisa.</p> <p>Registrovane poštanske pošiljke mogu biti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) preporučena pismonosna pošiljka, za koju korisnik može da dobije, na svoj zahtev, dokaz o uručenju; 2) vrednosna poštanska pošiljka, koja je osigurana za slučaj gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržina pošiljke, do visine vrednosti koju je naveo pošiljalac; 3) otkupna poštanska pošiljka je vrednosna poštanska pošiljka pri čijem uručenju se od primaoca preuzima iznos novca koji je na pošiljci naveo pošiljalac i koji poštanski operator uplaćuje pošiljaocu na tekući račun ili prosleđuje poštanskom uputnicom ili novčanom doznakom; 4) paket, sa ili bez označene vrednosti; 5) poštanska uputnica, koja je osigurana za slučaj gubitka, do visine vrednosti koju je naveo pošiljalac. 			
<p>Član 3.1+3.2 Dir. 97/67;</p> <p>Član 3.3</p>	<p>Notion [Član 3.1+3.2 Dir. 97/67]: Member States shall ensure that users enjoy the right to a US involving the permanent provision of a postal service of specified quality at all points in their territory at affordable prices for all users.</p> <p>To this end, Member States shall take steps to ensure that the density of the points of contact and of the access points takes account of the needs of users.</p> <p>Responsibility [Član 3.3 Dir. 97/67]: Member States shall take steps to ensure that the universal service is guaranteed not less than five working days a week, save in circumstances or geographical conditions deemed exceptional, and that it includes as a minimum: — one clearance,</p>	<p>Član 18.1.</p> <p>Član 21.</p>	<p>[Član 18.1.] Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg ekonomskog interesa koja se obavlja u kontinuitetu na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, bez diskriminacije.</p> <p>[Član 21.] Prijem i uručenje poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne poštanske usluge obavlja se po pravilu, pet dana u nedelji, osim u dane državnih i verskih praznika, više sile i odluke nadležnog organa u vezi ugroženosti zdravlja i sigurnosti zaposlenih kod poštanskog operatora.</p> <p>U slučaju drugih posebnih okolnosti, uključujući i geografske uslove, javni poštanski operator dužan je da dostupnost univerzalne poštanske usluge obezbedi</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Dir. 97/67 Član 4.1 Dir. 97/67	<p>—one delivery to the home or premises of every natural or legal person or, by way of derogation, under conditions at the discretion of the national regulatory authority, one delivery to appropriate installations</p> <p>[Član 4.1 Dir. 97/67] Each Member State shall ensure that the provision of the US is guaranteed and shall notify the Commission of the steps it has taken to fulfil this obligation. The Committee referred to in Article 21 shall be informed of the measures established by Member States to ensure the provision of the US.</p>	Član 19.	<p>na način da se prijem poštanskih pošiljaka i uručenje poštanskih pošiljaka na adresi primaoca obavljaju najmanje u jednom, unapred određenom, danu u toku nedelje.</p> <p>Regulator bliže uređuje uslove i način prijema i uručjenja poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne poštanske usluge u drugim okolnostima iz stava 2. ovoga člana aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona. Obavljanje pojedinih usluga koje pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi može se pravnim aktom nadležnog državnog organa prekinuti ili obustaviti u cilju zaštite opšteg interesa, javnog morala, javne bezbednosti, krivične istrage, javne politike i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.</p> <p>[Član 19.] Javni poštanski operator je dužan da obezbedi propisanu gustinu pristupnih tačaka u cilju obezbeđenja uslova za unapređenje i održivost pružanja univerzalne poštanske usluge, u skladu sa potrebama korisnika. Javni poštanski operator je dužan da korisnicima sa invaliditetom omogući dostupnost poštanskih usluga u smislu prilagođenog pristupa, odnosno ulaza u objekte poštanske mreže, kao i da prilagodi poštanske terminale osobama sa invaliditetom. Bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom kao i nomenklaturu , propisuje ministar nadležan za poslove poštanskog saobraćaja (u daljem tekstu: Ministar) na predlog Regulatora. Merila i kriterijime koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge propisuje Regulator.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>Davalac univerzalne poštanske usluge treba da ispuni uslove i kriterijume iz st. 3. i 4. ovog člana, sopstvenom poštanskom mrežom, ili sopstvenom poštanskom mrežom i na osnovu ugovora o pristupu mreži javnog poštanskog operatora.</p> <p>U obavljanju univerzalne poštanske usluge, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge je dužan da u slučaju štrajka obezbedi minimum procesa rada u cilju obezbeđivanja opšteg interesa građana u korišćenju univerzalne poštanske usluge, a zaposleni mogu početi štrajk ako se obezbedi minimum procesa rada, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način organizovanja štrajka.</p> <p>Organizovanje štrajka, odnosno učešće u štrajku ili drugom prekidu rada koji nije organizovan u skladu sa zakonom iz stava 6. ovog člana predstavlja povredu radne obaveze i organizatori štrajka i učesnici u štrajku u tom slučaju ne uživaju zaštitu u skladu sa tim zakonom.</p> <p>Javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge utvrđuje način obavljanja univerzalne poštanske usluge u slučaju vanredne situacije i ratnog stanja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove koji se odnose na oblast poštanskog saobraćaja.</p>			
<p>Član 3.3-3.6 Dir. 97/67]:</p>	<p>Minimum scope [Član 3.3-3.6 Dir. 97/67]:</p> <p>3.3Member States shall take steps to ensure that the US is guaranteed not less than 5 working days a week, save in circumstances or geographical conditions deemed exceptional, and that it includes as a minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> — one clearance, — one delivery to the home or premises of every natural or legal person or, by way of derogation, under conditions at the discretion of the NRA, one delivery to appropriate installations. <p>Any exception or derogation granted by a NRA in accordance with this paragraph must be communicated to the Commission and to all NRAs.</p>	<p>Član 21.</p>	<p>[Član 21.]</p> <p>Prijem i uručenje poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne poštanske usluge obavlja se po pravilu, pet dana u nedelji, osim u dane državnih i verskih praznika, više sile i odluke nadležnog organa u vezi ugroženosti zdravlja i sigurnosti zaposlenih kod poštanskog operatora.</p> <p>U slučaju drugih posebnih okolnosti, uključujući i geografske uslove, javni poštanski operator/davalac univerzalne poštanske usluge dužan je da dostupnost univerzalne poštanske usluge obezbedi na način da se prijem poštanskih pošiljaka i uručenje poštanskih pošiljaka na adresi primaoca obavljaju najmanje u jednom, unapred određenom, danu u toku nedelje.</p> <p>Regulator bliže uređuje uslove i način prijema i uručjenja poštanskih pošiljaka u okviru univerzalne</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>3.4.Each member state shall adopt the measures necessary to ensure that the US includes the following minimum facilities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the clearance, sorting, transport and distribution of postal items up to 2 kilograms, - the clearance, sorting, transport and distribution of postal packages up to 10 kilograms, - services for registered items and insured items. <p>3.5.The NRAs may increase the weight limit of US coverage for postal parcels to any weight not exceeding 20 kilograms and may lay down special arrangements for the door-to-door delivery of such parcels.</p> <p>Notwithstanding the weight limit of US coverage for postal parcels established by a given MS, MSs shall ensure that postal parcels received from other MSs and weighing up to 20 kilograms are delivered within their territory</p> <p>3.6.The minimum and maximum dimensions for the postal items in question shall be those as laid down in the relevant provisions adopted by the UPU.</p>	<p>Član 18</p>	<p>poštanske usluge u drugim okolnostima iz stava 2. ovoga člana aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona. Obavljanje pojedinih usluga koje pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi može se pravnim aktom nadležnog državnog organa prekinuti ili obustaviti u cilju zaštite opšteg interesa, javnog morala, javne bezbednosti, krivične istrage, javne politike i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.</p> <p>[Član 18] Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg ekonomskog interesa koja se obavlja u kontinuitetu na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, bez diskriminacije.</p> <p>Za obavljanje usluga iz stava 1. ovog člana, ovlašćuje se Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator.</p> <p>Univerzalna poštanska usluga obuhvata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih pošiljaka mase do dva kilograma; 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na limite; 3) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do deset kilograma; 4) usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do 20 kilograma u međunarodnom dolaznom poštanskom saobraćaju; 5) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje sekograma mase do sedam kilograma bez naplate poštarine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju; 6) prijem, prenos i isplatu poštanskih uputnica. <p>Najmanje i najveće dimenzije pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju moraju biti u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza.</p>			
<p>Član 4.2</p>	<p>Designation [Član 4.2 Dir. 97/67]: Member States may designate one or more</p>	<p>Član 18.2.</p>	<p>Član 18.2.] Za obavljanje usluga iz stava 1. ovog člana, ovlašćuje</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Dir. 97/67	<p>undertakings as US providers in order that the whole of the national territory can be covered. Member States may designate different undertakings to provide different elements of US and/or to cover different parts of the national territory. When they do so, they shall determine in accordance with Community law the obligations and rights assigned to them and shall publish these obligations and rights. In particular, Member States shall take measures to ensure that the conditions under which USs are entrusted are based on the principles of transparency, non-discrimination and proportionality, thereby guaranteeing the continuity of the US provision, by taking into account the important role it plays in social and territorial cohesion. Member States shall notify the Commission of the identity of the US provider(s) they designate. The designation of a US provider shall be subject to a periodic review and be examined against the conditions and principles set out in this Article.</p> <p>However, Member States shall ensure that the duration of this designation provides a sufficient period for return on investments</p>	<p>Član 22.</p> <p>Član 60.</p>	<p>se Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator.</p> <p>[Član 22.] Javni poštanski operator i davaoci univerzalne poštanske usluge dužni su da najmanje jednom godišnje Regulatoru dostave izveštaje o svom poslovanju, u cilju analize i unapređenja obavljanja univerzalne poštanske usluge. Javni poštanski operator godišnje obavlja ispitivanje o dostignutom nivou realizacije univerzalne poštanske usluge, merenjem kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge na osnovu utvrđenih kriterijuma. Ukoliko Regulatorna nesporn način utvrdi da poštanski operatori iz stava 1. ovog člana, ne obavljaju univerzalnu poštansku uslugu u skladu sa parametrima utvrđenim aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona, bez odlaganja će o tome obavestiti Ministarstvo.</p> <p>[Član 60.] Regulator izdaje sledeće vrste dozvola: 1) dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge i 2) dozvola za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge. Dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge se izdaje: 1) javnom poštanskom operatoru za celokupnu teritoriju Republike Srbije i obuhvata sve usluge iz opsega univerzalne poštanske usluge; 2) poštanskom operatoru za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge kao davaocu univerzalne poštanske usluge za celokupnu teritoriju Republike Srbije. Dozvolu za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge Regulator može izdati poštanskom operatoru za celu teritoriju Republike Srbije ili za određeni deo teritorije Republike Srbije.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		<p>Član 63.</p> <p>Član 64.</p>	<p>[Član 63.]</p> <p>Dozvola javnom poštanskom operatoru za obavljanje univerzalne poštanske usluge mora da sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podatke o imaoocu dozvole (poslovno ime, sedište, matični broj i PIB); 2) specifikaciju poštanskih usluga koje se pružaju na osnovu dozvole; 3) teritoriju na kojoj se obavlja univerzalna poštanska usluga; 4) rok važenja dozvole; 5) prava i obaveze u obavljanju univerzalne poštanske usluge. <p>Dozvola javnom poštanskom operatoru za univerzalnu poštansku uslugu izdaje sa na period od 15 godina.</p> <p>[Član 64.]</p> <p>Dozvolu za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge davaocu univerzalne poštanske usluge izdaje Regulator, na osnovu podnetog zahteva privrednog subjekta.</p> <p>Dozvolu za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge izdaje Regulator, na osnovu podnetog zahteva privrednog subjekta. Sadržaj zahteva za izdavanje dozvole iz stava 1. i 2. ovog člana bliže propisuje Regulator aktom iz člana 8. ovog zakona.</p> <p>Regulator je dužan da o urednom zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje univerzalne poštanske usluge odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, a urednost zahteva se ceni u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.</p> <p>Regulator je dužan da o urednom zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, a urednost zahteva se ceni u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 65.	<p>[Član 65]</p> <p>Dozvola iz člana 64. st. 1. i 2. mora da sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none">1) podatke o imaoocu dozvole (poslovno ime, sedište, matični broj i PIB);2) specifikaciju poštanskih usluga koje se pružaju na osnovu dozvole;3) teritoriju na kojoj se obavljaju poštanske usluge;4) rok važenja dozvole. <p>Dozvola se izdaje sa rokom važenja do deset godina.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
<p>Član 5 Dir. 97/67]</p>	<p>US requirements [Član 5 Dir. 97/67]: 1. Each Member State shall take steps to ensure that US provision meets the following requirements: - it shall offer a service guaranteeing compliance with the essential requirements, - it shall offer an identical service to users under comparable conditions, - it shall be made available without any form of discrimination whatsoever, especially without discrimination arising from political, religious or ideological considerations, - it shall not be interrupted or stopped except in cases of force majeure, - it shall evolve in response to the technical, economic and social environment and to the needs of users.</p> <p>2. The provisions of paragraph 1 shall not preclude measures which the Member States take in accordance with requirements relating to the public interest recognised in the Treaty, in particular Articles 30 and 46 thereof, concerning, inter alia, public morality, public security, including criminal investigations, and public policy.</p>	<p>Član 19.3.</p> <p>Član 21.4</p>	<p>Član 19.3] Bliže uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, koje se odnose na tehničke i tehnološke resurse javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, minimum radnog vremena, neophodne uslove za pružanje univerzalne poštanske usluge osobama sa invaliditetom kao i nomenklaturu , propisuje ministar nadležan za poslove poštanskog saobraćaja na predlog Regulatora.</p> <p>[Član 21.4.] Obavljanje pojedinih usluga koje pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi može se pravnim aktom nadležnog državnog organa prekinuti ili obustaviti u cilju zaštite opšteg interesa, javnog morala, javne bezbednosti, krivične istrage, javne politike i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.</p>	<p>PU</p>		
<p>Član 6 Dir. 97/67</p>	<p>Information to users/postal service providers [Član 6 Dir. 97/67]: Member States shall take steps to ensure that users and postal service providers are regularly given sufficiently detailed and up to-date information by the US provider(s) regarding the particular features of the US offered, with special reference to the general conditions of access to these services as well as to prices and quality standard levels. This information shall be published in an appropriate manner. Member States shall notify the Commission, of how the information to be published in accordance with the first paragraph is to be made available.</p>	<p>Član 23.</p>	<p>[Član 23.] Regulator na svojoj internet stranici objavljuje informacije o uslovima koji se odnose na obavljanje poštanskih usluga, vrste usluga, njihove karakteristike, poštarine i propisane parametre kvaliteta.</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
<p>Član 7.1 Dir. 97/67</p>	<p>No exclusive/special rights [Član 7.1 Dir. 97/67] Member States shall not grant or maintain in force exclusive or special rights for the establishment and provision of postal services.</p>	<p>Član 24.</p> <p>Član 105.</p> <p>Član 106.</p>	<p>[Član 24.] Rezervisane poštanske usluge su deo univerzalne poštanske usluge poverene javnom poštanskom operatoru, odnosno Javnom preduzeću „Pošta Srbije“, Beograd i obuhvataju: 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih poštanskih pošiljaka mase do 20 grama; 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, kao preporučenih poštanskih pošiljaka, bez obzira na limite; 3) prijem i prenos elektronske poruke u Jedinствeno elektronsko sanduče na Portalu eUprava. Poštanske usluge ne smatraju se rezervisanim poštanskim uslugama, ako im je poštarina bez dopunskih usluga viša od iznosa koji je dva i po puta veći od poštarine za prenos pismonosne pošiljke najbrže kategorije prema važećem cenovniku javnog poštanskog operatora. Javni poštanski operator je ovlašćen da rezervisane poštanske usluge iz stava 1. ovog člana obavlja kako u unutrašnjem, tako i u međunarodnom poštanskom saobraćaju. [Član 105.] Odredbe člana 24. ovog zakona primenjuju se do dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji. Odredbe člana 36. ovog zakona primenjuju se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji. [Član 106.] Član 18. stav 2. ovog zakona primenjuje se i nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, do donošenje odluke iz člana 61. stav 1. ovog zakona. Čl. 61 - 62. ovog zakona primenjuju se po isteku 5 godina od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, osim odredbe iz člana 61. stav 2. ovog zakona koja se primenjuje po isteku 3 godine od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.</p>	<p>DU</p>	<p>Predlogom zakona predloženo je smanjenje limita po masi za rezervisane poštanske usluge sa 50 grama na 20 grama, što će predstavljati naredni korak u liberalizaciji tržišta koja se u EU i u državama kandidatima za članstvo sprovodila postepeno, spuštanjem limita po masi i ceni, počev od 350 grama, preko 100 grama, sve do 50 grama i niže.</p> <p>Takođe, rezervisani servis je smanjen i u smislu obuhvata usluga, jer je iz istog isključena poštanska uputnica, a poštanska uputnica je registrovana poštanska pošiljka koja se prenosi poštanskom mrežom ili elektronskim putem, a služi kao osnov za isplatu novčanog iznosa primaocu.</p> <p>Ovako definisani prag za rezervisanu poštansku uslugu će se primenjivati do dana pristupanja Republike Srbije EU, odnosno potpuna liberalizacija tržišta poštanskih usluga planira se sa ulaskom Republike Srbije u Evropsku uniju.</p>	<p>Predloženo smanjenje limita daće se dodatni podstrek jačanju konkurencije u ovom segmentu, ali će se zadržati i postojanje rezervisanog servisa zbog izuzetnog značaja istog, kao načina nadoknade troškova pružanja univerzalne poštanske usluge, za čije obavljanje se ovlašćuje Javno preduzeće „Pošta Srbije“, Beograd, kao javni poštanski operator.</p>
<p>Član 7.1</p>	<p>Financing means [Član 7.1 Dir. 97/67] 1.Member States may finance the provision of US in</p>	<p>Član 33.2.</p>	<p>[Član 33.2.] Troškovi nastali pri obavljanju univerzalne poštanske</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
<p>Dir. 97/67; Član 7.2 Dir. 97/67; Član 7.3+7.4 Dir. 97/67;</p>	<p>accordance with one or more of the means provided for in par. 2, 3 and 4, or in accordance with any other means compatible with the Treaty.</p> <p>Public procurement [Član 7.2 Dir. 97/67] 2. Member States may ensure the provision of US by procuring such services in accordance with applicable public procurement rules and regulations, including, as provided for in Directive 2004/18/EC, competitive dialogue or negotiated procedures with or without publication of a contract notice.</p> <p>Public funds/compensation fund [Član 7.3+7.4 Dir. 97/67] 3. Where a Member State determines that the USO, as provided for in this Directive, entail a net cost, calculated taking into account Annex I, and represent an unfair financial burden on the US(s), it may introduce: (a) a mechanism to compensate the undertaking(s) concerned from public funds; or b) a mechanism for the sharing of the net cost of the USO between providers of services and/or users.</p> <p>4. Where the net cost is shared in accordance with paragraph 3(b), Member States may establish a compensation fund may be funded by service providers and/or users' fees, and is administered for this purpose by a body independent of the beneficiary or beneficiaries. Member States may make the granting of authorisations to service providers under Article 9(2) subject to an obligation to make a financial contribution to that fund or to comply with USOs. The USOs of the US provider(s) set out in Article 3 may be financed in this manner.</p> <p>5. Member States shall ensure that the principles of transparency, non-discrimination and proportionality are respected in establishing the compensation fund and when fixing the level of the financial contributions referred to in paragraphs 3 and 4. Decisions taken in accordance with paragraphs 3 and 4 shall be based on</p>	<p>Član 34.</p>	<p>usluge od strane javnog poštanskog operatora, podmiruju se prvenstveno od prihoda nastalih obavljanjem rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga, iz domena univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Odvojeno računovodstvo [Član 34.] Poštanski operator koji pored poštanskih usluga obavlja jednu ili više drugih delatnosti dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanskih usluga. Javni poštanski operator i davalac univerzalne poštanske usluge su dužni da računovodstveno odvoje prihode i troškove ostvarene od univerzalne poštanske usluge, od prihoda i troškova ostvarenih od poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, prema vrstama usluga. Javni poštanski operator je dužan da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju prihoda i troškova svih usluga, kako bi se omogućio pregled prihoda i troškova po vrstama poštanskih usluga, po fazama obavljanja poštanskih usluga i po jedinici poštanske usluge. Računovodstveno razdvajanje služi kao izvor podataka za davanje saglasnosti na poštarine univerzalne poštanske usluge, kao i za obračun neto troška univerzalne poštanske usluge. Javni poštanski operator dužan je da prihode od rezervisanih poštanskih usluga računovodstveno odvoji od prihoda ostvarenih od nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge. Troškovi koji se mogu direktno pripisati pojedinačnoj usluzi se pripisuju toj usluzi. Zajednički troškovi, odnosno troškovi koji ne mogu direktno da se pripišu pojedinačnim uslugama, raspoređuju se, kada je to moguće, na osnovu direktne analize nastanka tih troškova. Ako direktna analiza nije moguća, kategorije zajedničkih troškova dele se na osnovu indirektnog povezivanja sa drugim kategorijama troškova koje je moguće utvrditi, pri čemu se indirektna povezanost temelji na sličnim troškovnim strukturama.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	objective and verifiable criteria and be made public.		<p>Kada ni direktne ni indirektne mere utvrđivanja troškova ne mogu da se sprovedu, određena kategorija troškova će biti utvrđena na osnovu opšteg pokazatelja određenog i izračunatog posebno za svaku pojedinačnu uslugu.</p> <p>Zajednički troškovi koji su neophodni za obavljanje univerzalne poštanske usluge i poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge biće odgovarajuće raspodeljeni kada univerzalna poštanska usluga i poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge koriste iste izvore troškova.</p> <p>Javni poštanski operator ne može da koristi prihode od rezervisanih poštanskih usluga za subvencionisanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge ili drugih poslovnih aktivnosti, osim za troškove nastale obavljanjem univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Regulator bliže uređuje način vođenja odvojenog računovodstva, alokaciju troškova i provere verodostojnosti internog obračuna javnog poštanskog operatora.</p> <p>Javni poštanski operator sačinjava godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Regulator po službenoj dužnosti vrši proveru izveštaja iz stava 12. ovog člana samostalno ili angažuje nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Regulator je dužan da jednom godišnje, do 31. decembra tekuće godine, objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana.</p> <p>Neto trošak [Član 35.] Neto trošak je svaki trošak koji je neophodan za obavljanje univerzalne poštanske usluge i koji je povezan sa tom uslugom, a izračunava se kao razlika</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 35.	<p>između neto troška javnog poštanskog operatora koji posluje sa obavezom obavljanja univerzalne poštanske usluge i neto troška koji bi imao da nema obavezu obavljanja univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Obračun neto troška sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstveno poslovanje tako da se izbegne višestruki obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova u obavljanju univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Obračun neto troška javnog poštanskog operatora uključuje troškove univerzalne poštanske usluge koji se mogu izvršavati samo sa gubitkom, kao i sve direktne i indirektno koristi koje javni poštanski operator ima na osnovu obavljanja univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Direktne i indirektno koristi javnog poštanskog operatora usluge obuhvataju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prihode od univerzalne poštanske usluge; 2) prihode od usluga koje ne čine univerzalnu poštansku uslugu, a javni poštanski operator ih ne bi ostvario kada ne bi obavljao univerzalnu poštansku uslugu. <p>Naknada za nepravredno finansijsko opterećenje [Član 36.]</p> <p>Javni poštanski operator ima pravo na naknadu neto troška nastalog u obavljanju univerzalne poštanske usluge, ako dokaže da su troškovi veći od ostvarenih prihoda u prethodnoj godini i predstavljaju nepravredan teret za poslovanje poštanskog operatora.</p> <p>Javni poštanski operator sačinjava obračun neto troška nastalog obavljanjem univerzalne poštanske usluge i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Javni poštanski operator može u postupku sačinjavanja obračuna neto troška angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Na osnovu dostavljenog obračuna iz stava 2. ovog člana, Regulator vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravredno opterećenje javnog poštanskog operatora.</p> <p>Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 36.	<p>poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge. Regulator može u postupku provere angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Regulator donosi odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora.</p> <p>Troškovi iz stava 1. ovog člana se nadoknađuju na zahtev javnog poštanskog operatora u skladu sa odlukom Regulatora iz stava 4. ovog člana, iz Budžeta Republike Srbije, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, a u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.</p> <p>Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog poštanskog operatora iz člana 35. ovog zakona i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja.</p> <p>[Član 68.]</p> <p>Poštanski operatori plaćaju taksu za izdavanje dozvola i taksu za izmenu dozvole.</p> <p>Poštanski operatori su dužni da na ime naknade operativnih troškova plaćaju Regulatoru do 0,4% od ukupnog prihoda ostvarenog od obavljanja poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini.</p> <p>Regulator, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, utvrđuje visinu i način plaćanja takse iz stava 1. ovog člana i visinu i način plaćanja naknade na ime operativnih troškova iz stava 2. ovog člana.</p> <p>Sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana koriste se za obavljanje regulatornih poslova Regulatora.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 68.				
Član 8 Dir. 97/67	<p>Member States' rights [Član 8 Dir. 97/67] The provisions of Article 7 shall be without prejudice to Member States' right to organize the siting of letter boxes on the public highway,</p> <p>the issue of postage stamps</p> <p>and the registered mail service used in the course of judicial or administrative procedures in accordance with their national legislation.</p>	<p>Član 41.</p> <p>Član 71.</p> <p>Član 24.</p>	<p>[Član 41.] Javni poštanski operator postavlja i održava poštanske sandučice na javnim površinama na osnovu odobrenja nadležnog organa.</p> <p>[Član 71.] Poslovi u vezi sa izdavanjem, prodajom i povlačenjem iz upotrebe poštanskih maraka poveravaju se Javnom preduzeću „Pošta Srbije”, Beograd. Poštanske marke Republike Srbije moraju ispunjavati uslove propisane aktima Svetskog poštanskog saveza i sadržati reč: „Srbija”.</p> <p>[Član 24.] Rezervisane poštanske usluge su deo univerzalne poštanske usluge poverene javnom poštanskom operatoru, odnosno Javnom preduzeću „Pošta Srbije“, Beograd i obuhvataju: (...) 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, kao preporučenih poštanskih pošiljaka, bez obzira na limite;			
Član 9 Dir. 97/67	<p>[Član 9 Dir. 97/67]</p> <p>1. For services which fall outside the scope of the US, Member States may introduce general authorisations to the extent necessary to guarantee compliance with the essential requirements.</p> <p>2. For services which fall within the scope of the US, Member States may introduce authorisation procedures, including individual licences, to the extent necessary in order to guarantee compliance with the essential requirements and to ensure the provision of the US.</p> <p>The granting of authorisations may:</p> <ul style="list-style-type: none"> - be made subject to USO obligations, - if necessary and justified, impose requirements concerning the quality, availability and performance of the relevant services, - where appropriate, be subject to an obligation to make a financial contribution to the sharing mechanisms referred to in Article 7, if the provision of the US entails a net cost and represents an unfair burden on the US provider(s), designated in accordance with 	Član 60.	<p>[Član 60.]</p> <p>Poštanski operator, koji je upisan u registar privrednih subjekata u Republici Srbiji, obavlja poštanske usluge na osnovu dozvole.</p> <p>Regulator izdaje sledeće vrste dozvola:</p> <p>1) dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge i</p> <p>2) dozvola za obavljanje poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Dozvola za obavljanje univerzalne poštanske usluge se izdaje:</p> <p>1) javnom poštanskom operatoru za celokupnu teritoriju Republike Srbije i obuhvata sve usluge iz opsega univerzalne poštanske usluge;</p> <p>2) poštanskom operatoru za obavljanje jedne ili više usluga iz opsega univerzalne poštanske usluge kao davaocu univerzalne poštanske usluge za celokupnu teritoriju Republike Srbije.</p> <p>Dozvolu za obavljanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge Regulator može izdati poštanskom operatoru za celu teritoriju Republike Srbije ili za određeni deo teritorije Republike Srbije.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Article 4,</p> <p>- where appropriate, be subject to an obligation to make a financial contribution to the NRA's operational costs referred to in Article 22,</p>	<p>Član 67.</p> <p>Član 68.</p> <p>Član 69.</p>	<p>[Član 67.] Regulator može izmeniti dozvolu, po službenoj dužnosti, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima drugim propisima ili u cilju obezbeđenja održivosti obavljanja univerzalne poštanske usluge. Regulator može izmeniti dozvolu i na zahtev poštanskog operatora. Dozvola prestaje da važi oduzimanjem, istekom roka na koji je izdata ili na zahtev imaoaca dozvole. Pre donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Regulator je dužan da obavesti Ministarstvo ukoliko se izmene odnose na dozvolu za obavljanje univerzalne poštanske usluge.</p> <p>[Član 68.] Poštanski operatori plaćaju taksu za izdavanje dozvola i taksu za izmenu dozvole. Poštanski operatori su dužni da na ime naknade operativnih troškova plaćaju Regulatoru do 0,4% od ukupnog prihoda ostvarenog od obavljanja poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini. Regulator, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, utvrđuje visinu i način plaćanja takse iz stava 1. ovog člana i visinu i način plaćanja naknade na ime operativnih troškova iz stava 2. ovog člana. Sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana koriste se za obavljanje regulatornih poslova Regulatora. [Član 69.] Regulator može imaoцу dozvole oduzeti dozvolu za obavljanje poštanskih usluga u sledećim slučajevima: 1) ako je dozvolu dobio na osnovu neistinitih podataka, koji su bili od značaja za donošenje odluke; 2) ako ne obavlja poštanske usluge u skladu sa zakonom, na način i pod uslovima utvrđenim dozvolom; 3) ako i posle pisane opomene u roku od 15 dana ne izmiri obavezu iz člana 68. stav 2. ovog zakona; 4) ako je protivzakonitim obavljanjem delatnosti naneo štetu opštem interesu ili prouzrokovao štetu većih razmera; 5) ako nije otpočeo sa obavljanjem poštanskih usluga</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>- where appropriate, be made subject to or impose an obligation to respect working conditions laid down by national legislation.</p> <p>Obligations and requirements referred to in the first indent and in Article 3 may only be imposed on designated US providers.</p> <p>Except in the case of undertakings that have been designated as US providers in accordance with Article 4, authorisations may not:</p> <ul style="list-style-type: none"> - be limited in number, - for the same elements of the US or parts of the national territory, impose USOs and, at the same time, financial contributions to a sharing mechanism, - duplicate conditions which are applicable to undertakings by virtue of other, non-sector-specific national legislation, - impose technical or operational conditions other than those necessary to fulfil the obligations of this Directive. <p>3. The procedures, obligations and requirements referred to in paragraphs 1 and 2 shall be transparent, accessible, non-discriminatory, proportionate, precise and unambiguous, made public in advance and based on objective criteria. Member States shall ensure that the reasons for refusing or withdrawing an authorisation in whole or in part are communicated to the applicant and shall establish an appeal procedure.</p>		<p>u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole ili je nastupio prekid u obavljanju poštanskih usluga u neprekidnom trajanju duže od 12 meseci.</p> <p>Regulator donosi odluke u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.</p> <p>Odluke Regulatora iz stava 2. ovog člana su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Upravnim sudom.</p>			
<p>Član 11a Dir. 97/67</p>	<p>Access to infrastructure/services [Član 11a Dir. 97/67]</p> <p>Whenever necessary to protect the interest of users and/or to promote effective competition, and in the light of national conditions and national legislation, Member States shall ensure that transparent, non-discriminatory access conditions are available to</p>	<p>Član 52.</p>	<p>Access to the public postal operator's postal network [Član 52.]</p> <p>Javni poštanski operator je dužan da omogući drugim poštanskim operatorima i konsolidatorima (u daljem tekstu: korisnik pristupa), pristup poštanskoj mreži. Regulator bliže propisuje pristup poštanskoj mreži iz stava 1. ovog člana.</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>elements of postal infrastructure or services provided within the scope of the US, such as postcode system, address database, post office boxes, delivery boxes, information on change of address, re-direction service and return to sender service. This provision shall be without prejudice to the right of Member States to adopt measures to ensure access to the postal network under transparent, proportional and non-discriminatory conditions.</p>	<p>Član 53-59.</p>	<p>Uslovi i cene pristupa poštanskoj mreži moraju biti unapred poznati, transparentni i nediskriminatorni za sve korisnike pristupa.</p> <p>[Član 53.] Zahtev za pristup poštanskoj mreži mora da sadrži: 1) podatke o korisniku pristupa (naziv i sedište); 2) spisak poštanskih usluga i procenu količine pošiljaka kojima pristupa mreži u toku kalendarskog meseca; 3) procenu dinamike predaje pošiljaka; 4) tačke i način pristupa poštanskoj mreži; 5) period za koji se zahteva pristup poštanskoj mreži. Javni poštanski operator je u obavezi da o zahtevu za pristup mreži odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.</p> <p>[Član 54.] Javni poštanski operator može odbiti zahtev za pristup poštanskoj mreži ako: 1) korisnik pristupa nema tehničko-tehnološke mogućnosti za podršku pristupa mreži; 2) se pristupom mreži ugrožavaju prava i obaveze javnog poštanskog operatora u pružanju univerzalne poštanske usluge ili se ugrožava kvalitet pružanja usluge; 3) poštanski operator ne prihvati uslove utvrđene aktom Regulatora i cene utvrđene cenovnikom za pružanje usluga javnog poštanskog operatora. Javni poštanski operator je, u slučaju odbijanja zahteva o pristupu mreži, dužan da podnosiocu zahteva dostavi odluku o odbijanju sa obrazloženjem u roku od osam dana od dana donošenja odluke.</p> <p>[Član 55.] Regulator rešava sporove u vezi sa pristupom mreži. Regulator odlučuje o sporu u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka za rešavanje spora i odluku objavljuje na svojoj internet stranici u roku od osam dana od dana donošenja. U rešavanju spora u vezi sa pristupom Regulator donosi odluke u skladu sa odredbama zakona kojim se</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>uređuje opšti upravni postupak. Odluke Regulatora iz stava 3. ovog člana su konačne i protiv istih se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Upravnim sudom.</p> <p>[Član 56.] Međusobna prava i obaveze javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa uređuju se ugovorom o pristupu. Ugovor iz stava 1. ovog člana mora da sadrži: 1) prava i obaveze javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa; 2) vrste usluga koje će korisnik pristupa obavljati i uslove pristupa; 3) tačke pristupa poštanskoj mreži; 4) cene, način i rokove plaćanja za pristup poštanskoj mreži; 5) postupak izmene ugovora; 6) rok važenja ugovora i razloge za raskid ugovora. Na ugovor iz stava 1. ovog člana Regulator daje saglasnost u roku od 30 dana od dana prijema ugovora.</p> <p>[Član 57.] Na osnovu zaključenog ugovora, javni poštanski operator je dužan da korisnicima pristupa omogući i pristup: 1) bazi poštanskih adresnih podataka na osnovu koje se vrši adresovanje, sortiranje i usmeravanje pošiljaka; 2) podacima o promeni adrese, preusmeravanju poštanskih pošiljaka i vraćanju pošiljaka pošiljaocu. Korisnik pristupa navedene podatke ne može ustupati drugim licima. Korisnik pristupa je dužan da obezbedi tajnost adresnih podataka po kojima se vrši adresovanje, sortiranje i usmeravanje pošiljaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka. Baze poštanskih adresnih podataka i drugi podaci su vlasništvo javnog poštanskog operatora.</p> <p>[Član 58.]</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>Cena pristupa poštanskoj mreži utvrđuje se na osnovu stvarnih troškova pristupa mreži pri čemu se cena umanjuje za troškove koje je korisnik pristupa imao za obezbeđenje pristupa poštanskoj mreži, kao izbegnuti trošak javnog poštanskog operatora.</p> <p>Cene pristupa poštanskoj mreži, kao i cene za pristup podacima i uslugama, deo su cenovnika za pružanje usluga javnog poštanskog operatora.</p> <p>Regulator može utvrditi i godišnju naknadu na ime učešća u troškovima održavanja poštanske mreže aktom iz člana 52. stav 2. ovog zakona.</p> <p>[Član 59.] Ugovor o pristupu poštanskoj mreži prestaje da važi: 1) istekom roka na koji je zaključen, u slučaju da nije produžen; 2) sporazumno; 3) otkazom jedne ugovorne strane; 4) izricanjem mere zabrane obavljanja delatnosti korisniku pristupa.</p> <p>Ugovor iz stava 1. ovog člana prestaje da važi i u slučaju oduzimanja dozvole jednoj od ugovornih strana ili kada se nad ovlašćenim davaocem univerzalne poštanske usluge ili korisnikom pristupa pokrene postupak stečaja ili likvidacije.</p>			
<p>Član 12 Dir. 97/67</p>	<p>US tariffs [Član 12 Dir. 97/67] Member States shall take steps to ensure that the tariffs for each of the services forming part of the US comply with the following principles:</p> <p>– prices shall be affordable and must be such that all users, independent of geographical location, and, in the light of specific national conditions, have access to the services provided. Member States may maintain or introduce the provision of a free postal service for the use of blind and partially-sighted persons, – prices must be geared to costs; – prices shall be cost-oriented and give incentives for an efficient US provision. Whenever necessary for reasons relating to the public interest, Member States may decide that a uniform tariff shall be applied,</p>	<p>Član 28.</p>	<p>[Član 28.] Poštarina za obavljanje poštanskih usluga plaća se prema cenovniku poštanskih usluga, po pravilu unapred, ako ugovorom poštanskog operatora i korisnika nije drugačije određeno.</p> <p>Cenovnik poštanskih usluga iz stava 1. ovog člana, i uslove za ostvarivanje popusta poštanski operator je dužan da istakne na vidnom mestu u prostorijama u kojima pruža poštanske usluge i na svojoj internet stranici.</p> <p>Pošanski operator je dužan da na zahtev korisnika da na uvid važeći cenovnik poštanskih usluga.</p> <p>Pošanski operator je dužan da primenjuje poštarinu u skladu sa cenovnikom poštanskih usluga.</p> <p>[Član 30.]</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>throughout their national territory and/or cross-border, to services provided at single piece tariff and to other postal items,</p> <p>— the application of a uniform tariff shall not exclude the right of the US provider(s) to conclude individual agreements on prices with users,</p> <p>— tariffs shall be transparent and non-discriminatory,</p> <p>— whenever US providers apply special tariffs, for example for services for businesses, bulk mailers or consolidators of mail from different users, they shall apply the principles of transparency and non-discrimination with regard both to the tariffs and to the associated conditions. The tariffs, together with the associated conditions, shall apply equally both as between different third parties and as between third parties and US providers supplying equivalent services. Any such tariffs shall also be available to users, in particular individual users and small and medium-sized enterprises, who post under similar conditions.</p>	<p>Član 30.</p> <p>Član 31.</p>	<p>Poštarina za univerzalnu poštansku uslugu mora biti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ista za sve korisnike na celokupnoj teritoriji Republike Srbije na kojoj se obavlja univerzalna poštanska usluga; 2) pristupačna, zasnovana na realnim troškovima i podsticajna za efikasno obavljanje univerzalne poštanske usluge; 3) besplatna za sekograme koje koriste slepa i slabovidna lica; 4) transparentna; 5) određena na način da pojedinim korisnicima ne daje prednost u odnosu na druge korisnike pod istim ili sličnim uslovima. <p>Na poštarinu iz stava 1. ovog člana, osim rezervisanih poštanskih usluga, saglasnost daje Regulator.</p> <p>Cenovnik za univerzalnu poštansku uslugu osim rezervisanih poštanskih usluga i uslovi na osnovu kojih se daju popusti, dostavljaju se Regulatoru na saglasnost, koji je u obavezi da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.</p> <p>Na akt javnog poštanskog operatora kojim se utvrđuje poštarina za rezervisane poštanske usluge saglasnost daje Vlada.</p> <p>[Član 31.] Javni poštanski operator i davalac univerzalne poštanske usluge mogu odobriti popuste korisnicima koji šalju veći broj pošiljaka, pod uslovom da je takav popust određen uz uvažavanje stvarnih troškova i da je predviđen cenovnikom poštanskih usluga, kao i da se primenjuje na sve korisnike koji šalju pošiljke pod jednakim ili sličnim uslovima, uvažavajući načela transparentnosti i zabrane diskriminacije. Popusti iz stava 1. ovog člana, ne uračunavaju se u neto trošak javnog poštanskog operatora.</p>			
<p>Član 14 Dir. 97/67</p>	<p>Accounting [Član 14 Dir. 97/67] 1. Member States shall take the measures necessary to ensure that the accounting of the universal service</p>	<p>Član 34.</p>	<p>[Član 34.] Poštanski operator koji pored poštanskih usluga obavlja jednu ili više drugih delatnosti dužan je da</p>	<p>DU</p>	<p>Akt je u ovom delu delimično usklađen imajući u vidu potrebu za postojanjem</p>	<p>Sva nekompatibilna isključiva prava biće uklonjeni nakon</p>

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>providers is conducted in accordance with the provisions of this Article.</p> <p>2. The US provider(s) shall keep separate accounts within their internal accounting systems in order to clearly distinguish between each of the services and products which are part of the US and those which are not. This accounting separation shall be used as an input when Member States calculate the net cost of the US. Such internal accounting systems shall operate on the basis of consistently applied and objectively justifiable cost accounting principles.</p> <p>3. The accounting systems referred to in par. 2 shall, without prejudice to par. 4, allocate costs in the following manner:</p> <p>(a) costs which can be directly assigned to a particular service or product shall be so assigned;</p> <p>(b) common costs, that is costs which cannot be directly assigned to a particular service or product, shall be allocated as follows:</p> <p>(i) whenever possible, common costs shall be allocated on the basis of direct analysis of the origin of the costs themselves;</p> <p>(ii) when direct analysis is not possible, common cost categories shall be allocated on the basis of an indirect linkage to another cost category or group of cost categories for which a direct assignment or allocation is possible; the indirect linkage shall be based on comparable cost structures;</p> <p>(iii) when neither direct nor indirect measures of cost allocation can be found, the cost category shall be allocated on the basis of a general allocator computed by using the ratio of all expenses directly or indirectly assigned or allocated, on the one hand, to each of the USs and, on the other hand, to the other services;</p> <p>(iv) common costs, which are necessary for the provision of both USs and non-USs, shall be allocated appropriately; the same cost drivers must be applied to both USs and non-USs.</p> <p>4. Other cost accounting systems may be applied only if they are compatible with par. 2 and have been</p>		<p>vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanskih usluga.</p> <p>Javni poštanski operator i davalac univerzalne poštanske usluge su dužni da računovodstveno odvoje prihode i troškove ostvarene od univerzalne poštanske usluge, od prihoda i troškova ostvarenih od poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge, prema vrstama usluga.</p> <p>Javni poštanski operator je dužan da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju prihoda i troškova svih usluga, kako bi se omogućio pregled prihoda i troškova po vrstama poštanskih usluga, po fazama obavljanja poštanskih usluga i po jedinici poštanske usluge. Računovodstveno razdvajanje služi kao izvor podataka za davanje saglasnosti na poštarine univerzalne poštanske usluge, kao i za obračun neto troška univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Javni poštanski operator dužan je da prihode od rezervisanih poštanskih usluga računovodstveno odvoji od prihoda ostvarenih od nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Troškovi koji se mogu direktno pripisati pojedinačnoj usluzi se pripisuju toj usluzi.</p> <p>Zajednički troškovi, odnosno troškovi koji ne mogu direktno da se pripišu pojedinačnim uslugama, raspoređuju se, kada je to moguće, na osnovu direktne analize nastanka tih troškova.</p> <p>Ako direktna analiza nije moguća, kategorije zajedničkih troškova dele se na osnovu indirektnog povezivanja sa drugim kategorijama troškova koje je moguće utvrditi, pri čemu se indirektna povezanost temelji na sličnim troškovnim strukturama.</p> <p>Kada ni direktne ni indirektno mere utvrđivanja troškova ne mogu da se sprovedu, određena kategorija troškova će biti utvrđena na osnovu opšteg pokazatelja određenog i izračunatog posebno za svaku pojedinačnu uslugu.</p> <p>Zajednički troškovi koji su neophodni za obavljanje univerzalne poštanske usluge i poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge biće odgovarajuće raspodeljeni kada univerzalna poštanska</p>		<p>rezervisanog servisa.</p> <p>Predlogom zakona predloženo je preciznije odvojeno računovodstvo.</p> <p>Detaljnije su definisane procedure vođenja odvojenog računovodstva, od strane javnog poštanskog operatora, koji ima obavezu da svojim internim obračunom obezbedi alokaciju troškova svih usluga, imajući u vidu da će ovakvo računovodstveno razdvajanje služiti i kao izvor podataka za obračun eventualnog neto troška univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Utvrđen je rok u kojem javni poštanski operator dostavlja sačinjen godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva, na saglasnost Regulatoru, a to je, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Utvrđen je rok u kojem Regulator ima obavezu da objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, a to je do 31. decembra tekuće godine.</p>	<p>pristupanja.</p>

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>approved by the NRA. The Commission shall be informed prior to their application.</p> <p>5. NRAs shall ensure that compliance with one of the cost accounting systems described in paragraphs 3 or 4 is verified by a competent body which is independent of the US provider. Member States shall ensure that a statement concerning compliance is published periodically.</p> <p>6. The NRA shall keep available, to an adequate level of detail, information on the cost accounting systems applied by a US provider, and shall submit such information to the Commission on request.</p> <p>7. On request, detailed accounting information arising from these systems shall be made available in confidence to the NRA and to the Commission.</p> <p>8. Where a given Member State has not used a financing mechanism for the provision of the US, as permitted under Article 7, and where the NRA is satisfied that none of the designated US providers in that Member State is in receipt of State assistance, hidden or otherwise, and that competition in the market is fully effective, the NRA may decide not to apply the requirements of this Article.</p> <p>9. This Article may, however, be applied to the US provider designated before the final date for Full Market Opening as long as no other US provider(s) have been designated. The NRA shall inform the Commission in advance of any such decision.</p> <p>10. Member States may require those postal service providers which are obliged to contribute to a compensation fund to introduce an appropriate accounting separation to ensure the functioning of the fund.</p>		<p>usluga i poštanske usluge izvan opsega univerzalne poštanske usluge koriste iste izvore troškova.</p> <p>Javni poštanski operator ne može da koristi prihode od rezerviranih poštanskih usluga za subvencionisanje poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge ili drugih poslovnih aktivnosti, osim za troškove nastale obavljanjem univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Regulator bliže uređuje način vođenja odvojenog računovodstva, alokaciju troškova i provere verodostojnosti internog obračuna javnog poštanskog operatora.</p> <p>Javni poštanski operator sačinjava godišnji izveštaj o načinu vođenja odvojenog računovodstva u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Regulator po službenoj dužnosti vrši proveru izveštaja iz stava 12. ovog člana samostalno ili angažuje nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Regulator je dužan da jednom godišnje, do 31. decembra tekuće godine, objavljuje izveštaje o usklađenosti vođenja računovodstvenog razdvajanja od strane javnog poštanskog operatora za prethodnu godinu, u skladu sa ovim zakonom i aktom iz stava 11. ovog člana.</p>			
Član 15 Dir. 97/67	[Član 15 Dir. 97/67] The financial accounts of all US providers shall be drawn up, submitted to audit by an independent	Član 36.	[Član 36.] Javni poštanski operator ima pravo na naknadu neto troška nastalog u obavljanju univerzalne poštanske	PU	.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>auditor and published in accordance with the relevant Community and national legislation to commercial undertakings.</p>		<p>usluge, ako dokaže da su troškovi veći od ostvarenih prihoda u prethodnoj godini i predstavljaju nepravedan teret za poslovanje poštanskog operatora.</p> <p>Javni poštanski operator sačinjava obračun neto troška nastalog obavljanjem univerzalne poštanske usluge i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Javni poštanski operator može u postupku sačinjavanja obračuna neto troška angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Na osnovu dostavljenog obračuna iz stava 2. ovog člana, Regulator vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje javnog poštanskog operatora.</p> <p>Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Regulator može u postupku provere angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Regulator donosi odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora.</p> <p>Troškovi iz stava 1. ovog člana se nadoknađuju na zahtev javnog poštanskog operatora u skladu sa odlukom Regulatora iz stava 4. ovog člana, iz Budžeta Republike Srbije, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, a u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.</p> <p>Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog poštanskog operatora iz člana 35. ovog zakona i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja.</p>			
<p>Član 16 Član 17</p>	<p>[Član 16] Member States shall ensure that quality-of-service standards are set and published in relation to US in order to guarantee a postal service of good quality.</p> <p>Quality standards shall focus, in particular, on routing</p>	<p>Član 19.4.</p>	<p>[Član 19.4.] Merila i kriterijime koje mora ispunjavati poštanska mreža javnog poštanskog operatora/davaoca univerzalne poštanske usluge, vodeći računa o gustini naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, kao i bliže parametre</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>times and on the regularity and reliability of services.</p> <p>These standards shall be set by:</p> <ul style="list-style-type: none"> — the Member States in the case of national services, — the EP and the Council in the case of intra-Community cross-border services (see Annex II). <p>(...).</p> <p>Independent performance monitoring shall be carried out at least once a year by external bodies having no links with the US providers under standardised conditions to be specified in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 21(2) and shall be the subject of reports published at least once a year</p> <p>[Član 17] Member States shall lay down quality standards for national mail and shall ensure that they are compatible with those laid down for intra-Community cross-border services.</p> <p>Member States shall notify their quality standards for national services to the Commission, who will publish them in the same manner as the standards for intra-Community cross-border services referred to in Article 18.</p> <p>NRAs shall ensure that independent performance monitoring is carried out in accordance with the fourth subparagraph of Article 16, that the results are justified, and that corrective action is taken where necessary.</p>	<p>Član 23.</p> <p>Član 22.</p>	<p>kvaliteta za obavljanje univerzalne poštanske usluge propisuje Regulator.</p> <p>[Član 23.] Regulator na svojoj internet stranici objavljuje informacije o uslovima koji se odnose na obavljanje poštanskih usluga, vrste usluga, njihove karakteristike, poštarine i propisane parametre kvaliteta.</p> <p>[Član 22.] Javni poštanski operator i davaoci univerzalne poštanske usluge dužni su da najmanje jednom godišnje Regulatoru dostave izveštaje o svom poslovanju, u cilju analize i unapređenja obavljanja univerzalne poštanske usluge. Javni poštanski operator godišnje obavlja ispitivanje o dostignutom nivou realizacije univerzalne poštanske usluge, merenjem kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge na osnovu utvrđenih kriterijuma. Ukoliko Regulator na nesporan način utvrdi da poštanski operatori iz stava 1. ovog člana, ne obavljaju univerzalnu poštansku uslugu u skladu sa parametrima utvrđenim aktom iz člana 19. stav 4. ovog zakona, bez odlaganja će o tome obavestiti Ministarstvo.</p>			
Član 19	<p>[Član 19] 1. Member States shall ensure that transparent, simple and inexpensive procedures are made available by all postal service providers for dealing with postal users' complaints, particularly in cases involving loss, theft, damage or non-compliance with service quality standards (including procedures for determining where responsibility lies in cases where more than one operator is involved), without prejudice to relevant</p>	Član 74-78.	<p>[Član 74.] Ukoliko korisnik smatra da poštanska pošiljka nije uručena primaocu ili da je uručena sa zakašnjenjem, da posebno ugovorena obaveza nije izvršena ili da nije izvršena u celini, da je pogrešno obračunata i naplaćena poštarina, može izjaviti reklamaciju poštanskom operatoru u roku od 60 dana u unutrašnjem i u roku od šest meseci u međunarodnom poštanskom saobraćaju, računajući od narednog dana</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>international and national provisions on compensation schemes.</p> <p>Member States shall adopt measures to ensure that the procedures referred to in the first subpar. enable disputes to be settled fairly and promptly with provision, where warranted, for a system of reimbursement and/or compensation.</p> <p>Member States shall also encourage the development of independent out-of-court schemes for the resolution of disputes between postal service providers and users.</p> <p>2. Without prejudice to other possibilities of appeal or means of redress under national and Community legislation, Member States shall ensure that users, acting individually or, where permitted by national law, jointly with organisations representing the interests of users and/or consumers, may bring before the competent national authority cases where users'</p>		<p>od dana predaje poštanske pošiljke.</p> <p>Reklamacija sadrži broj poštanske pošiljke, ime, prezime i adresu pošiljaoca i primaoca, kao i podatke o vrednosti pošiljke i otkupnom iznosu, ukoliko je predmet reklamacije vrednosna ili otkupna pošiljka.</p> <p>U slučaju da korisnik ne podnese reklamaciju u rokovima iz stava 1. ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari po odredbama ovog zakona.</p> <p>[Član 75.]</p> <p>U slučajevima oštećenja ili umanjenja poštanske pošiljke, korisnik ili ovlašćeno lice može izjaviti reklamaciju poštanskom operatoru najkasnije narednog radnog dana od dana uručenja pošiljke.</p> <p>U slučaju da korisnik ne podnese reklamaciju u roku iz stava 1. ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari po odredbama ovog zakona.</p> <p>[Član 76.]</p> <p>Poštanski operator je dužan da po prijemu reklamacije u slučajevima iz člana 75. stav 1. ovog zakona sačini zapisnik, koji mora sadržati sve podatke o pošiljci, pošiljaocu i primaocu iz člana 74. stav 2. ovog zakona.</p> <p>Poštanski operator je dužan da pre uručenja poštanske pošiljke sačini zapisnik, ako uoči oštećenje pošiljke nastalo u tokovima poštanskog operatora, kao i da o tome obavesti korisnika.</p> <p>[Član 77.]</p> <p>Poštanski operator je dužan da se izjasni o osnovanosti reklamacije u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u roku od osam dana od dana prijema reklamacije i da donese odluku o podnetoj reklamaciji u roku od 15 dana od dana prijema reklamacije, dok odluku o osnovanosti reklamacije u međunarodnom poštanskom saobraćaju donosi u rokovima propisanim aktima Svetskog poštanskog saveza.</p> <p>Za univerzalnu poštansku uslugu, nakon okončanog reklamacionog postupka, korisnik ima pravo da podnese prigovor poštanskom operatoru u roku od 15</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>complaints to undertakings providing postal services within the scope of the US have not been satisfactorily resolved.</p> <p>In accordance with Article 16, Member States shall ensure that the US providers and, wherever appropriate, undertakings providing services within the scope of the US, publish, together with the annual report on the monitoring of their performance, information on the number of complaints and the manner in which they have been dealt with.</p>		<p>dana od dana uručenja pisanog odgovora, koji je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema prigovora odluči o prigovoru korisnika.</p> <p>Poštanski operator mora, kao sastavni deo svojih opštih uslova, opisati postupak podnošenja i rešavanja reklamacija i postupanja po prigovorima korisnika poštanskih usluga koji mora biti transparentan, objektivan, nediskriminirajući i javno dostupan svim korisnicima poštanskih usluga.</p> <p>[Član 78.]</p> <p>Protiv odluke iz člana 77. stav 1. i stav 2. ovog zakona o odbijanju reklamacije, korisnik poštanskih usluga može podneti prigovor Regulatoru u roku od 15 dana od dana prijema odluke.</p> <p>Korisnik može podneti prigovor Regulatoru i zbog nedostavljanja odluke iz člana 77. stav 1. i stav 2. ovog zakona u roku od 90 dana od dana podnošenja reklamacije.</p> <p>Po podnetim prigovorima iz stav. 1. i stav 2. ovog člana, spor između poštanskog operatora i korisnika rešava se u vansudskom postupku.</p> <p>Regulator bliže propisuje način sprovođenja postupka iz stava 3. ovog člana.</p> <p>Ukoliko spor ne može biti rešen sporazumno, Regulator, najkasnije u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka iz stava 3. ovog člana, donosi odluku na osnovu izvedenih dokaza (dostavljene dokumentacije, prikupljenih izjava strana u sporu i dr.), po pravilu, bez sprovođenja usmene rasprave.</p> <p>Regulator obrazloženu odluku dostavlja podnosiocu prigovora i poštanskom operatoru.</p> <p>Odluka iz stava 5. ovog člana je konačna i protiv te odluke se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom.</p> <p>Postupak vansudskog rešavanja spora pred Regulatorom ne isključuje mogućnost pokretanja postupka pred nadležnim sudom.</p>			
Član 22	<p>Article 22</p> <p>1. Each Member State shall designate one or more NRAs for the postal sector that are legally separate</p>	Član 6.	<p>[Član 6]</p> <p>Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) je</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>from and operationally independent of the postal operators. Member States that retain ownership or control of postal service providers shall ensure effective structural separation of the regulatory functions from activities associated with ownership or control.</p> <p>Member States shall inform the Commission which NRAs they have designated to carry out the tasks arising from this Directive. They shall publish the tasks to be undertaken by NRAs in an easily accessible form, in particular where those tasks are assigned to more than one body.</p> <p>Member States shall ensure, where appropriate, consultation and cooperation between those authorities and national authorities entrusted with the implementation of competition law and consumer protection law on matters of common interest.</p> <p>2. The NRAs shall have as a particular task ensuring compliance with the obligations arising from this Directive, in particular by establishing monitoring and regulatory procedures to ensure the provision of the US. They may also be charged with ensuring compliance with competition rules in the postal sector.</p> <p>The NRAs shall work in close collaboration and shall provide mutual assistance in order to facilitate the application of this Directive within the appropriate existing bodies.</p> <p>3. Member States shall ensure that effective mechanisms exist at national level under which any user or postal service provider affected by a decision of a NRA has the right to appeal against the decision to an appeal body which is independent of the parties involved. Pending the outcome of any such appeal, the decision of the NRA shall stand, unless the appeal body decides otherwise.</p>		<p>nezavisna regulatorna organizacija koja, između ostalog, vrši javna ovlašćenja u cilju regulisanja tržišta poštanskih usluga u Republici Srbiji.</p> <p>Pravni položaj i rad Regulatora propisani su zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih komunikacija.</p> <p>Regulator u skladu sa ovim zakonom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) donosi podzakonske akte; 2) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje poštanskih usluga; 3) učestvuje u radu međunarodnih organizacija i institucija u svojstvu nacionalnog regulatornog tela u oblasti poštanskih usluga; 4) vrši stručni nadzor nad radom poštanskih operatora; 5) vodi registar izdatih i oduzetih dozvola poštanskim operatorima i obezbeđuje javni pristup istom; 6) sprovodi vansudsko rešavanje sporova između poštanskih operatora i korisnika; 7) rešava sporove između javnog poštanskog operatora i korisnika pristupa u vezi sa pristupom poštanskoj mreži; 8) sačinjava uporedni pregled cena poštanskih usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz cenovnika poštanskih usluga; 9) sačinjava geografski pregled rasprostranjenosti poštanske mreže i teritorijalne dostupnosti usluga poštanskih operatora i na svojoj internet stranici objavljuje podatke iz geografskog pregleda; 10) podstiče konkurenciju i inovacije na tržištu poštanskih usluga; 11) prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o tržištu poštanskih usluga uz osnovne podatke o poslovanju poštanskih operatora u vezi sa obimom i prihodom od ostvarenih poštanskih usluga po poštanskom operatoru; 12) prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa; 13) prikuplja i objavljuje podatke u vezi aktivnosti poštanskih operatora usmerenih na održivi razvoj i podstiče saradnju između poštanskih operatora i zainteresovanih institucija po tom pitanju; 14) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom. 			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		<p>Član 22.</p> <p>Član 69.</p>	<p>Poslove iz stava 3. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog člana Regulator obavlja kao poverene poslove. Nadzor nad obavljanjem poverenih poslova vrši Ministarstvo.</p> <p>[Član 22] Javni poštanski operator i davaoci univerzalne poštanske usluge dužni su da najmanje jednom godišnje Regulatoru dostave izveštaje o svom poslovanju, u cilju analize i unapređenja obavljanja univerzalne poštanske usluge.</p> <p>[Član 69.] Regulator može imaoocu dozvole oduzeti dozvolu za obavljanje poštanskih usluga u sledećim slučajevima: 1) ako je dozvolu dobio na osnovu neistinitih podataka, koji su bili od značaja za donošenje odluke; 2) ako ne obavlja poštanske usluge u skladu sa zakonom, na način i pod uslovima utvrđenim dozvolom; 3) ako i posle pisane opomene u roku od 15 dana ne izmiri obavezu iz člana 68. stav 2. ovog zakona; 4) ako je protivzakonitim obavljanjem delatnosti naneo štetu opštem interesu ili prouzrokovao štetu većih razmera; 5) ako nije otpočeo sa obavljanjem poštanskih usluga u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole ili je nastupio prekid u obavljanju poštanskih usluga u neprekidnom trajanju duže od 12 meseci. Regulator donosi odluke u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak. Odluke Regulatora iz stava 2. ovog člana su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Upravnim sudom.</p> <p>[Član 78.] Protiv odluke iz člana 77. stav 1. i stav 2. ovog zakona o odbijanju reklamacije, korisnik poštanskih usluga može podneti prigovor Regulatoru u roku od 15 dana od dana prijema odluke.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		Član 78.	<p>Korisnik može podneti prigovor Regulatoru i zbog nedostavljanja odluke iz člana 77. stav 1. i stav 2. ovog zakona u roku od 90 dana od dana podnošenja reklamacije.</p> <p>Po podnetim prigovorima iz stav. 1. i stav 2. ovog člana, spor između poštanskog operatora i korisnika rešava se u vansudskom postupku.</p> <p>Regulator bliže propisuje način sprovođenja postupka iz stava 3. ovog člana.</p> <p>Ukoliko spor ne može biti rešen sporazumno, Regulator, najkasnije u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka iz stava 3. ovog člana, donosi odluku na osnovu izvedenih dokaza (dostavljene dokumentacije, prikupljenih izjava strana u sporu i dr.), po pravilu, bez sprovođenja usmene rasprave. Regulator obrazloženu odluku dostavlja podnosiocu prigovora i poštanskom operatoru.</p> <p>Odluka iz stava 5. ovog člana je konačna i protiv te odluke se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom.</p> <p>Postupak vansudskog rešavanja spora pred Regulatorom ne isključuje mogućnost pokretanja postupka pred nadležnim sudom.</p>			
Član 22a	<p>Article 22a</p> <p>1. Member States shall ensure that postal service providers provide all the information, in particular to the NRAs, including financial information and information concerning the provision of the US, namely for the following purposes:</p> <p>(a) for NRAs to ensure conformity with the provisions of, or decisions made in accordance with this Directive,</p> <p>(b) for clearly defined statistical purposes.</p> <p>2. Postal service providers shall provide such information promptly on request and in confidence, where necessary, within the timescales and to the level of detail required by the national regulatory authority. The information requested by the NRA shall be</p>	Član 15.	<p>[Član 15.]</p> <p>Poštanski operatori i Regulator su dužni da na zahtev Ministarstva i/ili Regulatora preduzmu aktivnosti, dostave ili ažuriraju podatke u vezi sa obavljanjem poštanskih usluga koji su neophodni za sprovođenje radnji i mera u skladu sa ovim zakonom, kao i podatke za jasno definisane statističke svrhe.</p> <p>Poštanski operatori su dužni da Regulatoru dostavljaju podatke koji su neophodni za unapređenje prekogranične dostave paketa, a koji su definisani aktom iz člana 8. ovog zakona.</p> <p>Svi vidovi prikupljanja podataka od strane Regulatora i poštanskih operatora, vrsta i obim podataka, svrha obrade podataka, sadržaj podataka, dostupnost podataka, mere njihove zaštite i druga pitanja od</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>proportionate to the performance of its tasks. The NRA shall give the reasons justifying its request for information.</p> <p>3. Member States shall ensure that NRAs provide the Commission, upon request, with appropriate and relevant information necessary for it to carry out its tasks under this Directive.</p> <p>4. Where information is considered confidential by a NRA, in accordance with Community and national business confidentiality rules, the Commission and the NRAs concerned shall preserve such confidentiality.</p>		<p>značaja za zaštitu podataka o ličnosti moraju biti u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.</p>			
	<p>ANNEX I Guidance on calculating the net cost, if any, of US</p> <p>Part A: Definition of the US obligations US obligations refer to the obligations, referred to in Article 3, placed upon a postal service provider by a Member State which concern the provision of a postal service throughout a specified geographical area, including, where required, uniform prices in that geographical area for the provision of that service or provision of certain free services for blind and partially sighted persons.</p> <p>Those obligations may include, among others, the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a number of days of delivery, superior to those set in this Directive; - accessibility to access points, in order to satisfy the US obligations; - the tariffs affordability of the US; - uniform prices for US; - The provision of certain free services for blind and partially sighted persons. 	<p>Član 18.</p>	<p>Part A: Član 18</p> <p>Član 18. Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg ekonomskog interesa koja se obavlja u kontinuitetu na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, bez diskriminacije.</p> <p>Za obavljanje usluga iz stava 1. ovog člana, ovlašćuje se Javno preduzeće „Pošta Srbije”, Beograd, kao javni poštanski operator.</p> <p>Univerzalna poštanska usluga obuhvata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismonosnih pošiljaka mase do dva kilograma; 2) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na limite; 3) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do deset kilograma; 4) usmeravanje, prenos i uručenje paketa mase do 20 kilograma u međunarodnom dolaznom poštanskom saobraćaju; 	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Part B: Calculation of net cost NRAs are to consider all means to ensure appropriate incentives for postal service providers (designated or not) to provide US obligations cost efficiently. The net cost of US obligation is any cost related to and necessary for the operation of the US provision. The net cost of US obligations is to be calculated, as the difference between the net cost for a designated USP of operating with the US obligations and the same postal service provider operating without the US obligations.</p> <p>The calculation shall take into account all other relevant elements, including any intangible and market benefits which accrue to a postal service provider designated to provide US, the entitlement to a reasonable profit and incentives for cost efficiency; Due attention is to be given to correctly assessing the costs that any designated USP would have chosen to avoid, had there been no US obligation. The net cost calculation should assess the benefits, including intangible benefits, to the US operator.</p> <p>The calculation is to be based upon the costs attributable to:</p> <p>i) elements of the identified services which can only be provided at a loss or provided under cost conditions falling outside normal commercial standards. This category may include service elements such as the services defined in Part A.</p> <p>(ii) specific users or groups of users who, taking into account the cost of providing the specified service, the</p>		<p>5) prijem, usmeravanje, prenos i uručenje sekograma mase do sedam kilograma bez naplate poštarine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju; 6) prijem, prenos i isplatu poštanskih uputnica. Najmanje i najveće dimenzije pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju moraju biti u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza.</p> <p>Part B: Članovi 35-36</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>revenue generated and any uniform prices imposed by the MS, can only be served at a loss or under cost conditions falling outside normal commercial standards.</p> <p>This category includes those users or groups of users that would not be served by a commercial operator that did not have an obligation to provide US.</p> <p>The calculation of the net cost of specific aspects of US obligations is to be made separately and so as to avoid the double counting of any direct or indirect benefits and costs. The overall net cost of US obligations to any designated US provider is to be calculated as the sum of the net costs arising from the specific components of US obligations, taking account of any intangible benefits. The responsibility for verifying the net cost lies with the national regulatory authority. The USP(s) shall cooperate with the national regulatory authority to enable it to verify the net cost.</p> <p>Part C: Recovery of any net costs of US obligations</p> <p>The recovery or financing of any net costs of US obligations may require designated USPs to be compensated for the services that they provide under non-commercial conditions. As such compensation involves financial transfers, MSs have to ensure that these are undertaken in an objective, transparent, non-discriminatory and proportionate manner. This means that the transfers result as far as possible in the least distortion to competition and to user demand.</p> <p>A sharing mechanism based on a fund referred to in Article 7(4) should use a transparent and neutral mechanism for collecting contributions that avoids a double imposition of contributions falling on both outputs and inputs of undertakings.</p> <p>The independent body administering the fund is to be responsible for collecting contributions from undertakings, which are assessed as liable to contribute</p>		<p>Part C: Članovi 35-36</p> <p>Član 35. Neto trošak je svaki trošak koji je neophodan za obavljanje univerzalne poštanske usluge i koji je povezan sa tom uslugom, a izračunava se kao razlika između neto troška javnog poštanskog operatora koji posluje sa obavezom obavljanja univerzalne poštanske usluge i neto troška koji bi imao da nema obavezu obavljanja univerzalne poštanske usluge. Obračun neto troška sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstveno poslovanje tako da se izbegne višestruki obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova u obavljanju univerzalne poštanske usluge. Obračun neto troška javnog poštanskog operatora uključuje troškove univerzalne poštanske usluge koji</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	to the net cost of US obligations in the MS and is to oversee the transfer of sums due to the undertakings entitled to receive payments from the fund.		<p>se mogu izvršavati samo sa gubitkom, kao i sve direktne i indirektno koristi koje javni poštanski operator ima na osnovu obavljanja univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Direktno i indirektno koristi javnog poštanskog operatora usluge obuhvataju:</p> <p>1) prihode od univerzalne poštanske usluge;</p> <p>2) prihode od usluga koje ne čine univerzalnu poštansku uslugu, a javni poštanski operator ih ne bi ostvario kada ne bi obavljao univerzalnu poštansku uslugu.</p> <p>Naknada za nepravedno finansijsko opterećenje</p> <p>Član 36.</p> <p>Javni poštanski operator ima pravo na naknadu neto troška nastalog u obavljanju univerzalne poštanske usluge, ako dokaže da su troškovi veći od ostvarenih prihoda u prethodnoj godini i predstavljaju nepravedan teret za poslovanje poštanskog operatora.</p> <p>Javni poštanski operator sačinjava obračun neto troška nastalog obavljanjem univerzalne poštanske usluge i dostavlja Regulatoru na saglasnost, do 31. jula tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Javni poštanski operator može u postupku sačinjavanja obračuna neto troška angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Na osnovu dostavljenog obračuna iz stava 2. ovog člana, Regulator vrši proveru autentičnosti i valjanosti podataka koji se koriste za proračune i utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje javnog poštanskog operatora.</p> <p>Regulator može u postupku provere zatražiti od javnog poštanskog operatora dostavljanje i drugih podataka u vezi sa obavljanjem univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Regulator može u postupku provere angažovati nezavisno revizorsko telo.</p> <p>Regulator donosi odluku o iznosu neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje u roku od 90 dana od dana dostavljanja obračuna od strane javnog poštanskog operatora.</p> <p>Troškovi iz stava 1. ovog člana se nadoknađuju na zahtev javnog poštanskog operatora u skladu sa odlukom Regulatora iz stava 4. ovog člana, iz Budžeta</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>Republike Srbije, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, a u skladu sa pravilima o kontroli državne pomoći.</p> <p>Regulator bliže utvrđuje način obračuna neto troška javnog poštanskog operatora iz člana 35. ovog zakona i način ostvarivanja prava na naknadu usled nepravednog finansijskog opterećenja.</p>			
	<p>[No provisions in Dir. 97/67]</p> <p>General principles of EU law: principle of legality (no penalty may be imposed unless an act prior to the infringement act had been introduced), right of defense, access to justice, proportionality.</p>	<p>[Član 96-101.]</p>	<p>[Članovi 96-101.]</p> <p>Član 96.</p> <p>Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredni subjekt ako neovlašćeno obavlja rezervisane poštanske usluge ili poveri obavljanje rezervisanih poštanskih usluga neovlašćenom privrednom subjektu (član 24).</p> <p>Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu, odnosno privrednom subjektu.</p> <p>Član 97.</p> <p>Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako obavlja univerzalnu poštansku uslugu bez dozvole za univerzalnu poštansku uslugu (član 60. stav 2. tačka 1.).</p> <p>Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.</p> <p>Član 98.</p> <p>Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako obavlja poštanske usluge bez dozvole (član 60. stav 1).</p> <p>Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.</p> <p>Član 99.</p> <p>Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javni poštanski operator ako:</p> <p>1) ne postupa u skladu sa uslovima i načinom</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>obavljanja univerzalne poštanske usluge propisanim aktom iz člana 8. ovog zakona;</p> <p>2) obavlja univerzalnu poštansku uslugu suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona;</p> <p>3) računovodstveno ne prati razdvojeno prihode i troškove ostvarene od univerzalne poštanske usluge od prihoda i troškova ostvarenih od poštanskih usluga izvan opsega univerzalne poštanske usluge (član 34. stav 2);</p> <p>4) računovodstveno ne prati razdvojeno prihode rezervisanih poštanskih usluga od prihoda nerezervisanih poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge (član 34. stav 4);</p> <p>5) prihodima od rezervisanih poštanskih usluga subvencionije poštanske usluge koje nisu univerzalna poštanska usluga (član 34. stav 10);</p> <p>6) ne dostavi godišnji izveštaj u propisanom roku (član 34. stav 12);</p> <p>7) ne omogući pristup mreži na način utvrđen ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona (član 52. stav 1);</p> <p>8) izdaje poštanske marke suprotno članu 71. st. 4. i 6. ovog zakona.</p> <p>Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup davalac univerzalne poštanske usluge sa svojstvom pravnog lica u slučajevima iz stava 1. tač. 1) 2) i 3) ovog člana.</p> <p>Za privredni prestup iz st. 1. i 2. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u javnom poštanskom operatoru, odnosno kod davaoca univerzalne poštanske usluge.</p> <p>Član 100.</p> <p>Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poštanski operator sa svojstvom pravnog lica ako:</p> <p>1) ne postupa u skladu sa svojim opštim uslovima (član 9. stav 10);</p> <p>2) postupa suprotno članu 15. ovog zakona;</p> <p>3) neovlašćeno koristi naziv „pošta” (član 20);</p> <p>4) ne dostavi Regulatoru izveštaj o svom poslovanju (član 22. stav 1);</p> <p>5) postupa suprotno odredbama člana 44. ovog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>zakona;</p> <p>6) ne obavlja poštanske usluge u skladu sa dozvolom (član 66. st. 1. i 4);</p> <p>7) ne postupi po nalogu inspektora (član 89. stav 1. tačka 1), 2) i 3));</p> <p>8) ne postupi po rešenju inspektora (član 91. stav 1);</p> <p>9) ne dostavi Regulatoru podatke i informacije potrebne za vršenje poslova stručnog nadzora, odnosno ako ne otkloni utvrđene nepravilnosti u propisanom roku (član 94. st. 4. i 6.).</p> <p>Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.</p> <p>Za prekršaje iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8) i 9) ovog člana, kazniće se poštanski operator sa svojstvom preduzetnika novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.</p> <p>Član 101.</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 40.000 dinara kazniće se za prekršaj poštanski operator ako postupa suprotno članu 9. st. 3 i 9, članu 12, članu 28. st. 2. i 3, članu 32. st. 2. i 3, članu 37. stav 3, članu 40. st. 3, 5. i 8, članu 45. stav. 1, članu 66. st. 3. i 5, čl. 76. i 77. i članu 81. stav 3. ovog zakona.</p> <p>Za prekršaje iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara odgovorno lice kod poštanskog operatora.</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara kazniće se za prekršaj pošiljalac ako preda poštanskom operatoru poštansku pošiljku čija je sadržina zabranjena (član 42. stav 1.).</p>			